

बिमला प्रसाद चलिहा ग्रंथविद्यालय आलोचनी

BIMALA PRASAD CHALIHA COLLEGE MAGAZINE

15th Issue, 2013-14

पञ्चदश संख्या, २०१३-१४ वर्ष

Editor
Manisha Kalita

सम्पादिका
मनिषा कलिता

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সম্পাদনা সমিতি ২০১৩-১৪ ইং বর্ষ

সভাপতি : ড০ বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা

উপদেষ্টাদায় : আব্দুল হাকিম

নির্মল চন্দ্র ভোই

তত্ত্বাবধায়কদ্বয় : নগেন্দ্র নাথায়ণ দেবান

আবু বক্কর ছিদ্দিক

শিক্ষক সদস্য : যতীন্দ্র নাথ তালুকদার

সম্পাদক : মনিষা কলিতা

ছাত্র সদস্যবৃন্দ : বাহুল আমিন

আব্দুল কালাম আজাদ

চুমী মেধি

ভাগ্যশ্রী দাস

রক্তাব হাছেইন (ফটো নেই)

ছাত্র আৰু শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰ ২০১৩-১৪ ইং ব

সভাপতি
ড০ বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা

উপ- সভাপতি

নূৰ আলম

সমন্বয়ক

আব্দুল জব্বাৰ

অংশুমান শইকীয়া

ছাত্র একতা সভা

২০১৩-১৪ বর্ষ

সভাপতি

ড০ বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা

উপ-সভাপতি

ভূপতি দাস

সাধাৰণ সম্পাদক

বাহুল আমিন

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক

শঙ্কৰ দাস

সম্পাদক গুরু খেলবিভাগ

গৌতম পাঠক

সম্পাদক লঘু খেল বিভাগ

আব্দুল মুন্নাফ

সম্পাদক সাহিত্য

ৰফিকুল ইছলাম

সম্পাদক ক্রীড়া বিভাগ

বাবুল হক

সম্পাদক, সাংস্কৃতিক

দীপজ্যোতি চৌধুরী

সম্পাদক, তর্ক আৰু আলোচনী

জাকিৰ হাছেইন

সম্পাদক, সমাজ সেৱা

চুলতান মমিনুল ইচলাম

মনিষা কলিতা

আলোচনী

মামনি কলিতা

ছাত্র জিৰণি কোঠা

বাহুল অ

শংকৰ

বাবুল

আব্দুল

মনিষা কলি

মামনি

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

পঞ্চদশ সংখ্যা : ২০১৩-১৪

BIMALA PRASAD CHALIHA COLLEGE MAGAZINE

15th issue : 2013-14

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

নগৰবেৰা, কামৰূপ (অসম)

BIMALA PRASAD CHALIHA COLLEGE

Nagarbera: Kamrup (Assam)

অঙ্কাবে/প্রীতিৰে.....

প্রতি..... মিনাক্ষী বড়ো

অমলেন্দু বিজ্ঞান

প্রভাপতি

ড० বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা

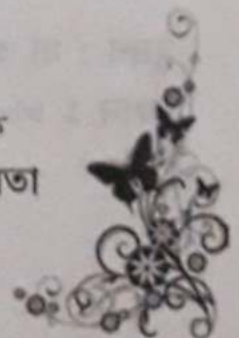
তত্ত্বাবধায়কস্বয়ং

নগেন্দ্র নাথায়ণ দেবান

আবু বক্কর ছিদ্দিক

সম্পাদক

মনিষা কলিতা

© Students' Union
B.P. Chaliha College, Nagarbera

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বার্ষিক প্রকাশ, পঞ্চদশ সংখ্যা (২০১৩-১৪ বর্ষ)

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ 'ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰ'ৰ তত্ত্বাবধানত 'ছাত্ৰ একতা সভা'ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত।

প্ৰচ্ছদ : সম্পাদনা সমিতি
 প্ৰচ্ছদৰ বিষয় : 'চালভাদ'ৰ দালিৰ চিত্ৰকৰ্ম নেবানেপেৰা সোঁৱৰণিৰ অংশ বিশেষৰ পটভূমিত
 বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ভিন্ন সময়ৰ কেইখনমান ডুখৰীয়া ছবি।
 স্কে'চ্ আৰু অলংকৰণ : উপাসনা দেৱান (আয়ুসী)
 আলোকচিত্ৰ : নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান
 : কুমুদ মেধি (প্ৰতিমা ষ্টুডিঅ', নগৰবেৰা)

মুদ্রণ : মা অফছেট প্রেছ, নগৰবেৰা

ফোন : ৮৮২২৯৪৫৩৩১, ৭০৩৫২৩৫৪০৩

মহাবিদ্যালয় অঙ্গীত বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

(B.P. Chaliha College Anthem)

মহাপ্রাণৰ প্ৰভীতি আমৰি
জেউজ সভাৰ জিলিকে জ্ঞানৰ আলয়
ই যে শত শতৰ আপনা হীৰ্থ
বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

কন্ত বুৰঞ্জী বুকুত জাৰি
বৈ যায় বৈ যায় জলজলী নৈ
পাহাৰৰ পৰা কন্ত লোক-পীথা
কল্ কল্ জুৰে আজিও আছে কৈ।

স্বৰ্গদেউ আহিলে নগৰখন বেঢ়িলে।
ঘটালে দ্ৰোহীয়ে যেতিয়া পলয়
দুৰ্জয় দুৰ্জয় এই অলকাপুৰী
দুষ্কৃতি দানবে চলায় ভাপুৰ
স্বহীদৰ প্ৰাণত শৃংখল চিঙাৰ
উজলিল ভেজৰ ভীষণ ভমক।

জগৎকৃতি সৌধ আজি বৈল লাগে
ভাগ্যৰ মাণি প্ৰাণৰ বাথৰ
কন্ত খনিকৰে বুকুৰ হেঁপাহেৰে
লিখিলে ইয়াতেই ভাবেই আখৰ
ই যে আমাৰ বুকুৰ বীজমণ্ড
আমাৰ জুৰৰ মূৰ্ছনালয়।

ৰচনাঃ ড° পৰাগ কুমাৰ ডট্টাচাৰ্য
সুৰ : ড° নীলকমল বৰদলৈ

শ্রদ্ধাঞ্জলি

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাকালৰে পৰা বিশিষ্ট অৱদান আগবঢ়াই পৰলোকগামী হোৱা শ্ৰদ্ধেয় ব্যক্তিসকল, অসম তথা দেশ-বিদেশৰ বৰেণ্য ব্যক্তিসকল- যি সকলে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত মূল্যবান অৰিহণা আগবঢ়াই স্বৰ্গগামী হৈছে সেই সমূহ মহান ব্যক্তিৰ স্মৃতিত আমাৰ গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি তৰ্পণ কৰিলোঁ।

- সম্পাদনা সমিতি

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

‘বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী’ৰ পঞ্চদশ সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড॰ বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড॰ মৃদুল হাজৰিকা, অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকা ড॰ দীপ্তিফুকন পাটগিৰি, পণ্ড চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় (গুৱাহাটী) ৰ অধ্যাপক ড॰ প্ৰবোধ বৰা, অসম মহিলা বিশ্ববিদ্যালয় (যোৰহাট) ৰ অধ্যাপিকা পৰিস্মৃতা হাজৰিকা, আবৃত্তিকাৰ, কবি ভূপেন চক্ৰৱৰ্তী, অলংকৰণ আৰু স্বেচ্ছাৰ উদীয়মান শিল্পী উপাসনা দেৱান (আয়ুসী), লেখক-লেখিকা সকল, ছাত্ৰ-শিক্ষক অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰৰ বিষয়ববীয়া সকল, আভ্যন্তৰীণ গুণ নিশ্চিতকৰণ কোষৰ বিষয়ববীয়া সকল, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সকল, বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শেৰে অনুপ্ৰাণিত কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষকমণ্ডলী, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মা অফছেট (নগৰবেৰা) ৰ স্বত্বাধিকাৰী জিয়াউৰ ৰহমানক ধন্যবাদ যাচিলোঁ।

- সম্পাদনা সমিতি

উছৰ্গা

ড० ভূপেন হাজৰিকা

জন্মঃ ৮ ছেপ্তেম্বৰ, ১৯২৬ চন

মৃত্যুঃ ৫ নৱেম্বৰ, ২০১১ চন

মামণি ৰয়চম গোস্বামী

(ড० ইন্দিৰা গোস্বামী)

জন্মঃ ১৪ নৱেম্বৰ, ১৯৪১ চন

মৃত্যুঃ ২৯ নৱেম্বৰ, ২০১১ চন

বিশ্ব বিখ্যাত সঙ্গীত শিল্পী তথা বহুমুখী প্ৰতিভাৰ গৰাকী সুধাকণ্ঠ ড० ভূপেন হাজৰিকা আৰু সাহিত্য, গৱেষণা তথা অধ্যাপনাৰ ক্ষেত্ৰত বিশিষ্ট অৱদান আগবঢ়োৱা স্বনামধন্য মামণি ৰয়চম গোস্বামীৰ বিয়োগত আমি শোকাভিভূত।
আমি বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালে আমাৰ শ্ৰদ্ধা, স্নেহ আৰু হেঁপাহৰ ভূপেন দা আৰু মামণি বাইদেউৰ
মহা মূল্যবান অৱদানক সুঁৱৰি 'বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী'ৰ পঞ্চদশ সংখ্যা দুয়োগৰাকী মহীকহৰ পৱিত্ৰ
স্মৃতিত শ্ৰদ্ধাৰে উছৰ্গা কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি

Principal Dr. B.B. Panda.
at work in his Chamber

Non Teaching Staff of B.P. Chaliha College:

Sitting (L to R) : A. Das, N Pathak, J. Thakuria, S. Kalita, Dr. B.B. Panda (Principal),
B. Thakuria, R. Kalita, K. Kakati Barua.

Standing (L to R) : D. Pathak, R. Kalita, R. kalita, B. Kalita, K. Islam, K. Kalita,
K. Pathak, D. Kalita, S. Das.n D. Das.(The Names of the absentee employees along with the employees
in the picture are stated in staff list)

Teaching Community of B.P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup

Sitting : (L to R) : A. Hujuri, F. Ahmed, G. Thakuria, A. Rahman, T. Gaswami, A. Hussain, N. Pathak, C. Devi, D.R.P Mazumdar,
B.B. Panda(Principal), N. C. Kalita, B. S Barpujari, T.C. Patowary, A.B. Siddique, N. Saikia, N.N. Dewan, H. Singh, N. C. Bhoi, S.Z. Mollah.
Standing first (L to R) : B.Barman Kalita, A. H.S. Islam, L. Kalita, Z. R. Shaikh, M. Rahman, T. Deka, K. Dutta, K.A. Ahmed, B. Kalita,
B. Das,R. D. Das, A. Saikia, S. Dewan, A. Zubbar, U.K. Saha, A. Bora, D. Kalita .

Standing Last (L to R) : D. Chakravarty, S. Thakuria.

(The names of the absentee teachers along with the teachers in the picture are stated in teaching staff list)

Mr. Prabin Kr. Chaudhury addressing the gathering. other dignitaries : Md. A.H. Maulovi., U.S. Thakuria, K.K. Sharma. D. P. Saikia

Sahid Tarpan
by Dr. B.B.Panda (Principal)

Dr. Mahananda Medhi delivering speech. other members were D.P. Saikia (Principal), U.S. Thakuria, B.K. Das, P.N. Medhi, G.C. Nath and U. Talukdar.

Dr. Dilip Bora Addressing the audience.
D.P. Saikia Memorial Lecture/ 2013.

A View of the Talk by Shimizu Manabu, former Prof. Tokiyo University of Japan.

Falicitation of
Satriya Nritya Guru Ram Krishna Talukdar.
D.P. Saikia Memorial Lecture/2014.

U.G.C. sponsored National Seminar/ 2013

Dr. Kasem Ali Ahmed
(Principal, Goalpara College)
Dr. Gopal Phukan (Principal,
Dudhnoi College)
Present in Fresher's Social, 2014.

ছাত্র আৰু শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰ

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

২০১৩-১৪ বৰ্ষ

সভাপতি	: ড° বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা
উপ-সভাপতি	: নূৰ আলম
যুটীয়া সমন্বয়ক	: আব্দুল জব্বাৰ
	: অংশুমান শইকীয়া

তত্ত্বাবধায়ক সকলঃ

সমাজ সেৱা	: আতোৱাৰ ৰহমান
	: বিষ্ণু ৰাম তালুকদাৰ
গুৰু খেল বিভাগ	: বসন্ত কলিতা
	: গণেশ চন্দ্ৰ দাস
লঘু খেল বিভাগ	: অংশুমান শইকীয়া
	: ড॰ অঞ্জনজ্যোতি বৰা
সাহিত্য বিভাগ	: আবু বক্কৰ ছিদ্দিক
	: চিত্ৰলেখা দেৱী
সাংস্কৃতিক বিভাগ	: ভূমিজা বৰ্মন কলিতা
	: দিগন্ত কলিতা
ক্ৰীড়া বিভাগ	: সুকুমাৰ দেৱান
	: উপেন কুমাৰ সাহা
ছাত্র জিৰণি কোঠা	: ত্ৰৈলোক্য ডেকা
	: বিনয় কলিতা
তৰ্ক আৰু আলোচনা	: জলিলুৰ ৰহমান শ্বেখ
	: ৰঘুদেৱ দাস
ছাত্রী জিৰণি কোঠা	: ফিৰোজা আহমেদ
	: নৱনীতা পাঠক
আলোচনী	: নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান
	: আবু বক্কৰ ছিদ্দিক

সম্পাদকীয় কলম.....

‘সূর্য উঠা দেশ’ আমার অসম বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীর মিলন ভূমি। বাবে বহুগোষ্ঠী ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতির অধিকারী এই জনগোষ্ঠী সমূহে অসমৰ উন্নতিত অবিহণা যোগাই আহিছে। আনুষ্ঠানিক কামকাজ আৰু পাবস্পৰিক জাৰ বিনিময়ৰ মাধ্যম হ’ল ৰাজ্য ভাষা অসমীয়া।

আমি ছাত্র-ছাত্রী সকলে অসমীয়া ভাষাৰ গগত ইংৰাজী ভাষাও ভালকৈ শিকা উচিত। উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত ইংৰাজী একমাত্র শিক্ষাৰ মাধ্যম। আন্তঃৰাজ্যিক তথা আন্তঃজাতিক যোগাযোগৰ বাবেও ইংৰাজী ভাষা জ্ঞান অপৰিহাৰ্য।

ছাত্র-ছাত্রীসকলে নিজ নিজ পাঠ্যক্রম অধ্যয়নৰ গগতে জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন দিশৰ চৰ্চা কৰিব গাগে। মহাবিদ্যালয় মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী, প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা আদিত লেখা মেলা কৰাৰ সুবিধা থাকে।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰত্যেক বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ গগতে ছাত্র একতা সভাৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা বন্ধ আছে। মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য কাননে প্ৰতিবছৰে হাতে লিখা আলোচনী ‘প্ৰতীতি’ উলিওৱাৰ গগতে ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি চৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। কোনো কোনো বিভাগে গৱেষণামূলক পত্ৰিকাও প্ৰকাশ কৰি আহিছে।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক প্ৰকাশ ‘বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী’ খন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত নিম্নমীমা নহয়। মই সম্পাদকৰ দায়িত্ব লৈ পঠিক সমসত পৰীক্ষা সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ কৰিম বুলি প্ৰকল্প লৈছিলোঁ। কিন্তু মোৰ কাৰ্যকালৰ শেষৰবাৰে দুটোমান গল্প কবিতাহে প্ৰগ্ৰহ হৈছিল।

আলোচনীখনৰ এই প্ৰগ্ৰহা প্ৰকাশৰ বাবে প্ৰকল্পে প্ৰহাস-প্ৰহাসগীতা আগবঢ়োৱা সম্পাদনা প্ৰমিতিৰ সভাপতি তথা অধ্যক্ষ শ্ৰদ্ধাস্পদ ড° বিতুতি ভূষণ পাণ্ডা ছাবলৈ অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। প্ৰবণামূলক কথাৰে উপ্ৰাহিত কৰা মাননীম আৰুণ হাকিম ছাবলৈ কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। শুভেচ্ছাবাণীৰে অনুপ্ৰাণিত কৰা শুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য শ্ৰদ্ধাস্পদ ড° মৃদুল হাজৰিকা ছাব আৰু অসমীয়া বিভাগৰ মূবক্ষী অধ্যাপিকা শ্ৰদ্ধাৰ ড° দীপ্তিৰূপকন পাটগিৰি বাইদেৱলৈ প্ৰশ্ৰু কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। লেখা আগবঢ়াই আমাক অনুপ্ৰাণিত কৰা শ্ৰদ্ধাভাজন ড° প্ৰবোধ বৰা, পৰিস্ফুতা হাজৰিকা আৰু ভূপেন চক্ৰৱৰ্তী দেৱলৈ প্ৰশ্ৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। অগ্ৰকৰণ আৰু স্বেচ্ছ উপহাৰ হিচাপে আগবঢ়োৱা উদীয়মান শিল্পী উপাসনা দেৱানক অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

তত্ত্বাৱধায়ক মাননীম নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান ছাবে অশেষ কষ্ট স্বীকাৰ কৰি আলোচনী খন প্ৰকাশৰ অৱস্থালৈ আনিছে। তেখেতক এমাব ধন্যবাদ জনালেই যথেষ্ট নহয়, তেখেতৰ গ্ৰচৰত চিবস্বপ্নী। তত্ত্বাৱধায়ক মাননীম আবু বক্কৰ হিদ্দিক ছাবে প্ৰকল্পে সমসতে দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। ছাবলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। মাননীম নিৰ্মল চন্দ্ৰ ভোই ছাবে ইংৰাজীৰ লেখা সমূহৰ ভূণ-ক্ৰটি শুদ্ধ কৰি প্ৰকাশযোগ্য কৰি দিছে। ছাবলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আগবঢ়ালোঁ।

মাননীম দীপ্তিৰেখা পাঠক মজুমদাৰ বাইদেউ, গধূলি ঠাকুৰীমা বাইদেউ আৰু যতীন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ ছাবে প্ৰবন্ধ আৰু গল্প, কবিতা সমূহ নিৰ্বাচন কৰি শুধৰাই দি বিশেষভাবে প্ৰহাস কৰিছে। তেখেত প্ৰকল্পে প্ৰশ্ৰু কৃতজ্ঞতা আগবঢ়ালোঁ।

দিহা-পৰামৰ্শেৰে কামত আগবাঢ়িলৈ উৰুদ্ধ কৰা ছাত্র আৰু শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰৰ উপ-সভাপতি শ্ৰদ্ধাৰ নূৰ আশম ছাব, মুৰ্চীমা সমৰসক আৰুণ জব্বাৰ ছাব, অংশুমান শইকীমা ছাব, তত্ত্বাৱধায়ক মণ্ডলী আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ গুণ নিশ্চিতকৰণ কোষ (IQAC) ৰ সমৰসক শ্ৰদ্ধাৰ শ্যামাচৰণ ঠাকুৰীমা ছাব, প্ৰহ সমৰসকৰম ড° ধীৰেশ চক্ৰৱৰ্তী ছাব আৰু শাহ জামাল মোল্লা ছাবলৈ প্ৰশ্ৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সু পৰামৰ্শেৰে উপকৃত কৰা মাননীম শিক্ষক মণ্ডলী আৰু প্ৰহানীম কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ শলাগ মাচিলোঁ। ছাত্র একতা সভাৰ প্ৰহাসৰ হাত আগবঢ়োৱা উপসভাপতি, সাধাৰণ সম্পাদক প্ৰমুখ্যে সমূহ সম্পাদক আৰু ছাত্র-ছাত্রী বন্ধু-বান্ধবীলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ আগবঢ়ালোঁ। সমূহ লেখক-লেখিকালৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শেষত অনিচ্ছাকৃত ভূণ-ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

জয়তু ছাত্র একতা সভা

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

মনিষা কলিতা
(মনিষা কলিতা)

DISCLAIMER

The opinions expressed in the articles published in this Magazine are the opinions of the authors. The members of the Editorial Board or Publisher of B.P.Chaliha College Magazine are in no way responsible for the opinions expressed by the authors or the conclusion deduced by them.

Editorial Board/Publisher
Bimala Praxad Chaliha Mahavidyalay Alochani
(15th issue 2013-14)

DISCLAIMER

অস্বীকারকৰণ

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী (পঞ্চদশ সংখ্যা ২০১৩-১৪ বৰ্ষ) ত
প্রকাশ পোৱা লেখা সমূহৰ মতামত সম্পূর্ণভাবে লেখক-লেখিকাৰ নিজস্ব। কোনো
ধৰণৰ ত্ৰুটি -বিচ্যুতিৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি দায়ী নহ'ব।

সম্পাদনা সমিতি/প্রকাশক
বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী
পঞ্চদশ সংখ্যা, ২০১৩-১৪ বৰ্ষ

VISION & MISSION

B.P. CHALIHA COLLEGE NAGARBERA

VISION :

The college has a vision to make it a vibrant centre of higher education having a healthy blend of traditional and modern courses in **under graduate** and **Post Graduate** level in order to prepare the students with all relevant knowledge and skills for their maximum social efficiency. It also aims at making this institution a centre of perpetual power which would keep on contributing its uninterrupted power for social transformation in the days to come.

MISSION:

Bimala Prasad Chaliha college, Nagarbera has been working with the mission to make quality higher education available to economically backward and geographically isolated people of this area to create adequate opportunity for their easy exposure to the national Mainstream. The college will strive for integrated development of the students inclusive of intellectual, moral and cultural upliftment. It cherishes to foster the spirit of discipline and self reliance among the youths to face challenges of time.

OBJECTIVES :

- ▶ To provide quality higher education to the students of greater Nagarbera area in particular and the students of the state and the nation in general.
- ▶ To provide Vocational & skill based education to the students to face the challenges of the future boldly and efficiently.
- ▶ To impart value based education to promote humanism and self reliance .
- ▶ To instill scientific temper and creativity among the students.
- ▶ To create awareness of a global perspective and to promote national integration and international understanding.
- To impart quality education in and through modern ICT and encourage entrepreneurial quality
- ▶ To develop all-round personality of the students.
- ▶ To serve the society in all possible ways for a prosperous, sustainable and peaceful co-existence.

The Mission statement of the college reads “ *Tomoso Ma Jyotir Gamaya*” which reflects the quest of the college to remove the darkness of ignorance and spread the light of knowledge.

শুভেচ্ছাপত্র

Dr. (Mrs.) Dipti Phukan Patgiri, D.litt
Professor, Deptt of Assamese
Gauhati University
Guwahati- 781 014
Assam, India

Residence
Engineering College Road
Pragjyotish Nagar (Jalukbari)
P.O. Gauhati University
Guwahati 781 014
E-mail: dipti.patgiri@gmail.com

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ আলোচনীৰ প্ৰকাশৰ প্ৰস্তুতি চলোৱা বুলি জানিব পাৰি অতি আনন্দিত হৈছোঁ। একোখন আলোচনী একোটা শিক্ষানুষ্ঠানৰ আধাৰস্বৰূপ। সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাৰ প্ৰকাশে জীৱনৰ বিচিত্ৰ আৰু বৰ্ণাঢ্য ৰূপক প্ৰতিভাত কৰে। ২০১৩-১৪ বৰ্ষৰ আলোচনীখনিয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা, প্ৰজ্ঞা আৰু অনুশীলনৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰক। ভাষা-সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিৰ পদূলিত মুখৰিত হওক জীৱনৰ বন্দনা, সৃষ্টিৰ শস্যৰ বিপুল সম্ভাৱনা। নামনি অসমৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত নগৰবেৰা অঞ্চলৰো নাম উজলাই তোলাক এই মুখপত্ৰ খনিয়ে।
শুভেচ্ছা যাচিলোঁ।

(ড० দীপ্তি ফুকনপাটগিৰি, ডি.লিট)
অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ,
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
গুৱাহাটী-১৪

MESSAGE

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

GAUHATI UNIVERSITY

Dr. Mridul Hazarika

Vice Chancellor

Phone : + 91 3612570412(o), 2570408(R)

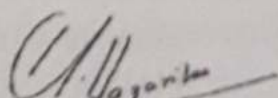
Fax : +91-361- 2675515

Email ID : hazarika50@gmail.com
vc.gu@yahoo.in

I am happy to learn that B.P. Chaliha College, Nagarbera is going to publish 15th issue of this annual college magazine very soon. College magazine is a strong medium for the constituent members of a college for intellectual exercise. It carries sentiments, emotions, creativity and objectivity to integrate into a totality of views of a community at a given time.

I wish all Success in their mission and hope the magazine will be immensely beneficial to all concerned.

Date : 18.01.2016

(Mridul Hazarika)

Address : Gopinath Bordoloi Nagar,
Jalukbari, Guwahati,
Assam

Phone : 0361 257 0415 Website: www.gauhati.ac.in

সূচীপত্র

প্রবন্ধ/নিবন্ধ

- সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন আৰু সংস্কৃতি অধ্যয়ন - (Study of Culture and Cultural Studies) পৰিসংখ্যাত হাজৰিকা / ০১
 উত্তৰ - পূৰ্বাঞ্চলত জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ (Biotech Hub) স্থাপনৰ আদিকথা - ড° প্ৰবোধ বৰা / ০৩
 অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে বহিৰ্গমন - পূজা সাহা / ০৪
 টুপামাৰী অঞ্চলৰ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান মন্তব্য (মোক্তাব) : এটি দৃষ্টিপাত - ফুলচান আলী / ০৬
 পালপাৰা গাঁৱৰ মৃৎ শিল্প : চমু অৱলোকন - ৰাকেশ ভট্টাচাৰ্য্য / ০৮
 পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দমালা - গুণজিৎ কলিতা / ১০
 হেক্ৰা অঞ্চলৰ নেপালী সকলৰ ধৰ্মীয় লোকাচাৰ - সাৰদা দেৱী / ১৩
 মালচা সত্ৰৰ সম্পদ আৰু উদ্‌যাপিত উৎসৱ পাৰ্বণ : এটি চমু অৱলোকন - বৰ্ণালী তালুকদাৰ / ১৬
 শিমলীতোলা চাহ জনগোষ্ঠীৰ কৰম পূজা - কৃষ্ণ মেধী / ১৮
 প্ৰসঙ্গ : অসমীয়া ভাষাৰ * (চন্দ্ৰবিন্দু) আৰু - ওঁ বিভক্তি - নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান / ১৯
 সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা : এটি চমু আলোকপাত - এলিয়াচ হাচান চাহাবুল ইচলাম / ২২
 মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু একশৰণ নামধৰ্ম - হিমাক্ষী দাস / ২৫
 ইউৰেনাছ গ্ৰহৰ আৱিষ্কাৰক হিচাপে উইলিয়াম হাৰ্চেলেৰ জীৱন সংগ্ৰাম - বিজিত পাঠক / ২৭

গল্প গুচ্ছ

- চকুলোৰে সজীৱ এপাহি সুখ - যতীন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ / ২৯
 শাস্ত - আছাদুল ইছলাম / ৩২
 স্মৃতিচিহ্ন - বৰষা তালুকদাৰ / ৩৫
 আকাশ - সাগৰিকা তালুকদাৰ / ৩৭
 হাঁহি - নূৰ আলম হক / ৩৯
 এনেকৈয়ে প্ৰেম আহে - মনোৰাৰ হুছেইন / ৪১
 বেদনা সিদ্ধ জীৱন - বিৰিঞ্চি কলিতা / ৪৩

কবিতা বিতান

- জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় - বিজয় দাস, স্বত্ব - মেহেবুল মণ্ডল - ৪৫
 মোৰ দৃষ্টিত আৰু এখনি ছবি - নৱনীতা পাঠক / ৪৬
 বননন্দীৰ যোজ্জ্বল খলা - ভূপেন চক্ৰৱৰ্তী / ৪৭
 মোৰ প্ৰিয় শিল্পী - আবু বক্কৰ ছিদ্দিক, উকা জোনাকৰ কবিতা - বুবুল কলিতা / ৪৯
 প্ৰেমৰ নদীৰ কবিতা - শোণিত কলিতা, তুমি এদিন আহিবা - জুৰি দাস / ৫০
 বধ্যভূমিৰ পাণ্ডুলিপি - আবুল কালাম আজাদ, শূন্যতাৰ আৰ্তি - লিপিকা কলিতা / ৫১
 জোনাকী - যুতিকা কলিতা, অৱাস্তৰ আশাৰ ৰেঙণি - মহিবুল হক / ৫২
 হৃদয়ত প্ৰেমৰ স্পন্দন - ভাগৱী ঠাকুৰীয়া, সৰাপাতৰ কবিতা - দিগন্ত কলিতা / ৫৩
 জন্মভূমি - ৰূপালী সূত্ৰধৰ, দুখ - সুমিত্ৰা দাস / ৫৪

- স্মৃতিৰ ডায়েৰী - হাছানুৰ আলম, নৱ জাগৰণ - লিয়না পাঠক /৫৫
 শ্রদ্ধাঞ্জলি - জনপ্রিয়া আহমেদ, হৃদয়ৰ কেনভাছত তুমি - বিংকুমণি কলিতা /৫৬
 দৃষ্টি - চন্দ্রামিতা কলিতা, হেঁপাহ- ধীৰামণি পাটোৱাৰী /৫৭
 বিঘাদৰ বৰষুণ-বিশ্বনাথ দাস, সুৰ্য্যৰ হেঙুলী কিৰণ- আকলিমা আকতাৰ আহমেদ/৫৮
 এটা সপোনৰ ঘৰ-তাৰমিনা আহমেদ, তুমি কেতিয়া আহিবা- হবিবৰ বহমান /৫৯
 শূন্যতাৰ স্তবক- চুমী মেধি, ভিক্ষাৰী- আব্দুল হামিদ/৬০

English Section

- Action Reasearch: A Handy Tool for Teachers-Dr.B.B.Panda /৬১
 Choosing a Career: After 10+2 and Beyond-Dr. Anjan Jyoti Borah/৬৩
 Bhal Chandra Nemade: A Defiant Voice-Nirmal Chandra Bhoi/৬৬
 Global Warming- Saleh Akram/৬৮
 Medium of Instructions and Indian Education- Anjumoni Das/৭০
 Importance of Statistics in Economics-Kangkan Das/৭৩
 Gender Budgeting-Mrs. Firoza Ahmed/৭৫
 Babasaheb: The Excellent Economist- Trailokya Deka/৭৮
 Jamlai Wetland : The Prime Inland Fishery Resource of Nagarbera Area-
 Dr.T.K. Goswami/৮২
 Problems and Prospects of Teaching Arabic Language and
 Literature in Assam-Korban Ali Ahmed/৮৫
 Indian Great Scientist: Homi Jahangir Bhabha-Zakir Hussain/৮৭
 To A Missing Person- Hrushikesh Singh/৯০
 My Love-Zakir Hussain, Remembering You-Minowara Ahmed Akanda /৯১
 The Indian Knight-Shahinur Mondal, Death May Visit Anytime-
 Prakash Das/৯২
 মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰ চ'ৰা-/৯৩
 Resource of B.P. Chaliha College/১০০
 List of Faculty Members /১০৩
 Internal Quality Assurance Cell Core Committee /১০৭
 College Governing Body/১০৮
 Results of Different Competitions of the College Week-Session:2013-14/১০৯
 Results of the B. P. Chaliha College /১১৫

সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন আৰু সংস্কৃতি অধ্যয়ন (Study of Culture and Cultural Studies)

পৰিশ্বতা হাজৰিকা

সংস্কৃতি অধ্যয়ন বিভাগ,
অসম মহিলা বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট।

সময়ৰ অগ্ৰগতিত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰসমূহৰ অধ্যয়নৰ দাবীত সূচনা হোৱা নতুন নতুন শৈক্ষিক অনুশাসন সমূহৰ ভিতৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হৈছে সংস্কৃতিঅধ্যয়ন (Cultural Studies)। এই খিনিতে উল্লেখ কৰা প্ৰাসঙ্গিক যে সংস্কৃতি অধ্যয়ন (Cultural Studies) আৰু সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন (Study of Culture) দুটি পৃথক বিষয়। এই দুয়োটা বিষয়ৰ পাৰ্থক্য জানিবৰ বাবে প্ৰথমে ‘সংস্কৃতি’ সম্পৰ্কে এক সম্যক ধাৰণা থকাটো অত্যন্ত আৱশ্যক।

বিভিন্ন পণ্ডিতে ঠাৱৰ কৰিছে যে ‘সংস্কৃতি’ শব্দটো লেটিন ভাষাৰ কুলতৰা (Cultura) শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। সংস্কৃতিক সংজ্ঞাৱদ্ধ কৰাটো বৰ সহজ নহয় যদিও বহুতো ব্যক্তিয়ে সংস্কৃতিক বিভিন্ন সংজ্ঞাৱদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে। কিন্তু এই সংজ্ঞাবোৰৰ গভীৰতালৈ নগৈও সাধাৰণভাৱে ক’ব পাৰি যে সংস্কৃতি হৈছে জীৱন ধাৰণাৰ সম্পূৰ্ণ পদ্ধতি। ইয়াক এখন সমাজৰ ব্যক্তি সকলে বৈশিষ্ট্যৰূপে আহৰণ কৰা ব্যৱহাৰ সম্পূৰ্ণ পদ্ধতি বুলিও অভিহিত কৰিব পাৰি। সেয়েহে সংস্কৃতিয়ে ধৰ্মীয় বিশ্বাস, ৰীতি-নীতি, আইন, নৈতিক আচাৰ, ব্যৱহাৰ, কলা, ভাষা, সাহিত্য, সঙ্গীত ইত্যাদি সকলোকে সামৰি লয়। সংস্কৃতি এক স্থাৱৰ ধাৰণা নহয়। ই এক ক্ৰম বিৱৰ্তনৰ প্ৰক্ৰিয়া। সংস্কৃতিয়ে মূল্যবোধ আৰু ধ্যান-ধাৰণাক এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এক প্ৰজন্মলৈ বহন কৰি নিয়ে।

সংস্কৃতি সম্পৰ্কে এক ধাৰণা হোৱাৰ পাছত আমি সংস্কৃতি অধ্যয়ন (Cultural Studies) সম্পৰ্কে আলোচনা আগবঢ়াব পাৰোঁ।

Cultural Studies হৈছে সমালোচনা তত্ত্ব আৰু সাহিত্য সমালোচনাৰ ভেটিত গঢ় লৈ উঠা এক শৈক্ষিক অনুশাসন বা বিষয় (Academic Decipline)। ই নৃতত্ত্ব বিজ্ঞান, সমাজশাস্ত্ৰ, লিঙ্গ অধ্যয়ন, সাহিত্য সমালোচনা, ইতিহাস ইত্যাদি ক্ষেত্ৰ সমূহক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ এক আন্তঃ সংযুক্ত (Inter disciplinary) বিষয়ৰূপে পৰিগণিত হয়। ই দুই বা ততোধিক ব্যক্তি সমষ্টিৰ মাজত থকা শক্তি (ক্ষমতা) সম্বন্ধ (Power Relation) বোৰে ঠাৱৰ কৰা Cultural Artifacts (যেনে খাদ্যাভাস, সঙ্গীত, চলচ্চিত্ৰ, খেল ইত্যাদি) আৰু সেই বিলাকৰ অৰ্থৰ বিষয়ে আগ্ৰহী। ই সমাজৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰ, ঘটনা, পৰিঘটনা ইত্যাদিক সৰ্বসাধাৰণ ধাৰণাৰে গ্ৰহণ নকৰি সেইবিলাকৰ ওপৰত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰাৰ

ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। 'সংস্কৃতি' ক কেন্দ্ৰস্থ বিষয় হিচাপে লৈহে Cultural Studies আগবাঢ়ে। ই কোনো ধৰণৰ বিচাৰ বা নিষ্পত্তিৰ অনুমতি প্ৰদান নকৰে। সেয়েহে কোনো সংস্কৃতিয়েই উচ্চ বা নীচ হ'ব নোৱাৰে। বৰঞ্চ Cultural Studies ৰ দৃষ্টি ভংগীৰে প্ৰত্যেক সংস্কৃতিয়েই নিজৰ দৃষ্টি বা উদ্দেশ্যত শ্ৰেষ্ঠ।

'সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন' (Study of Culture) ৰ ধাৰণাটোৰ পূৰ্বতে 'সংস্কৃতি অধ্যয়ন' (Cultural Studies) ৰ ধাৰণাটো পোৱা নাযায়। Cultural Studies বিষয়টো Study of Culture ৰ এক নতুন দৃষ্টি ভংগী। Study of Culture ত Cultural Studies বিষয়টো নতুন এক শিতানেৰে উৎপত্তি হৈছে। 'Study of Culture' অৰ্থাৎ সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন বিষয়টো বিভিন্ন পূৰ্বৱৰ্তী দাৰ্শনিক কাৰ্য্যাবলীৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। সেয়েহে Study of Culture আৰু Cultural Studies সম্পূৰ্ণ একে বিষয় নহয়। সংস্কৃতি অধ্যয়নৰ কেন্দ্ৰস্থ বিষয় হিচাপে সংস্কৃতি বুলিলে দৈনন্দিন জীৱন ধাৰণৰ ৰূপটোক গ্ৰহণ কৰা হয়। আমি কি পিন্ধোঁ, আমি কি শুনোঁ, কি দৰ্শন কৰোঁ, কি খাওঁ আৰু আমাৰ এই পছন্দ বা নিৰ্বাচনবোৰক কোনবোৰ কাৰকে প্ৰেৰিত কৰে বা গঢ় দিয়ে তদুপৰি অন্যৰ সম্পৰ্কত স্বকীয়তাক কেনেদৰে আলোচনা কৰা হয় ইত্যাদিবোৰ কথাক সংস্কৃতি অধ্যয়নে সাঙুৰি লয়। সহজ অৰ্থত ক'বলৈ গ'লে সংস্কৃতি অধ্যয়নে দৈনন্দিন জীৱনৰ সাধাৰণ বা নতুনত্ব-হীন অৱস্থাবোৰ আৰু এই অৱস্থাবোৰ তেনে হোৱাৰ কাৰণবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখে।

উল্লিখিত আলোচনাৰ পৰা সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন আৰু সংস্কৃতি অধ্যয়নৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি। সংস্কৃতিৰ অধ্যয়নত কোনো ধৰণৰ ক্ষেত্ৰ, অৱস্থাৰ জটিলতালৈ সোমাই যোৱাৰ প্ৰৱণতা নাথাকে। ই কোনো এক ধাৰণা যেনেভাৱে প্ৰতিষ্ঠিত সেই ধৰণেই আলোচনা কৰে; কিন্তু সংস্কৃতি অধ্যয়নে এক শৈক্ষিক বিষয় হিচাপে কোনো ক্ষেত্ৰ, পৰিস্থিতি বা ধাৰণাৰ জটিল চিন্তা-সমষ্টিৰ লগত জড়িত হৈ পৰে। কাৰণ ইয়াৰ মূল ভেটিটোৱেই হৈছে সকলো ধাৰণা সম্পৰ্কে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা। উদাহৰণস্বৰূপে সংস্কৃতিৰ অধ্যয়নত বিহু কেতিয়া হয়? কি কি কৰে? ইত্যাদি সাধাৰণভাৱে আলোচনা কৰা হয়। কিন্তু সংস্কৃতি অধ্যয়নত বিহু অসমীয়াৰ জাতীয় উৎসৱ হোৱাৰ কাৰণ কি? কি কি কাৰণে বিহুক অসমীয়াৰ জাতীয় উৎসৱ হোৱাত প্ৰেৰিত কৰিলে? বিহুৱে অসমীয়া মানুহৰ প্ৰতি কি অৰ্থ বহন কৰে? ইত্যাদি প্ৰশ্ন উত্থাপন আৰু আলোচনাৰ মাজেৰে বিহুৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা হয়। এই আলোচনা যথেষ্ট বিস্তৃত। কাৰণ 'সংস্কৃতি অধ্যয়ন' বিষয়টো নৃতত্ত্ববিজ্ঞান, সাহিত্য সমালোচনা, ইতিহাস ইত্যাদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ পৰা সমন্বিত কৰা হৈছে।

গতিকে আমি ক'ব পাৰোঁ যে সংস্কৃতিৰ অধ্যয়নৰ উৎপত্তি নিৰ্দিষ্টকৈ কোৱাটো সহজ নহয়। কিন্তু এক শৈক্ষিক তথা আনুষ্ঠানিক অনুশাসন বা বিষয় হিচাপে 'সংস্কৃতি অধ্যয়ন' নিৰ্দিষ্ট ইতিহাস সমন্বিত।

অসমত প্ৰতিষ্ঠিত এখন উল্লেখযোগ্য কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়। ১৯৯৪ চনত প্ৰতিষ্ঠিত এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিভাগবোৰৰ ভিতৰত সংস্কৃতি অধ্যয়ন বিভাগ (Department of Cultural Studies) এ উল্লেখযোগ্য স্থান দখল কৰি আছে। অসম চৰকাৰে মহিলাসকলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ সুবিধাৰ্থে ২০১৪ চনত যোৰহাটত 'অসম মহিলা বিশ্ববিদ্যালয়' স্থাপন কৰিছে। এই বিশ্ববিদ্যালয়ত অন্য বিষয়ৰ লগতে 'সংস্কৃতি অধ্যয়ন' বিষয়টো অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। বৰ্তমানে ছাত্ৰীসকলে এই বিষয়ত স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণীত অধ্যয়ন কৰি আছে।

(লেখিকাৰ সন্মতি সাপেক্ষে 'সংস্কৃতি অধ্যয়নৰ পৰিচয় আৰু অসমত সংস্কৃতি অধ্যয়নৰ চৰ্চা' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধৰ প্ৰথমাংশ প্ৰকাশ কৰা হ'ল।)

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ (Biotech Hub) স্থাপনৰ আদিকথা

ড° প্ৰবোধ বৰা, অধ্যাপক, পশু চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়, গুৱাহাটী
তথা সমন্বয়ক, ৰাজ্যিক জীৱ প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ, অসম।

২০০৯ বৰ্ষৰ মে' মাহৰ শেষৰ সপ্তাহত ভাৰত চৰকাৰৰ জীৱ-প্ৰযুক্তি বিভাগৰ তৰফৰ পৰা গুৱাহাটীৰ প্ৰশাসনীয় পদাধিকাৰী মহাবিদ্যালয় (Administrative Staff College) ত এখন আলোচনা সভাৰ আয়োজন কৰিছিল, য'ত ভাৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা উপস্থিত আছিল- জীৱ-প্ৰযুক্তি বিভাগৰ কেন্দ্ৰীয় সচিব ডঃ এম কে ভান আৰু উপদেষ্টা ডঃ টি, মদনমোহন। সভাখনলৈ গুৱাহাটী আৰু কাষৰীয়া অঞ্চলৰ সকলো উচ্চ-শিক্ষানুষ্ঠান আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানৰ মুৰব্বী সকলক আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল। আলোচনাৰ বিষয়বস্তু আছিল উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত জীৱ-প্ৰযুক্তিৰ বিকাশ আৰু তাৰ বাবে ল'বলগীয়া ব্যৱস্থা।

সৌভাগ্যক্ৰমে সেই সভাৰ আৰম্ভণিতে মূল বিষয় সন্দৰ্ভত বক্তব্য দাঙি ধৰিবলৈ মাননীয় ড° টি, মদনমোহন ডাঙৰীয়াই মোক অনুৰোধ জনাইছিল। মই মোৰ বক্তব্যত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত জীৱ-প্ৰযুক্তিৰ বিকাশৰ সম্ভাৱনীয়তা, প্ৰয়োজন, আন্তঃগাঁথনিৰ অভাৱ আদি বিষয়ত আলোকপাত কৰি ভাৰত চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা ল'ব পৰা এলানি আঁচনিৰ প্ৰস্তাৱ কৰিছিলোঁ। সভাত উপস্থিত সকলোৱেই আনন্দিত হ'ল- যেতিয়া মোক একপ্ৰকাৰ আচৰিত কৰি এই প্ৰস্তাৱিত আঁচনি সমূহৰ প্ৰতি কেন্দ্ৰীয় সচিব ডঃ এম, কে ভান ডাঙৰীয়াই অতি আগ্ৰহ দেখুৱালে আৰু মোক নিৰ্ধাৰিত ১৫ মিনিটৰ সলনি প্ৰায় ৪৫ মিনিট বক্তব্য ৰাখিবলৈ সুযোগ দি আঁচনি সমূহৰ বিষয়ে পুংখানুপুংখকৈ আলোচনা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে।

পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত ভাৰত চৰকাৰৰ অনুৰোধ মৰ্মে মই আঁচনি সমূহৰ সবিশেষ দাখিল কৰিলোঁ আৰু সেই মৰ্মে আঁচনিসমূহ পৰ্যায়ক্ৰমে ৰূপায়ণ কৰিবলৈ জীৱ-প্ৰযুক্তি বিভাগে সিদ্ধান্ত ল'লে আৰু ইয়াৰ বাবে আনুষ্ঠানিক প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হ'ল।

তাৰে এখনি আঁচনি অনুসৰি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ চিকিমকে ধৰি গোটেই কেইখন ৰাজ্যৰ কেতবোৰ বচা বচা উচ্চ-শিক্ষানুষ্ঠান আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানত একোটাকৈ জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ (Biotech Hub) স্থাপন কৰি জীৱ-প্ৰযুক্তি আৰু আধুনিক জীৱ বিজ্ঞানৰ শিক্ষা আৰু গৱেষণাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় আন্তঃগাঁথনি শক্তিশালী কৰাৰ পৰিকল্পনা হাতত লোৱা হৈছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত জীৱ-প্ৰযুক্তি বিভাগৰ উচ্চ ক্ষমতা-সম্পন্ন এক বিশেষজ্ঞ সমিতিৰ অন্যতম সদস্য হিচাপে আঁচনিসমূহৰ ৰূপায়ণৰ দিশত লোৱা পদক্ষেপত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছু সুযোগ পাপু। প্ৰায় এবছৰকাল বিভিন্ন স্তৰত কাম-কাজ চলি থকাৰ মূৰত ২০১০ বৰ্ষৰ নৱেম্বৰ মাহত আঁচনিখন ৰূপায়িত কৰাৰ কাৰণে আনুষ্ঠানিকভাৱে ভাৰত চৰকাৰে জাননী জাৰি কৰিলে।

এই অনুসৰি, প্ৰথম পৰ্যায়ত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ মুঠ ৩৫ খন উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানত জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰতিখনকে ৩৯.৫ লাখ টকাকৈ আগবঢ়োৱা হ'ল। তাৰ ভিতৰত অসমৰ ২৩ খন শিক্ষানুষ্ঠান। আনহাতে পৰৱৰ্তী কালত এই আঁচনিৰ পৰিসৰ অধিক বৃদ্ধি কৰাৰ ফলত বৰ্তমানলৈকে সমগ্ৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত মুঠ ১২৮ খন শিক্ষানুষ্ঠান আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানত জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ স্থাপিত হৈছে, তাৰ ভিতৰত কেৱল অসমতে মুঠ ৬৫ খন এনে কেন্দ্ৰ গঢ় লৈ উঠিছে। তদুপৰি, উচ্চ পৰ্যায়ৰ গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ সা-সুবিধা উপলব্ধ হোৱাকৈ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ছখন ৰাজ্যত (অৰুণাচল আৰু নাগালেণ্ড বাদ দি) ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ একোটাও ইতিমধ্যে স্থাপন কৰা হৈছে। অসমৰ ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ জীৱ-প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰটো গুৱাহাটীৰ খানাপাৰা স্থিত পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ত অৱস্থিত।

আশা কৰোঁ এই আঁচনিখনৰ সফল ৰূপায়ণে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ শৈক্ষিক জগতত প্ৰচুৰ বৰঙণি যোগাবলৈ সক্ষম হ'ব। অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন হ'ব কেন্দ্ৰ সমূহৰ সৈতে জড়িত শিক্ষক তথা বিজ্ঞানীসকলৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা আৰু কৰ্তব্য নিষ্ঠা।

অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে বহিৰ্গমন

পূজা সাহা

স্নাতক শ্ৰেণী (কলা)

“ছাত্ৰানাং অধ্যয়নং তপঃ”- সকলোৰে জ্ঞাত এই সংস্কৃত শ্লোকটোৰ অৰ্থ হ’ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনত অধ্যয়নেই হৈছে একমাত্ৰ তপস্যা। এই তপস্যাত যিয়ে উত্তীৰ্ণ হ’ব পাৰিছে, সেইজনেই জীৱনত সফলতা অৰ্জন কৰিব পাৰিছে। সংস্কৃতত আৰু এযাৰ বাক্য আছে যাৰ অৰ্থ ত্যাগৰ দ্বাৰাহে অমৃত প্ৰাপ্তি সম্ভৱ। প্ৰত্যেক গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ’ব বিচাৰিলে অশেষ ত্যাগ স্বীকাৰ কৰিব লাগে। হয়তো এই ত্যাগৰ পৰিমাণ ছাত্ৰ অথবা ছাত্ৰী বিশেষে কম বেছি হ’ব পাৰে। হিন্দু শাস্ত্ৰমতে মানুহৰ জীৱন কালক চাৰিটা পৰ্যায়ত ভাগ কৰা হৈছে- ব্ৰহ্মচৰ্য, গাৰ্হস্থ্য, বানপ্ৰস্থ আৰু সন্ন্যাস।

ইয়াৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মচৰ্যৰ অৰ্থ হ’ল- শিক্ষা গ্ৰহণ। আগৰ দিনত শিষ্যই ঘৰৰ পৰা আঁতৰত গুৰুৰ টোলত থাকি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। সময়ৰ সোঁতত শিক্ষা ব্যৱস্থাটোৰ সাল-সলনি হ’লেও ত্যাগৰ ধাৰাটো এতিয়াও অব্যাহত আছে। মাথোঁ পাৰ্থক্য এইখিনি যে আগৰ দিনত গুৰুৰ টোলৰ পৰা শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি নিজ ঘৰলৈ উভতি আহিছিল। কিন্তু এতিয়া বিদেশত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি প্ৰায়বোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই কৰ্ম সংস্থান সুত্ৰে বিদেশতেই বসবাস কৰে।

ব্ৰীঃ উনৈশ শতিকাৰ পৰা কুৰি শতিকাৰ আগ ভাগলৈকে অসমৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখন আগবঢ়া নাছিল। সেই সময়ত উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে ল’ৰা-ছোৱালীয়ে অসমৰ বাহিৰত ভাৰতৰ আন চহৰ নগৰত পঢ়িবলৈ গৈছিল। বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱত ‘বাহিৰলৈ’ পঢ়িবলৈ যোৱাৰ প্ৰৱণতা আগতেও আছিল, এতিয়াও আছে। অবশ্যে আজি কালি অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেশৰ উপৰিও বিদেশলৈ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ যায়। আনন্দৰাম বৰুৱাকে প্ৰমুখ্য কৰি মুষ্টিমেয় এচাম অসমীয়াও বিলাতত পঢ়িবলৈ গৈছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপিত হোৱাৰ আগতে অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কলিকতালৈ যোৱাৰ বাদে গতান্তৰ নাছিল।

সময়ৰ সোঁতত অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোও বহুত সলনি হ’ল। ভাৰতৰ আন ৰাজ্যৰ লগত অসমেও শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ ক্ষেত্ৰত ফেৰ মাৰিব পৰা হ’ল। তথাপি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহিৰ্গমনৰ সোঁত ক্ষীণ নহ’ল। ৰাজ্য চৰকাৰে দিয়া তথ্যমতে ২০০২ চনৰ পৰা ২০০৯ চনলৈ উচ্চ শিক্ষাৰ্থে অসমৰ বাহিৰলৈ অৰ্থাৎ দিল্লী, পুণে, চেম্বাই, বাংগালুৰু

আদিলৈ তেইশ হাজাৰৰো অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী গৈছিল। চৰকাৰী হিচাপত বছৰি গড়ে তিনি-চাৰি হাজাৰৰো অধিক বহিৰ্গমন হোৱা বুলি ক'লেও বেচৰকাৰী তথ্যমতে হেনো এই সংখ্যা বছৰি এঘাৰ-বাৰ হাজাৰ মান হ'ব। মন কৰিবলগীয়া কথাটো হৈছে যে এনেদৰে বাহিৰলৈ যোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ক্ৰমাগতভাৱে বাঢ়ি গৈ আছে। যদিও উচ্চতৰ আৰু উচ্চ এই দুয়োটা ক্ষেত্ৰতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহিৰ্গমন ঘটিছে, তথাপিও মোৰ লেখাত অকল উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহিৰ্গমন বিষয়টোৰ ওপৰতে আলোকপাত কৰিব বিচাৰোঁ।

মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহিৰ্গমনৰ দুটা কাৰণ বুলি বহুতে অভিধাৰণা কৰে। প্ৰথমটো হৈছে- প্ৰয়োজন অনুসাৰে অসমত কাৰিকৰী আৰু বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰম থকা শিক্ষানুষ্ঠানৰ অভাৱ আৰু দ্বিতীয় কাৰণটো হৈছে অবস্থাপন্ন কিছুমান অভিভাৱকৰ নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক বাহিৰৰ উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানত পঢ়িবলৈ পঠিওৱাৰ স্বাভাৱিক প্ৰবণতা। বহু অভিভাৱকে আকৌ অসমত থকা কাৰিকৰী আৰু বৃত্তিমূলক শিক্ষা-প্ৰতিষ্ঠানসমূহক বাহিৰৰ এনে ধৰণৰ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানতকৈ নিম্নমানৰ বুলি ভাবে। আন কিছুমানে আকৌ কৰ্ম সংস্থান দিব পৰা প্ৰতিষ্ঠানক আগ স্থান দিয়ে, এনেবোৰ শিক্ষা-প্ৰতিষ্ঠানৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য হ'ল অধিক নম্বৰ দিয়াটো। আন এটা মুখ্য কাৰণ হৈছে উগ্ৰপন্থীৰ উৎপাতত অসমত শান্তিৰে বিদ্যা লাভ কৰাত যথেষ্ট অসুবিধাৰ সৃষ্টি হোৱাটো। বিভিন্ন ধৰণৰ হিংসাত্মক ঘটনাবোৰৰ ফলতো নানা সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। তদুপৰি, সঘনাই হৈ থকা বন্ধুবোৰৰ কবলত পৰি শিক্ষা দিন নষ্ট হ'লে ধনৰ হানিৰ লগতে সময়ৰো অভাৱ হয়। অসমৰ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ মান বাহিৰৰ বহু একে ধৰণৰ প্ৰতিষ্ঠানৰ তুলনাত তল হ'লেও ৰাজ্যখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়িবলৈ যোৱা বহুতো শিক্ষানুষ্ঠানৰ মান অসমৰ তুলনাত উন্নত নহয়। তথাপিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাহিৰৰ কলেজবোৰক প্ৰাধান্য দিয়াৰ কাৰণ হ'ল- সেইবোৰ শিক্ষানুষ্ঠানে কৰ্ম সংস্থানৰ সুচল বাট দেখুৱাই দিয়ে; বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে কথাটো সম্পূৰ্ণ শুদ্ধ নহয়। এইবোৰ প্ৰচাৰৰ তুলনাত কৰ্ম সংস্থাপনৰ সুযোগ কমকৈ দিয়ে। যিখিনিয়ৈ চাকৰি-বাকৰি পায় সেইখিনিৰে কথা বেছিকৈ প্ৰচাৰ হোৱাৰ বাবে তেনে প্ৰতিষ্ঠানক অভিভাৱক সকলেও বেছি প্ৰাধান্য দিয়ে। তথাপিও দেখা যায় যে বাহিৰত পঢ়িবলৈ যোৱা সকলৰ বাবে কৰ্ম সংস্থান লাভৰ সম্ভাৱনা বেছি।

অসমৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহিৰ্গমনৰ ফলত ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতিত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পৰিছে। ৰাজ্যখনৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে হৈছে একোটা মানৱ সম্পদ। অৰ্থনীতিৰ লগত এই মানৱ সম্পদৰ ওতঃপ্ৰোতভাৱে সম্পৰ্ক আছে। বহিৰ্গমনৰ ফলত ৰাজ্যখনৰ পৰা অত্যন্ত মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভাৰতৰ আন ৰাজ্যবোৰলৈ অথবা বিদেশলৈ পঢ়িবলৈ যোৱাৰ লগতে তাৰে বেছি ভাগেই কৰ্মসংস্থানৰ সূত্ৰে সেই ঠাইত বসতি কৰাৰ বাবে ৰাজ্যখন মানৱসম্পদ স্বৰূপ এইসকল মেধাৱী ব্যক্তিৰ সেৱাৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লগা হয়। বহিৰ্গমনৰ ফলত ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতি প্ৰভাৱান্বিত হোৱাৰ আন এটি কাৰণ হৈছে - ৰাজ্যৰ বাহিৰত শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত পাঠদানৰ বাবদ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা আদায় কৰা কোটি কোটি টকা।

প্ৰতিটো সমস্যাৰ লগতে তাৰ সমাধান জড়িত হৈ থাকে। অসমৰ পৰা বহিৰ্গমন কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীখিনিৰ চাহিদা পূৰণ কৰিবলৈ অসমৰ কেইখনমান আগশাৰীৰ চহৰত নতুনকৈ প্ৰায়োগিক প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি উঠিছে। অসমৰ বাহিৰৰ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানবোৰৰ তুলনাত এনেবোৰ কলেজৰ খৰচ পাতি কিছু পৰিমাণে কম। এইটো দিশত চাবলৈ গ'লে ইয়াৰ পৰা ৰাজ্যখন লাভবান হোৱাৰ থল আছে। কাৰণ এই প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ পৰা শিক্ষিত হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰে পাঠ গ্ৰহণৰ বাবদ খৰচ কৰা ধন নিজৰ মাটিতে থাকিব। আকৌ এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰে নিজৰ ৰাজ্যতে কৰ্মসংস্থান পালে মানৱ সম্পদৰো সং ব্যৱহাৰ হ'ব। সেয়েহে অসমৰ চৰকাৰ আৰু শিক্ষা সংসদৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাত বহিৰ্গমনৰ মূল কাৰণসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰি উলিয়াই, সম্ভাৱ্য ক্ষেত্ৰত এনে বহিৰ্গমন কিছু ৰোধ কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা চলাব লাগে। ■

(প্ৰবন্ধটো যুগুত কৰোঁতে বিভিন্ন উৎসৰ পৰা সহায় লোৱা হৈছে)

টুপামাৰী অঞ্চলৰ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান মন্ত্ৰ (মোক্তাব): এটি দৃষ্টিপাত

ফুলচান আলী

স্নাতক, ষষ্ঠ যান্ত্ৰিক (অসমীয়া)

ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান বুলিলে, যিকোনো ধৰ্মীয় ভাৱ-ধাৰা, বীতি-নীতি, চিন্তা-চৰ্চা আদি পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা কিছুমান স্থানত স্থায়ী ভাৱে পালন কৰা অনুষ্ঠানক বুজায়। এই অনুষ্ঠানৰ মাধ্যমত ধৰ্মাৱলম্বী লোক সকলে ধৰ্মীয় গুণানু-কীৰ্তন কৰি শান্তি তথা মুক্তি অনুভৱ কৰে। কোনো এটা অঞ্চলত ভিন্ন ভিন্ন ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান দৃষ্টিগোচৰ হ'লেও প্ৰেম-প্ৰীতিৰে বসবাস কৰা লোক সকলৰ মাজত কোনো ভেদাভেদ দেখা নাযায়। তেওঁলোকে নিজ নিজ ধৰ্মৰ ধৰ্মীয় পৰম্পৰাৰ ভিত্তিত বসবাস কৰে।

কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত টুপামাৰী অঞ্চলত বসবাস কৰা লোক সকলৰ আদি বাসস্থান আছিল পূৰ্ব বংগ। অঞ্চলটোৰ উৎপত্তিৰ সময়ৰে পৰা কেইবা দশক জুৰি মুছলমান ধৰ্মীয় লোকসকলে বসবাস কৰি আহিছে। টুপামাৰী অঞ্চলত বসবাস কৰা অধিবাসী সকল মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ। এই লোকসকল ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানৰ প্ৰতি অতি আগ্ৰহী আৰু বিশ্বাসী। এই অঞ্চলৰ বাইজে কেইবা দশকৰ পৰা মছজিদ, মন্ত্ৰ, মাদ্ৰাছা, ঈদগাহ আদি নিৰ্মাণ কৰি ধৰ্মীয় নীতি-নিয়ম সমূহ পালন কৰি আহিছে। মন্ত্ৰ, মাদ্ৰাছাৰ জৰিয়তে অঞ্চলটোৰ অধিবাসী সকলৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ লগতে বিভিন্ন বিষয়ৰ শিক্ষা লাভ কৰি আছে। এই অঞ্চলৰ অধিবাসী সকলে ল'ৰা-ছোৱালীক ধৰ্মীয় শিক্ষাত শিক্ষিত কৰিব বিচাৰে আৰু শিক্ষিত হোৱা ব্যক্তিৰ দ্বাৰা ধৰ্মীয় দিশৰ উন্নতি সাধনৰ চেষ্টা কৰে। এই অঞ্চলৰ লোক সকলৰ বিশ্বাস যে, ধৰ্মীয় কাজত লিপ্ত হ'লে পুণ্য লাভ কৰা যায়। সেইদৰে মছজিদত সৃষ্টিকৰ্তাৰ (আল্লাহৰ) ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰি আত্মাৰ মুক্তি কামনা কৰে। কিছুসংখ্যক লোকে ধৰ্মীয় শিক্ষাত শিক্ষিত হৈ জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে।

এই অঞ্চলৰ লোক সকলৰ প্ৰধান জীৱিকা হ'ল 'কৃষি'। এই কৃষি প্ৰধান জীৱিকাৰ মাজতো ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান সমূহ নিৰ্মাণ তথা বিকাশৰ প্ৰতি বহুতো দান বৰঙণি আগবঢ়োৱা দেখা যায়।

মন্ত্ৰ :

১ নং টুপামাৰী গাঁওখনৰ সীমাৰ মাজত মুঠ চাৰিটা মন্ত্ৰৰ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ আছে। ইয়াৰ ভিতৰত দুটাৰ সংখ্যা মছজিদত দিয়ে। এটাৰ শিক্ষা এই গাঁওখনৰ আটাইতকৈ প্ৰাচীন মছজিদত দিয়ে আৰু আনটোৰ শিক্ষা একেবাৰে নতুনকৈ নিৰ্মিত মছজিদত দিয়ে। প্ৰাচীন মছজিদটো টুপামাৰী চাৰি-আলিৰ পৰা আধা কিলোঃ মিটাৰ পূবত অৱস্থিত আৰু নতুনকৈ মন্ত্ৰৰ জড়িত মছজিদটো প্ৰাচীন মছজিদৰ পৰা আধা কিলোঃ মিটাৰ অন্তৰ পূব দক্ষিণ কোণত তিনিআলিৰ কাষত অৱস্থিত। এই দুটা মছজিদৰ লগত মোক্তাব অনুষ্ঠান অৰ্থাৎ মন্ত্ৰৰ ঘৰ নাই বাবেই ইয়াত শিক্ষাদান মছজিদৰ ভিতৰতেই দিয়ে।

পালপাৰা গাঁৱৰ মৃৎ শিল্প : চমু অৱলোকন

ৰাকেশ ভট্টাচাৰ্য
স্নাতক, ষষ্ঠ বাণ্যাসিক, (অসমীয়া)

ভৌগোলিক দিশৰ পৰা পৰা পালপাৰা গাঁওখন এখন বিলৰ পাৰত অবস্থিত। এই পালপাৰা গাঁৱত কুমাৰ সম্প্ৰদায়ৰ মানুহবোৰে তেওঁলোকৰ উপযোগী ঠাই বুলি ভাবিছিল যাৰ ফলত তেওঁলোকে তাত বসবাস কৰি আছে। পাল বা কুমাৰ সম্প্ৰদায় মানুহৰ জীৱিকাৰ প্ৰধান উৎস হৈছে মৃৎ শিল্প। এই মৃৎ শিল্পৰ বাবে উপযুক্ত মাটি তেওঁলোকে তাত বিচাৰি পাইছিল আৰু লগতে প্ৰয়োজনীয় পানীও তেওঁলোকে বিলৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিছিল।

ভৌগোলিক দিশৰ পৰা পালপাৰা গাঁওখন সুবিধাজনক নহ'লেও এই মানুহবোৰে তাত বসবাস কৰিছিল। মানুহবোৰে মাটিৰ সামগ্ৰীবোৰ তৈয়াৰ কৰোঁতে যাবতীয় সকলো বস্তু তেওঁলোকৰ চাৰিসীমাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিছিল। যেনে- মাটি, পানী, খৰি, খেৰ ইত্যাদি।

মাটিৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰোঁতে তেওঁলোক বহুতো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। বিশেষকৈ বছৰটোৰ শীতকাল আৰু বাৰিষাকালত তেওঁলোকে বেছিকৈ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিল। কাৰণ বাৰিষা বৰষুণ পৰি থকাৰ বাবে আৰু চাৰিও ফালে বাট পথ পানীৰে উপচি পৰা বাবে তেওঁলোকে সামগ্ৰীবোৰ বজাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰোঁতে নানা সমস্যাই দেখা দিয়ে আৰু শীতকালি তেওঁলোকে সামগ্ৰীবোৰ ভালকৈ শুকাব নোৱাৰে। শীতকালি সূৰ্য বহু দেৰিকৈ ওলায়, তাপ কম হয় ফলস্বৰূপে সামগ্ৰীবোৰ শুকাবলৈ বহু সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়।

মৃৎ পাত্ৰ তৈয়াৰ কৰা মাটি :

মৃৎ পাত্ৰ তৈয়াৰ কৰা মাটি আঠাজাতীয় মাটি। এই মাটিত আঠা থকাৰ কাৰণে পাত্ৰবোৰত ফাট নেমেলে। এই মাটিবোৰ ঘাইকৈ নদীৰ পাৰৰ অনা হয়। এই মাটিয়ে অধিক পানী ধৰি ৰাখিব পাৰে। এই মাটি তিনি প্ৰকাৰৰ - যেনে- কলা মাটি, বগা মাটি আৰু হালধীয়া মাটি। ইয়াৰ উপৰিও পাত্ৰ পোৰাৰ সময়ত পাত্ৰ বোৰত বং লগোৱা এক প্ৰকাৰৰ মাটি আছে। এই মাটি হৈছে বঙা মাটি।

আনহাতে দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰিবলৈ বালিয়া আৰু পলসুৱা মাটি ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

পালপাৰা গাঁৱৰ মাটিৰ সামগ্ৰীবোৰৰ বিৱৰণঃ

পুৰণি কালৰ পৰাই পালপাৰা গাঁৱত বহু ধৰণৰ মাটিৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰাৰ পদ্ধতি চলি আহিছে। পালপাৰা গাঁৱত প্ৰচলিত মাটিৰ বাচন- বৰ্তন সমূহৰ বিৱৰণ তলত দাঙি ধৰা হ'ল-

পালপাৰা গাঁৱত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মাটিৰ পাত্ৰ বা সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰা হয়। এই মাটিৰ পাত্ৰবোৰৰ ব্যৱহাৰ প্ৰাচীন কালৰেপৰাই চলি আহিছে আৰু বৰ্তমান সময়তো চলি আছে। সাধাৰণতে কুমাৰ মানুহবোৰে এইবোৰ মাটিৰ পাত্ৰ তৈয়াৰ কৰে। এই মাটিৰ সামগ্ৰীবোৰৰ ভিতৰত আছিল কলহ, পানী আৰু ধান চাউল জমা ৰখাৰ বাবে ডাঙৰ ডাঙৰ হাড়ী, গিলাচ, থাল, পাতিল ইত্যাদি। কিছুমান খেলা সামগ্ৰী যেনে - মাছ, দৰা-কইনা, চকা লগোৱা ঘোঁৰা, চৰাই, নাও ইত্যাদি। তাৰ উপৰিও তেওঁলোকে মাটিৰ চকত কিছুমান দেৱ-দেৱীৰ ছবিও আঁকে। মানুহে সেইবোৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰি পূজা অৰ্চনা কৰে।

এই সামগ্ৰীবোৰৰ উপৰিও ফুলগছ ৰুৱাৰ বাবে টাব, কুৱা বা পায়খানাৰ বাবে পাটকি, বিয়া বাকত অতিকৈ প্ৰয়োজন হোৱা ঘট, চাকি, পূজা পাৰ্বণত ব্যৱহাৰ হোৱা নানা ধৰণৰ পাত্ৰ তৈয়াৰ কৰে।

জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচলিত এবিধ সামগ্ৰী হ'ল আম, কঁঠাল গাঁড়, মাছ, গৰু আদিৰ ৰূপত তৈয়াৰ কৰা পইচা জমা কৰিব পৰা পাত্ৰ। এই সামগ্ৰীবোৰ কেৱল পইচা জমা কৰাই নহয় ড্ৰয়িং কমত ধুনীয়াকৈ সজাই থ'ব পাৰি।

এই সামগ্ৰীবোৰৰ ভিতৰত মৃন্ময় পুতলাই এক বিশেষ স্থান লাভ কৰিছে। মাটিৰ পুতলাৰ দ্বাৰাই ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে দৰা-কইনা বিয়া পতা খেলবোৰ খেলে। এই মাটিৰ পুতলাবোৰৰ বহুতো প্ৰকাৰৰ আছে। তাৰ ভিতৰত ডাঙৰ, মধ্যমীয়া আৰু সৰু পুতলা। গতিকে এইবোৰৰ যোগেদি কুমাৰ সকলৰ কলা সুলভ নিদৰ্শন পোৱা যায়।

ঘৰৰ টালিবোৰ পুৰণি কালৰ কুমাৰ সকলৰ এক উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন। এই টালিৰ সহায়ত আগতে কুমাৰ সকলে ঘৰৰ চালি দিছিল। বৰ্তমান সমাজতো এই টালিৰ ঘৰ দেখা যায়।

প্ৰাচীন কালৰে পৰা পূজা পাৰ্বণত মাটিৰ পাত্ৰবোৰৰ ব্যৱহাৰ চলি আহিছে আৰু বৰ্তমান সমাজতো চলিয়েই আছে। মাটিৰ পাত্ৰবোৰ পূজা- পাৰ্বণত ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণ হ'ল মাটি যিমান পবিত্ৰ ঠিক তেনেদৰে মাটিৰ পাত্ৰবোৰো সিমানেই পবিত্ৰ। মাটিৰ পাত্ৰ এবাৰ পূজাত ব্যৱহাৰ কৰিলে দ্বিতীয়বাৰ ব্যৱহাৰ কৰা নহয়। মনসা পূজা, বিশ্বকৰ্মা পূজা, দুৰ্গা পূজা, কালী পূজা, শীতলা পূজা, মঙ্গল চণ্ডী পূজা ইত্যাদিত মাটিৰ পাত্ৰবোৰৰ ব্যৱহাৰ আগৰ পৰাই চলি আহিছে। এইবোৰ পূজাত ব্যৱহাৰ কৰা মাটিৰ পাত্ৰবোৰ হ'ল- ঘট, চাকি, ধূপ দানি, মালা থাল, হাড়ী, চিলিম ইত্যাদি।

প্ৰাচীন কালৰে পৰা মাটিৰ সামগ্ৰীবোৰ পূজা - অৰ্চনাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰি অহা হৈছে আৰু বৰ্তমানো ব্যৱহাৰ হৈয়ে আছে। পূজা -পাৰ্বণৰ বাহিৰেও বিয়া, সবাহ আৰু বিভিন্ন উৎসৱত মাটিৰ পাত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

পূজাৰ কাৰণে সৰস্বতী, দুৰ্গা, লক্ষ্মী, বিশ্বকৰ্মা আদি দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্তি প্ৰথমে বাঁহ খেৰেৰে সাজি পিছত মাটি লেপি শুকাই ৰং দি সম্পূৰ্ণ কৰে। এই সুন্দৰ মূৰ্তিবোৰৰ যোগেদি নিৰ্মাতা সকলৰ শিল্পী মনৰ পৰিচয় প্ৰকাশিত হয়।

মৃৎশিল্প লোক-সংস্কৃতিৰ বিশিষ্ট অংগ। এই মৃৎ শিল্পৰ উপাদানসমূহ ব্যৱহাৰ কৰি শিল্পীসকলক বাইজে উৎসাহিত কৰা উচিত। চৰকাৰেও আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়াব লাগে। আমি আশা কৰিব পাৰোঁ পূৰ্বৰ দৰে ভৱিষ্যতেও মৃৎ শিল্প জীয়াই থাকিব।

: গ্ৰন্থ পঞ্জী :

বৰুৱা, বিৰিঞ্চি কুমাৰ, ১৯৯৭

পৰমানন্দ (সম্পাদ), ২০০৬,

দত্ত, বীৰেন্দ্ৰ নাথ, ১৯৯৬

শৰ্মা নবীন চন্দ্ৰ, ২০০৭

: অসমৰ লোক-সংস্কৃতি, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী দাস, নাৰায়ণ আৰু ৰাজবংশী

: অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কণিকা, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী

: লোক-সংস্কৃতিৰ স্বৰূপ আৰু অধ্যয়ন, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড়।

: অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ আভাস, নৰ্থ ইষ্ট পাব্লিকেশ্যন, গুৱাহাটী।

পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দমালা

গুণজিৎ কলিতা

স্নাতক, ষষ্ঠ যান্মাসিক, (অসমীয়া)

পিজুপাৰা অঞ্চল দক্ষিণ কামৰূপ জিলাৰ নগৰবেৰা ৰাজহ চক্ৰৰ অন্তৰ্গত। ইয়াৰ উত্তৰে জলজলী নদী, দক্ষিণে কৰ্ণৈ নদী, নাইটৰ কল্যাণপুৰ গাঁও, পূবে জামলাই আৰু গাৰোসিচা আৰু পশ্চিমে পুখুৰীপাৰা গাঁও অৱস্থিত। ইয়াত ৬৭৫ ঘৰ মানুহ আছে আৰু জনসংখ্যা ৪০৫০ জন। (উৎস : ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন)।

পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষা বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ। এই বৈশিষ্ট্য ধ্বনি ৰূপ, শব্দ, বাক্য, ফকৰা-যোজনা আদি ভাষাৰ সকলো দিশতে পৰিলক্ষিত হয়। লোকভাষা হ'ল ভাষাৰ প্ৰাথমিক স্তৰ। লোকভাষাক সৰল মনৰ প্ৰকাশ বোলে, কৃত্ৰিমতা নোহোৱাকৈ প্ৰকাশ পায়। লোকভাষা সকলো ভাষাৰ বুনিয়াদ। সেয়েহে W. Edson Richmand একৈছে - "Folk-Speech is the foundation on which all language is based".

লোক সংস্কৃতি বিশেষকৈ লোক সাহিত্য সম্যকভাৱে বুজিবলৈ লোকভাষাৰ জ্ঞান অপৰিহাৰ্য।

এই প্ৰবন্ধত পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দমালাৰ চমু আলোচনা কৰা হ'ল:

পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাৰ ৰূপতাত্ত্বিক বৈশিষ্ট্য :

ক) নিৰ্দিষ্টতাৰূপক প্ৰত্যয় : মান্য অসমীয়াৰ দৰে পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাটো বহু নিৰ্দিষ্টতাৰূপক প্ৰত্যয় ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কিছুমান নিৰ্দিষ্টতা ৰূপক প্ৰত্যয় - খান, পাল, জৰা, জাক, টুকা, মুঠা, গন্দা।

উদাহৰণ: কাপুৰখান, গৰুপাল, পাখিজাক, মাছ টুকা, পান মুঠা আৰু লাৰু গন্দা ইত্যাদি।

খ) বহু বচনৰ প্ৰত্যয় : কিছুমান বহুবচন প্ৰত্যয় হ'ল ছন, গিলা, কেতা, মাখা।

উদাহৰণ : ৰাম আছন (ৰামহঁত), তাছন (সিহঁত), কলগিলা, ছলিকেতা, ছাগল মাখা ইত্যাদি।

গ) লিঙ্গ : প্ৰাণী বুজোৱা শব্দৰ লিঙ্গ ভেদ কৰা হয়। অসমীয়াৰ দৰে এই লোকভাষাৰ লিঙ্গ বুজোৱা উপায় সমূহ :

১) পুৰুষ বা স্ত্ৰী বুজোৱা শব্দ ব্যৱহাৰ কৰি : মাতা হাঁহ (মতা হাঁহ), মাতি হাঁহ (মাইকী হাঁহ)।

২) ভিন ভিন শব্দ ব্যৱহাৰ কৰি। যেনে- পিতি -আই, বৰ-কোইনা

৩) স্ত্ৰী প্ৰত্যয় ই আৰু নি (ঈ, নী) ব্যৱহাৰ কৰি যেনে- আপা-আপি, বুৰা-বুৰি, চুৰ-চুৰি।

ঘ) কাৰক আৰু বিভক্তি : মান্য অসমীয়া ভাষাৰ দৰে এই অঞ্চলৰ ভাষাৰো কাৰক দুই প্ৰকাৰৰ : কৰ্তা কাৰক, কৰ্ম কাৰক, কৰণ কাৰক, নিমিত্ত কাৰক, অপাদান কাৰক আৰু অধিকৰণ কাৰক।

কৰ্তা কাৰক : বাম আহিল, সি যায়, সি ভাত খাল।

কৰ্ম কাৰক : হৰিক বামে মাৰিল। কুকুৰতাই ছাগলতাক কামবাল।

কৰণ কাৰক : সি দাই দি বা দাল কাতিল। সি জালেদি মাছ মাৰিল।

নিমিত্ত কাৰক : কলমটো বামক লাগি আনচু। হৰি হেৰুৱাক গেল।

অপাদান কাৰক : গুতিৰ পাৰা গাজা অলাই।

অধিকৰণ কাৰক : ফাগুনত বাইৰ বিয়া। মাছ পানীত থাকে।

শব্দ বিভক্তি : এই অঞ্চলৰ ভাষাৰ শব্দ বিভক্তি পাঁচটা :

প্ৰথমা- এ, দ্বিতীয়া-ক, তৃতীয়া-বে, ষষ্ঠী-ব, সপ্তমী ত। ইয়াত চতুৰ্থ বিভক্তিৰ ঠাইত সপ্তমী বিভক্তি ব্যৱহাৰ হয়।

ঙ) ধাতু : ধাতু প্ৰধানকৈ দুই প্ৰকাৰৰ : ১) মুখ্য ধাতু (২) গৌণ ধাতু, গৌণ ধাতুক আকৌ চাৰি প্ৰকাৰে ভাগ কৰিব পাৰি।

(অ) নাম ধাতু, (আ) ধ্বন্যাত্মক ধাতু (ই) পাঁচনি ধাতু (ঈ) সংযুক্ত ধাতু

মুখ্য ধাতু - বু, জা, খা, পৰ, পঢ়, কৰ ইত্যাদি

গৌণ ধাতু :

পাচনি ধাতু - খুৱাং, পিন্ধাং, কৰাং, পৰাই ইত্যাদি।

নাম ধাতু : দৰা - 'দাম-দৰ', ফাতা, পাইকা, 'পকোৱা', থেইলা 'থেলিওৱা, গইবা, 'ঘুচিয়া', পাউচা, 'পিছফালে আহা' চৰা।

ধ্বন্যাত্মক ধাতু : বেকা, কেকা, কল কলা, ফুচফুচ ইত্যাদি।

সংযুক্ত ধাতু : খাই থাক, বৈথা মাৰ, গেৰি মাৰ, দাউৰি জা (দৌৰি যোৱা), চলে জা (চলাই যোৱা), কৈ থাক (কৈ যোৱা)।

(চ) শব্দ গঠনৰ প্ৰত্যয় :

পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাত তিনি প্ৰকাৰৰ প্ৰত্যয় ব্যৱহাৰ হয়।

(১) পূৰ্ব প্ৰত্যয় (২) কৃৎ প্ৰত্যয় (৩) তদ্ধিত প্ৰত্যয়

(১) পূৰ্ব প্ৰত্যয় : আ-আকাল, সু-পুত্ৰ, বে-বেদখল, কু-লক্ষণ

(২) কৃৎ প্ৰত্যয় : খুজ+ অতি = খুজতি, বিহ্+অনি = বিহ্‌নি, শিখ্+ আৰু = শিখাৰু।

কাম+লা=কামলা ইত্যাদি।

ছ) তদ্ধিত প্ৰত্যয় : বহাগ + ঈ = বহাগী, কাম্+লা = কামলা, পাগ্+লা+মি = পাগলামি ইত্যাদি।

পিজুপাৰা অঞ্চলৰ লোকভাষাৰ শব্দমালাৰ বৈশিষ্ট্য আদিত এনে অসমীয়া ভাষাৰ সমাৰ্থক শব্দৰ সৈতে উল্লেখ কৰা হ'ল :

লোকভাষা শব্দ	মান্যভাষাৰ শব্দ	লোকভাষা শব্দ	মান্যভাষা শব্দ
আপা	ল'ৰা	আপি	ছোৱালী
আনাৰস	মাটি কঠাল	আতা	ককা
আবু	আইতা	আজলা	অজলা
ইন্দুৰ	এন্দুৰ	কাউৰ	কাউৰী
কদল	কোৰ	কেছে	কেচু
কুইহাৰ	কুইয়াৰ	কাণা	কণা
কাপাল	কপাল	কেউচা	কেচুৰা
খিচাগীত	যোৰা-নাম	গাম্‌চা	গামোচা

গাছ	গছ	গল	ডিঙি
ঘুমটি	টোপনি	ঘৰা	ঘোঁৰা
চলি	সন্তান	চাতা	ছাতি
চাংলি	চালনি	চানা	পোৱালী
জলফে	জলফাই	জাউলে	জলোৱা
জতা	জোতা	জুক	জোক
তাৰা	তৰা	তিৰি	তিৰোতা
তেকি	ঠাণ্ডা	তেলৰ ভাৰ	জোৰণ
থোঁগা	ধুনীয়া	থানি	ডাল
দিপ্ৰা	দুপৰীয়া	দিমা	কণী
দাম্ৰা	দমৰা	দৈন্ত	বৰ ডাঙৰ
দাহাৰ	ডাঙৰ	দীঘলা	দীঘল
নাঙাল	নাঙল	নিচুলা মাছ	মিছমাছ
পাউৰা	পাৰ	পানী লাও	জাতিলাও
পত্ৰিচৰা	পইতা চৰা	পিপাৰ	পৰুৱা
বালিচ	গাৰু	বৈড়ান	বৰষুণ
বৰ	দৰা	বোপ্ৰা	বগলী
বোথি	মৈদা	ভেল	ভূৰ
মোদফল	অমিতা	লহা	লো
লুম	নোম	সফ্ৰাম	মধুৰীআম
সনা	সোণ	শালকা	শালিকা ইত্যাদি।

গ্ৰন্থপঞ্জী :

- গোস্বামী, উপেন্দ্ৰ নাথ, ১৯৯৬ : ভাষা বিজ্ঞান, মণিমাণিক প্ৰকাশ, গুৱাহাটী।
- গোস্বামী উপেন্দ্ৰ নাথ : ১৯৮১ : অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ, মণিমাণিক প্ৰকাশ, গুৱাহাটী।
- গোস্বামী উপেন্দ্ৰ নাথ, ১৯৯১ : অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ভৱ- সমৃদ্ধি আৰু বিকাশ, বৰুৱা এজেণ্চি, গুৱাহাটী।
- গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ, ১৯৯০ : অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী।
- বৰুৱা, হেমচন্দ্ৰ, ১৯৮৪ : অসমীয়া ব্যাকৰণ, হোমকোষ প্ৰকাশন, গুৱাহাটী।
- ঠাকুৰ, নগেন আৰু ডেকা, খগেশ সেন, ২০০০ : ভাষা-চিন্তা, বিচিত্ৰা, পুৰেণ, গুৱাহাটী।
- ভৰালী বিভা : ২০০৮, কামৰূপী উপভাষা, এটি অধ্যয়ন, বৈকুণ্ঠ ৰাজবংশী, প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়, গুৱাহাটী।
- Goswami, U,N, 1970 : A study on Kamrupi, A dialect of Assamese, Department of Historical and Autiquarian studies, Assam, Guwahati.

হেৰুৱা অঞ্চলৰ নেপালী সকলৰ ধৰ্মীয় লোকাচাৰ

সাৰদা দেৱী
স্নাতক, ষষ্ঠ বান্ধাসিক, (অসমীয়া)

অসমৰ আৰু নেপালৰ প্ৰাচীন ইতিহাসৰ পৰা এইটো প্ৰতীয়মান হয় যে, সুদূৰ অতীতৰ পৰাই দুয়োখন দেশৰ মাজত এটা মধুৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। এই প্ৰাচীন সম্পৰ্কৰ ফলতে দুই দেশৰ মাজত প্ৰাচীন কালৰে পৰা আহ-যাহ আছিল। নেপালৰ ইতিহাস মেলিলে গম পোৱা যায় যে নেপাল আৰু কামৰূপৰ ৰাজপৰিয়ালৰ মাজত বৈবাহিক সম্পৰ্ক আছিল। এসময়ত মোগল আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ বুলি ৰাজস্থানৰ ৰাজপুতৰ এটা অংশ নেপাললৈ পলাই গৈ তাত আশ্ৰয় লৈছিল। কালক্ৰমত তেওঁলোক নেপালী জাতিটোৰ এটা অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ পৰে আৰু সেইদৰে নেপালী সকলৰ যি অংশ অসমলৈ আহে তেওঁলোক সময়ৰ গতিত অসমীয়া জাতিৰে একোটা সুঁতিৰ লগত মিলি যায়।

নেপালৰ নেপালী সকলে প্ৰধানতঃ চাৰিটা কাৰণত অসমত আৰু ভাৰতৰ আন আন ৰাজ্যত প্ৰব্ৰজন কৰিছে। সেই কাৰণ সমূহ হ'ল-ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, ভৌগোলিক আৰু ঐতিহাসিক।

হেৰুৱা অঞ্চলৰ নেপালী সম্প্ৰদায়ৰ সামাজিক লোকাচাৰ হিচাপে দৈনন্দিন জীৱনত বিভিন্ন ধৰণৰ লোকাচাৰ পালন কৰা হয়। এই লোকাচাৰবোৰে মানুহৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰিছে।

তদুপৰি অসমৰ পৰিৱেশৰ দ্বাৰা পুষ্ট হৈ অসমৰ নেপালী সকলৰ সামাজিক লোকাচাৰ ক্ৰমে ক্ৰমে নতুন ৰূপ পাইছে। নেপালী লোকাচাৰত অসমীয়া লোকাচাৰৰ বহুতো উপাদানো মিশ্ৰিত হৈছে।

নেপালী সকলৰ সামাজিক লোকাচাৰৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হ'লঃ

অক্ষয় তৃতীয়া : ব'হাগ মাহৰ প্ৰথম পক্ষৰ তৃতীয়া তিথিক নেপালী সমাজে অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা অক্ষয় তৃতীয়া বুলি ধৰ্মীয় দৃষ্টিকোণৰ পৰা এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দিন হিচাপে মানি আহিছে। ধৰ্মীয় দৃষ্টিত এই তৃতীয়াৰ দিনাখন কোনো এটি পুণ্য কাম কৰিলে কোনো ক্ষয় নোহোৱাকৈ তাৰ ফল পোৱা যায়। এই তিথিত সেইদিনা বাটৰ তিনিআলিত বাটৰুৱাৰ মাজত চৰবত বিতৰণ কৰা প্ৰথা আজিও চলি আছে।

একাদশী ব্ৰত : সাধাৰণতে নেপালী নাৰী সকলে একাদশী ব্ৰত পালন কৰে। প্ৰত্যেক মাহত এই ব্ৰত পালন কৰিলেও আহাৰ আৰু কাতি মাহৰ শুক্ল পক্ষত এই ব্ৰত সম্পূৰ্ণৰূপে উপবাস খাটি পালন কৰা হয়। ব্ৰতৰ দিনাখন তুলসী গছ ৰোপণ কৰা হয়।

নাগ পঞ্চমী : শাওণ মাহৰ পঞ্চমীৰ দিনাখন এই তিথি পালন কৰা হয়। গাঁৱৰ পুৰোহিত জনে নাগ দেৱতাৰ ছবি থকা এখন মন্ত্ৰপুত কাগজ বেৰত আঁৰি দিয়ে। ইয়াৰ বিনিময়ত তেওঁক দান-দক্ষিণা দিয়া হয়। সৰ্প দংশনৰ পৰা হাত সৰাই এই পূজাৰ উপলক্ষ্য।

বাৰী পূৰ্ণিমা : শাওণ মাহৰ পূৰ্ণিমাক ৰাখী পূৰ্ণিমা বা নেপালীত দানবন্ধ বোলা হয়। সেইদিনা পুৰোহিত সকলে ৰাখী বান্ধি দিয়ে। ব্ৰাহ্মণ আৰু ক্ষত্ৰিয় সকলে পুৰণি লগুণ সলাই নতুন লগুণ পৰিধান কৰে। বাই-ভনী সকলে ভাই-ককাই সকলক একোডাল ৰাখী বান্ধি শুভকামনা জ্ঞাপন কৰে।

তীজ : বিবাহিত কন্যা সকলৰ বাবে এই উৎসৱ বিশেষ মহত্বপূৰ্ণ। কাৰণ তেওঁলোকে এই উৎসৱত স্বামীৰ গৃহৰ পৰা পিতৃ-মাতৃ গৃহলৈ অহাৰ সুযোগ পায়। ভাদ মাহৰ শুক্লা দ্বিতীয়া দিনৰ পৰাই তিনি দিনৰ বাবে এই উৎসৱ আৰম্ভ হয়। সেইদিনা ঘৰৰ সকলো নাৰীয়ে ভালকৈ বন্ধা-বঢ়া কৰে আৰু ৰং-ধেমালিৰে একেলগে এসাঁজ খায়, ইয়াক দৰখোৱা বুলি কোৱা হয়। পিছৰ দিনা নাৰীসকলে শিৱ-পাৰ্বতী আৰু গণেশ পূজা কৰে ইয়াক গণেশ চৌথি বুলি কোৱা হয়। সেই দিনা নেপালী সমাজৰ মানুহৰ ঘৰে ঘৰে গৈ নাৰিকল পাৰি খায়, কাপোৰ-কানি বাহিৰত থ'লে লুকুৱাই থৈ দিয়ে। পঞ্চমীৰ দিনা নাৰীসকলে স্নান কৰি পবিত্ৰ হৈ সপ্তৰ্ষিৰ পূজা কৰে। ইয়াক ঋষি পঞ্চমী বুলি কোৱা হয়। এই উৎসৱত নাৰী সকলে নৃত্য-গীত পৰিৱেশন কৰে।

দশাই : তীজৰ পিছত আহি পৰে দশাই অৰ্থাৎ দুৰ্গাপূজা। ই নেপালী সকলৰ এটা প্ৰধান জাতীয় উৎসৱ। প্ৰতিপদৰ পৰা দশমীলৈকে এই উৎসৱ পালন কৰা হয়।

প্ৰতিপদৰ আগদিনা জমাৰে আঁউসী। এই আঁউসীত ঘট স্থাপন কৰি পূজাৰ বেদীত পঞ্চধান্য (গোম, ধান, তিল, যব, ঘেহু) থৈ দিয়া হয়। প্ৰতিদিনে স্নান কৰি ইয়াত পানী চটিয়াই পূজা কৰা হয়। সময়ত পঞ্চধান্য গঁজালি মেলিবলৈ ধৰে। ইয়াক যমৰা বোলে। এই যমৰাত বলি দিয়া পঠা ছাগলীৰ তেজ ছটিয়াই দিয়া হয়।

প্ৰতিপদৰ পৰা মহা নৱমীলৈকে নৌৰথা বুলি কোৱা হয়। সেইকেইদিন চণ্ডীসপ্তশতী পাঠ কৰা হয়। এই কেইদিনত প্ৰত্যেক পৰিয়ালে নিজৰ নিজৰ ঘৰ-দুৱাৰ চাফ্-চিকুণ কৰি লয়। এই সময়ছোৱাত বুঢ়া-বুঢ়ী, ডেকা-ডেকেৰী সকলে মালশ্ৰী (লোকগীত) গোৱাৰ নিয়ম। এই গীতবোৰ এনেধৰণৰ—

জয়দেৱী ভৈৰৱী কামাখ্যা দৰ্শন দেউ ভৱানী

প্ৰথম দেৱী উৎপন্ন ভই জন্ম লিয়েও কৈলাশামাষ।।

ভাৱাৰ্থ : জয় দেৱী ভৈৰৱী কামাখ্যা আই ভৱানী তুমি দৰ্শন দিয়া। হে দেৱী তুমি কৈলাশত প্ৰথম জন্ম ল'লা।

সপ্তমীৰ দিনাক ফুলপতি বোলে। এইদিনা মা ভৱানীৰ পূজাৰ বেদীত পুষ্পাঞ্জলি অৰ্পণ কৰা হয়।

অষ্টমীৰ দিনাক মাৰ হান্নে বুলি কোৱা হয়। এই দিনা অধিষ্ঠাত্ৰী দুৰ্গাদেৱীৰ আগত পঠা ছাগলীৰ লগত কল, ভোল, কোমোৰা আদি বলি দিয়া হয়।

মহা নৱমীৰ দিনা চণ্ডীপাঠৰ সমাপ্তি ঘটে। বিজয়া দশমীৰ দিনা জ্যেষ্ঠজনে নিজৰ নিজৰ সন্তান আৰু মিত্ৰ-কুটুম্বৰ কপালত দৈ আৰু চাউল মিহলাই ফোঁট (টিকা) দিয়ে আৰু আশীৰ্বাদ দি শিৰত যমৰা দিয়ে।

নিজৰ মান্যজন নথকাসকলে গাঁৱৰ মান্যজনৰ পৰা আশীৰ্বাদ লয়। কপালত যমৰা লোৱা কথাই মানৱ জীৱনৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰাৰ অৰ্থ বহন কৰে।

তদুপৰি অন্ন আৰু দৈ গাখীৰৰ মহত্ব যে অপৰিসীম তাকে সূচায়। এইদৰে দশাই উৎসৱ পূৰ্ণিমালৈকে পালন কৰা হয়।

তিহাৰ : কাতি মাহৰ কৃষ্ণ দ্বাদশী তিথিৰ পৰা শুক্লা দ্বিতীয়ালৈকে তিহাৰ উৎসৱ পালন কৰা হয়। তিহাৰ কেইবাটাও উৎসৱৰ সমষ্টি। কাৰ্তিক কৃষ্ণ ত্ৰয়োদশীৰ দিনটোক কাউৰী তিহাৰ বোলে। সেইদিনা প্ৰথমতে কাউৰীক খোৱা বস্তু দিয়া হয়।

তাৰ পিছদিনা কুকুৰ তিহাৰ। এইদিনা কুকুৰক ফুলৰ মালা পিন্ধাই সৰ্ব প্ৰথমে খাদ্যবস্তু খাবলৈ দিয়া হয়। তাৰ পিছতহে মানুহে ভোজন কৰে। আঁউসীৰ দিনাক গাই তিহাৰ, প্ৰতিপদৰ দিনাক হলি তিহাৰ (গৰু বিহু) বোলে। এই দুদিন ব'হাগ বিহুত গৰু গা ধুৱাই নতুন পঁঘাৰে বন্ধাৰ দৰে নেপালী সমাজত ধূপ-ধুনাৰ অৰ্চনাৰে গৰু পূজা কৰি প্ৰত্যেকৰে শিং আৰু খুৰাত তেল ঘঁহি

কপালত ৰঙৰ লগত আটা বা পিঠাগুৰি মিহলাই ফোঁট দিয়া হয়।

আঁউসীৰ ৰাতিপুৱা গো-পূজা কৰাৰ পিছত ৰাতি লক্ষ্মী পূজা কৰা নিয়ম। ঘৰ-দুৱাৰ চাফ্-চিকুণ কৰি সেইদিনা প্ৰত্যেকে নিজৰ নিজৰ ঘৰত বস্তু প্ৰজ্বলন কৰে। পথাৰতো এগছি বস্তু প্ৰজ্বলন কৰে।

উক্ত দিনাখন চেল ৰোট নামৰ এবিধ পিঠা বিশেষভাবে তৈয়াৰ কৰা হয়। সেই একেদিনাই সন্ধিয়া পৰত চাকি বস্তিৰে উজ্জল হৈ থকা দুৱাৰডলিত সৰু-ডাঙৰ ছোৱালীবিলাকে দলে দলে ভৈলো খেলে। তেওঁলোকে অতি আনন্দ মনেৰে সুৰত সুৰ

মিলাই এই ভৈলো গায়—

ভৈলিনী আয়ে অংগনা বঢ়াৰী, কাঢ়াৰী বাখনা;

আউসী বাৰো গাই তিহাৰো ভৈলো।

হৰিয়ো গোৱাৰলে লিপেওকি লক্ষ্মীলাই পুজেওকি;

আউসী বাৰো গাই তিহাৰো ভৈলো।।

ভাৱাৰ্থ : ভৈলো গোৱা দলে আপোনাৰ চোতাললৈ আহিছে। চোতালখন চিকুনাই ৰাখক। আজি আঁউসীৰ দিন। আজি গাই তিহাৰো লক্ষ্মী পূজাৰ দিন। ভৈলো গোৱাৰ পিছত গৃহস্থই এখন কাঁহীত বা ডলাত এগছি বস্তি জ্বলাই চাউল, ফুল টকা লগতে চেলবোটি আদি দলটোলৈ আগবঢ়ায়, তাৰ পিছত ভৈলো গোৱা দলে গৃহস্থক গানৰ সুৰত আশীৰ্বাদ দি বিদায় লয়। ইয়াৰ পিছতে আহি পৰে হলি তিহাৰ। সেইদিনাৰ পৰা ল'ৰা-ডেকা সকলোৰে কেইবাদিন ধৰি দেউশীৰে গীত গায়। ইয়াক বিহু ছুঁচৰিৰ দৰে পৰিৱেশন কৰা হয়।

দলটোত এজন ভটংওনে (পাঠক) থাকে। তেওঁ প্ৰথম ফাঁকি ঘোষা লগাই দিয়াৰ পিছত সংগী সকলে ঘোষা দোহাৰে আৰু দলৰ অন্য লগৰীয়া সকলে মাত্ৰ দেউশীৰে বুলি কয়। দেউশীৰে গীত—

হে ভনা ভনা ভাইহো

দেউশীৰে

এ ৰামাৰে ভনা

দেউশীৰে

হে চোৰ মিলাই ভনা

দেউশীৰে

ভাৱাৰ্থ : হে কোৱা কোৱা ভাই দেউশীৰে। এ ভালকৈ কোৱা দেউশীৰে। হে সুৰ মিলাই কোৱা।

শেষত গোৱা হোৱাৰ পিছত কাঁহী বা ডলা এখনত এগছি প্ৰজ্বলিত চাকি লৈ তামোল-পাণ, ফুল দক্ষিণা আগবঢ়াই গৃহস্থই সেৱা লয়।

ভাতৃ দ্বিতীয়া : হলি তিহাৰৰ পিছত আহে ভাতৃ দ্বিতীয়া। সেইদিনা বাই-ভনী সকলে ভাই-ককাই সকলক মাংগলিক কাৰ্যৰে কপালত ফোঁট লগাই দিয়ে। ফুলৰ মালা পিন্ধাই দিয়ে। ভাতৃসকলেও ফোঁট গ্ৰহণ কৰি তেওঁলোকৰ ভৰিত ধৰি সেৱা কৰি নিজৰ সামাৰ্থ্য অনুসৰি টকা, পইচা, কাপোৰ, কানি আদি উপহাৰ দিয়ে।

উল্লেখযোগ্য যে এই ফোঁট লোৱাৰ আগলৈ সকলোৰে উপবাস খাটিব লাগে।

প্ৰসঙ্গ পুথি :

শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ, ১৯৭৭ : লোক-সংস্কৃতি, চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী।

চুংগনা, ৰামচন্দ্ৰ, ১৯৫০ : সৰল বাংলা নেপালী পাঠ, উত্তৰ বঙ্গ ভাষা সমিতি।

বন্ধু, চুড়ামণি, ১৯৬৯ : নেপালী ভাষাকো উৎপত্তিৰ বিকাশ।

নেপাল, ক্ষেমৰাজ, ২০০৭ : অসমীয়া-নেপালী জনজীৱন, বসন্ত স্মৃতি সংস্থান, বুঢ়ীগাং (বিশ্বনাথ চাৰিআলি)

Combrige, 1963 : An Introduction of Nepali

মালচা সত্ৰৰ সম্পদ আৰু উদ্‌যাপিত উৎসৱ পাৰ্বণ : এটি চমু অৱলোকন

বৰ্ণালী তালুকদাৰ

স্নাতক, ষষ্ঠ যান্মাসিক, (অসমীয়া)

আমাৰ অসমত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ উদ্দেশ্যে সত্ৰ নামৰ মহান ধৰ্মীয় সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ জন্ম দিছিল। এই ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ প্ৰিয় শিষ্য মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ অৱদানো অপৰিসীম আছিল। গুৰুদুজনাই এই সত্ৰসমূহত সমাজৰ সকলো স্তৰৰ লোকক ধৰ্মীয় দীক্ষাৰ লগতে সাংস্কৃতিক দিশৰ বিকাশৰ বাবে জ্ঞান প্ৰদানৰ সুযোগ দিছিল।

গুৰু দুজনাই নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ জৰিয়তে ব্ৰাহ্মণ্য ধৰ্মৰ ব্যৱহাৰ বীতি-নীতি পৰিহাৰ কৰি অসমীয়া জনজীৱনক এক সঠিক দিশত পৰিচালিত কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল। এয়া আছিল অসমীয়া জনজীৱনৰ বাবে মাইলৰ খুঁটি যাৰ ফলত এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা হৈছিল। অসমত গুৰু দুজনাই স্থাপন কৰা বিভিন্ন সত্ৰ সমূহত অংকীয়া নাট, ভাওনা, সত্ৰীয় নৃত্য আদিৰ দৰে সাংস্কৃতিক দিশবোৰৰ সৃষ্টি আৰু বিকাশৰ পথ উন্মোচিত হৈছিল। লগতে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰালো টনকিয়াল হোৱাৰ পথ সুগম হৈছিল। গুৰুজনাৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তিত নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত সত্ৰসমূহে বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। সত্ৰতেই অসমীয়া সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিয়ে এক অনন্য ৰূপ পাইছিল। অসমৰ সত্ৰসমূহত সাঁচিপতীয়া পুথি, পদলীলা, গুৰু আসন আদি মূল্যবান সম্পদ সমূহ সংৰক্ষিত হৈ আছে।

আধুনিক জীৱনৰ পটভূমিত এইবোৰৰ বিচাৰ বিশ্লেষণে অনেক দিশত নতুন দিশ উন্মোচন কৰিব পাৰে। ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক সম্পদখিনি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়নেৰে সংৰক্ষণ কৰিলেহে আমি আমাৰ আপুৰুগীয়া সম্পদসমূহ হেৰাই নোযোৱাকৈ ৰাখিবলৈ সক্ষম হ'ব পাৰিম।

কামৰূপ জিলাৰ একেবাৰে উত্তৰ পশ্চিম কোণৰ সীমাবৰ্তী নগৰবেৰা মৌজাৰ পূণ্য গাঁও মালচাত ঐতিহ্যমণ্ডিত মালচা সত্ৰখন অৱস্থিত। সত্ৰখনৰ পৰিসীমা উত্তৰে জলজলী নদী, দক্ষিণে আহল বহল বিস্তৃত অঞ্চল ঘেৰি থকা খামেৰি বিল, পূবে ধৰধৈৰা জান আৰু পশ্চিমে লহৰা জান। সত্ৰখনৰ মুঠ মাটিকালি ১৬ বিঘা ৩ কঠা।

সত্ৰৰ উদ্‌যাপিত উৎসৱ-পাৰ্বণ

দৈনিক নাম প্ৰসঙ্গ : সত্ৰৰ কীৰ্তন ঘৰত আৰু মণিকুট গৃহত অক্ষয় বন্তি আৰু নিত্য বন্তি জ্বলাই প্ৰত্যেকদিনে পূৰা-গধূলি ভকত সকল আৰু আয়তী সকলে নাম প্ৰসংগ কৰে।

ভাগৱত জয়ন্তী : ভাগৱত জয়ন্তী ভাদ্ৰ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত পালন কৰা হয়। এই উৎসৱটো সাতদিনীয়া নাইবা তিনিদিনীয়াকৈ পালন কৰা হয়। আগতে ১৪ দিনলৈকে এই উৎসৱটো পালন কৰিছিল। এই ভাগৱত জয়ন্তীত অখণ্ড ভাগৱত পাঠ পঢ়ে, নাম-প্ৰসংগ কৰে আৰু সন্ধিয়া মালচাৰ সমূহ ৰাইজে পদূলিয়ে পদূলিয়ে বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে।

শংকৰ জয়ন্তী : মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱ গুৰুজনাৰ জন্মৰ দিনা এই উৎসৱটো পালন কৰা হয়। শংকৰ জয়ন্তীৰ দিনা ভকত সকলে ভাগৱত পাঠ কৰে, নাম-প্ৰসংগ কৰে আৰু অঞ্চলটোৰ সকলো লোকে ভাগৱত ভ্ৰমণ কৰি নাম কীৰ্তন গাই সত্ৰৰ বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে। সন্ধিয়া আয়তী সকলে নাম-প্ৰসংগ কৰে। ভাগৱত জয়ন্তীৰ দিনাৰ দৰে সেই দিনাও সমূহ ৰাইজে পদূলিয়ে পদূলিয়ে বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে।

মাঘী পূৰ্ণিমা : মাঘ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত এই মাঘী পূৰ্ণিমা উৎসৱটো পালন কৰা হয়। এই উৎসৱটোত ভকত সকলে আৰু আয়তী সকলে নাম প্ৰসংগ কৰে আৰু ভাগৱত পাঠ কৰে।

চাৰিওজনা গুৰুৰ তিথি উৎসৱ : মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, দামোদৰ দেৱ আৰু হৰিদেৱ এই চাৰিওজনা গুৰুৰ তিৰোভাৱ তিথি সত্ৰত প্ৰত্যেক বছৰে পালন কৰি আহিছে। এই তিথি উৎসৱৰ দিনা ভকত সকলে আৰু আয়তী সকলে নাম-প্ৰসংগ কৰে আৰু ভাগৱত পাঠ কৰে।

প্ৰায় পাঁচশ বছৰে উপৰ্যুপৰি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ, মহামাৰী, ৰাজনৈতিক পট পৰিৱৰ্তন তথা আৰ্থিক সংকটৰ মাজেদি মালচা সত্ৰৰ ঐতিহ্য আৰু ইয়াৰ পৰম্পৰাৰ সৌধটো আজিও ধিমিক ধামাককৈ বিদ্যমান।

মালচা সত্ৰক লৈ ইয়াৰ বাসিন্দা সকলে গৌৰৱবোধ কৰে। কিয়নো দক্ষিণ কামৰূপত বৈষ্ণৱ যুগৰ লাইখুটা মালচা সত্ৰতেই ৰোপণ হৈছিল। ইয়াৰ গা-গছ ডাঙৰ হৈ ডাল, ঠাল, ঠেঙুলিবোৰ চাৰিওফালে বিয়পি পৰিল। ফলত কাঠনি, ছমৰীয়া, দামালচোচ, মালিবাৰী, ত্ৰিলোচন আদি ঠাইসমূহত সত্ৰৰ জন্ম হ'ল।

এইখিনিতে উল্লেখযোগ্য যে অসম চৰকাৰে যোৱা কেইবাবছৰ ধৰি সত্ৰসমূহৰ বিকাশৰ বাবে এক উল্লেখনীয় ভূমিকা পালন কৰি আছে। এই ক্ষেত্ৰত মালচাসত্ৰখনেও চৰকাৰৰ পৰা আৰ্থিক অনুদান লাভ কৰিছে। আশা কৰিছোঁ সত্ৰখন নৰূপত জিলিকি উঠিব।

গ্ৰন্থপঞ্জী :

(১) দেৱ গোস্বামী, কেশৱানন্দ, ১৯৮৮	: সত্ৰ সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা
(২) গোস্বামী, নাৰায়ণ চন্দ্ৰ, ১৯৮৪	: সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ স্বৰ্ণৰেখা
(৩) ভকত, দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ, ১৯৯৫	: সত্ৰৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত

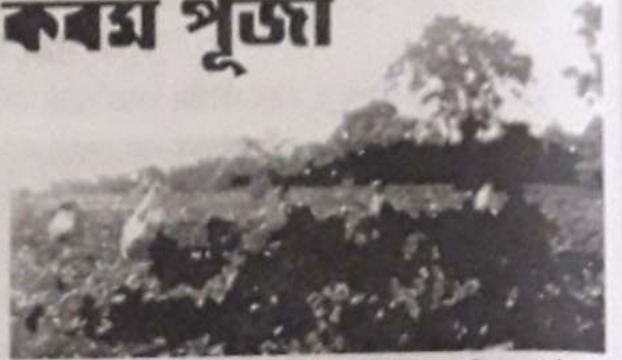

শিমলীতোলা চাহ জনগোষ্ঠীৰ কৰম পূজা

কৃষ্ণ মেধী

স্নাতক, ষষ্ঠ বাৰ্ষিক, (অসমীয়া)

শিমলীতোলা চাহ বাগিছাখন ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ পৰা প্ৰায় এঘাৰ কিলোমিটাৰ উত্তৰে গোৱালপাৰা জিলাত অৱস্থিত। বাগিছাখন ১৯৩২ চনত তিনিশ বিশ হেক্টৰ মাটিত স্থাপিত। বাগিছা খনৰ চাৰিসীমা হ'ল পূবে দীঘলীবাৰী, পশ্চিমে ফৰেষ্ট কাণকাটা, উত্তৰে শালবাৰী আৰু দক্ষিণে কপান্তলি গাঁও। প্ৰথম অৱস্থাত এই বাগিছাখনৰ মিলত চাহপাত উৎপাদন কৰা হৈছিল যদিও বৰ্তমান পাতবোৰ সংগ্ৰহ কৰি অন্য ঠাইৰ মিললৈ পঠোৱা হয়। বাগিছাখনে অঞ্চলটোৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশত বৰঙনি আগবঢ়াই আহিছে। বাগিছাখনে প্ৰায় এহেজাৰ পৰিয়ালক পোহপাল দি আহিছে। হিন্দু, খ্ৰীষ্টান আদি ভিন্ন ধৰ্ম আৰু ভিন্ন মূলৰ মানুহেৰে এই 'চাহ জনগোষ্ঠী' গঠিত। এওঁলোকে কেবাটাও উৎসৱ-পাৰ্বণ উদ্‌যাপন কৰে। ৰাজহুৱাভাৱে পতা কিছুমান উৎসৱ হ'ল- দুৰ্গাপূজা, গাঁও (গ্ৰাম্য) পূজা, টুচুপূজা, বড়দিন, কৰমপূজা, চড়কপূজা, সহবাই আদি। এই নিবন্ধত কৰমপূজাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল।

চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ কৰমপূজা ভাদ্ৰ মাহৰ একাদশী তিথিত বিহিত লোকাচাৰ অনুসৰি ৰাজহুৱাভাৱে পতা হয়। কৰম পূজা হ'ল চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ মাজত প্ৰচলিত এটি কৃষিভিত্তিক লোক উৎসৱ। ইয়াত নৃত্য গীতৰ প্ৰাধান্য লক্ষ্য কৰা যায়। বিহু যেনেকৈ তিনি ধৰণে পালন কৰা হয় তেনেকৈ কৰম পূজাও তিনি ধৰণে পালন কৰা হয়। ৰাজহুৱা ভাৱে, অঞ্চলিক ভাৱে আৰু ঘৰুৱাভাৱে পতা হয়। 'কৰম গছ' নামৰ এডাল গছক উদ্দেশ্য কৰি কৰম পূজা নামৰ উৎসৱটো পালন কৰা হয়। যিমান চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোক আছে সকলোৱে মিলি এখন সভা পাতে। গোটেই ৰাইজৰ মানুহে মিলি এই পূজা অনুষ্ঠিত কৰে। এই পূজাৰ এটা নিয়ম হ'ল যেনেকৈ ধানৰ পৰা গজালি মেলে ঠিক তেনেদৰে এটা ডাঙৰ মাটিৰ পাত্ৰত একেবাৰে তলত বালি, মাটি আদি মিহলি কৰি দিয়ে, তাৰ পিছত তাত ধান, মাটিকলাই, মাকৈ, সৰিয়হ দিয়ে আৰু তাৰ ওপৰত মাটি দিয়ে আৰু সেইখিনি ঢাকি দিয়ে। এদিনৰ পিছে পিছে মাটিৰ পাত্ৰটোৰ ওপৰত পানী ঢালি তিয়াই দিয়া হয়। এসপ্তাহ মানৰ পাছত ইয়াৰ পৰা গজালি মেলে। এই কামবোৰ কুমাৰী ছোৱালীহে কৰে। ইয়াৰ পৰা যদি গজালি নেমেলে তেনেহ'লে অশুভ বুলি কোৱা হয়। গতিকে মাটিৰ পাত্ৰটোত দিয়া বস্তুখিনিৰ পৰা গজালি মেলিলে সকলোৱে আনন্দতে নাচ গান কৰে। সেই গজালিবোৰ তিৰোতা বিলাকে ইজনীয়ে-সিজনীৰ গাত ঘঁহি দি স্মৃতি কৰে। ছোৱালী আৰু তিৰোতা সকলে লাল পাৰীৰ শাৰী পিন্ধে আৰু ল'ৰা বিলাকে ধুতি, পাঞ্জাবী, গামোচা আদি লৈ মাদলৰ তালে তালে গান গাই ঝুমুৰ নৃত্য কৰে। শেষত যেনেকৈ পানীত মূৰ্তি বিসৰ্জন দিয়া হয় ঠিক তেনেদৰে মাটিৰ পাত্ৰটোৰ পাৰ ওলোৱা গজালিৰে সৈতে সন্ধিয়া পানীত বিসৰ্জন দিয়া হয়। কৰম পূজা দুবছৰৰ মূৰে মূৰে পতা হয়।

প্ৰসঙ্গ পুথি:

ৰাজবংশী, পৰামানন্দ (সম্পাদ) ২০০৩

বৰা, দেৱজিৎ (সম্পাদ) ২০১৪

কুৰ্মী, সুশীল ১৯৯১

তাছা, প্ৰহ্লাদ চন্দ্ৰ ২০০১

ঘাটোৱাৰ, নাৰায়ণ ১৯৭৫

: অসমীয়া জাতি আৰু সংস্কৃতি, অসমীয়া বিভাগ, প্ৰাগ্‌জ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়।

: উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীয় লোক-সংস্কৃতি, এম আৰ পাব্লিকেচন, গুৱাহাটী।

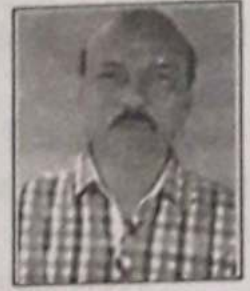
: চাহ বাগিছাৰ জীৱন আৰু সংস্কৃতি, অসম সাহিত্য সভা।

: অসমৰ চাহ জনগোষ্ঠী, অসম সাহিত্য সভা।

: বনুৱাৰ সাংস্কৃতিক জীৱনত এডুমুকি, অসম সাহিত্য সভা।

প্ৰসঙ্গ : অসমীয়া ভাষাৰ " (চন্দ্ৰবিন্দু) আৰু - ওঁ বিভক্তি

নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান

সহযোগী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া এটি ঐতিহ্যপূৰ্ণ ভাষা। অসমৰ ৰাজ্য ভাষা। শিক্ষাৰ মাধ্যম। উন্নত মানৰ সাহিত্যৰ ভঁৰাল আছে। জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ পুথিৰ লগতে গৱেষণা গ্ৰন্থও ৰচিত হৈ আহিছে। বাতৰি কাকত, আলোচনী আদি নিয়মীয়াকৈ প্ৰকাশ হৈ আছে। অনাতাঁৰ, দূৰদৰ্শন আদিত দৈনিক অসমীয়া ভাষাৰে বিভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰচাৰিত হৈ আহিছে। সময় প্ৰবাহৰ সৈতে বিকশিত হৈ থকা ভাষাটোৰ বৰ্ণবিন্যাস, উচ্চাৰণ, ব্যাকৰণৰ প্ৰয়োগ, শব্দৰ প্ৰয়োগ, বাক্য বিন্যাস, জতুৰা ঠাচ আদিৰ খেলিমেলিয়ে ভুল-শুদ্ধৰ বিচাৰত অসম্পূৰ্ণতাৰ সৃষ্টি কৰি কালিকা ৰক্ষাত ব্যাঘাত জন্মাইছে, সৌষ্ঠৱ হানি কৰিছে।

এই খেলিমেলিবোৰৰ এটা হ'ল- একে অৰ্থবাচক শব্দৰ বিকল্প বৰ্ণবিন্যাস। ইয়াৰ উদাহৰণ- চিলং, ছিলং, শ্বিলং; ছহিদ, শ্বহীদ; ঠিৰাং, থিৰাং; কাৰ্য, কাৰ্যা; ৰঙীণ, ৰঙীন; ফাঁকি, ফাকি ইত্যাদি। ইংৰাজী, ফৰাচী আদি ভাষাত এনে বিকল্প বৰ্ণ বিন্যাস নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি।

অসমীয়া লিপ্যন্তৰকৰণত এই সমস্যা আৰু জটিল। উদাহৰণ হিচাপে ইংৰাজী Shakespeare শব্দটো ল'ব পাৰি। অসমীয়াত চেঞ্চপিয়েৰ, চেঞ্চপীয়াৰ; ছেঞ্চপিয়েৰ, ছেঞ্চপীয়াৰ; শ্বেঞ্চপীয়াৰ, শ্বে'ঞ্চপীয়েৰ; শ্বেইঞ্চপীয়াৰ আদি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বৰ্ণ বিন্যাস পোৱা যায়। বিশিষ্ট আলোচক দেৱেন দত্তৰ মতে 'শেইঞ্চপীয়েৰ' শুদ্ধ লিপ্যন্তৰ। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মত হ'ল এটা শব্দৰ এটাই বৰ্ণ বিন্যাস হ'ব লাগে, বিকল্প বৰ্ণ বিন্যাস থাকিব নালাগে।

অসমীয়া ভাষাৰ বৰ্ণবিন্যাসৰ বিশৃঙ্খলাৰ আন এটা উল্লেখযোগ্য কাৰণ হ'ল " (চন্দ্ৰবিন্দু) ৰ প্ৰয়োগ। অসমীয়া ভাষাত চন্দ্ৰ বিন্দু আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল :

অসমীয়া ভাষাৰ যিকোনো স্বৰবৰ্ণ উচ্চাৰণ কৰোঁতে যদি বহিৰ্গামী বায়ুৰ সোঁতৰ একাংশ নাকেৰে ওলাই যায় তেতিয়া সেই উচ্চাৰণ অনুনাসিক হয়। এই অনুনাসিকতা বুজাবলৈ " (চন্দ্ৰবিন্দু) প্ৰয়োগ কৰা হয়। চন্দ্ৰবিন্দু অকলে উচ্চাৰণ কৰিব নোৱাৰি। যিকোনো স্বৰবৰ্ণৰ লগত উচ্চাৰিত হয়। চন্দ্ৰবিন্দুযুক্ত অৰ্থাৎ অনুনাসিক স্বৰবৰ্ণৰ পিচতে অন্য স্বৰবৰ্ণ নাইবা অৰ্ধস্বৰ ৰ,য় (অৰ্ধ ব্যঞ্জন বুলিও ক'ব পাৰি) আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণ হ থাকিলে এই বৰ্ণবোৰৰ উচ্চাৰণো অনুনাসিক হয়।

অসমীয়া ভাষাত চন্দ্ৰবিন্দু বিশিষ্ট ধ্বনিগুণ বা বৰ্ণ। আন বৰ্ণৰ দৰে এই বৰ্ণৰ প্ৰয়োগত বিৰোধ ঘটে আৰু নতুন অৰ্থবাচক শব্দ পোৱা যায়। যেনে- আহ, আঁহ, কাহ, কাঁহ, আহত, আঁহত ইত্যাদি।

চন্দ্ৰবিন্দু সদায় স্বৰৰ লগতে উচ্চাৰিত হয় কাৰণে ভাষাবৈজ্ঞানিক সূত্ৰমতে ইয়াক উপাহিত ধ্বনিগুণ (Suprasegmental feature) বোলা হয়।

অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰবৰ্ণবোৰৰ দুটা ৰূপ- নিৰানুনাসিক (Non-nasalized) আৰু অনুনাসিক (Nasalized)। দুয়োটা ৰূপৰ বৰ্ণবোৰ উদাহৰণেৰে সৈতে উল্লেখ কৰা হ'ল:

নিৰানুনাসিক বৰ্ণ	উদাহৰণ	অনুনাসিক বৰ্ণ	উদাহৰণ
অ	বটা	অঁ	বঁটা
অ'	ল'ৰা	অঁ'	কঁছৰা

আ	কাহ	আ	কাহ
ই	ইটা	ই	খিউ
উ	জুই	উ	উই
এ	বেটা	এ	পেঁপা
এ'	দেউৰী	এ'	চেউৰী
ও	ওল	ও	ওঁঠ

‘স্ববর্ণৰ তালিকা’ত থকা ঞ (বি) স্ববর্ণ নহয়, ঐ আৰু ঔ দ্বিস্বৰ। এই কেইটা উচ্চারণত অনুনাসিক নহয়। গতিকে * লিখিব নালাগে।

চন্দ্রবিন্দুৰ প্ৰয়োগঃ

ক) অনুনাসিক স্বৰ থকা শব্দৰ * নিলিখিলে শব্দবোৰ অর্থহীন হয়। যেনে- সচা, কোৱৰ, ওঠ, গাও, সিহত, আহিবাহক, খাওতে, কৰোতে, ধৰোতে, কৰতী ইত্যাদি।

খ) অনুনাসিক স্বৰ থকা কিছুমান শব্দত চন্দ্রবিন্দু প্ৰয়োগ নকৰিলে অন্য অর্থ প্ৰকাশ কৰে। যেনে- বাহ (চৰাইৰ বাহ) কাহ (এবিধ ৰোগ), বটা (ইকৰা), আহত (আঘাতপ্ৰাপ্ত) ইত্যাদি চন্দ্রবিন্দু প্ৰয়োগ কৰিলে হ'ব বাঁহ (তৃণজাতীয় উদ্ভিদ), কাঁহ (এবিধ সংকৰ ধাতু), বাঁটা (পুৰস্কাৰ), আঁহত (এবিধ ডাঙৰ গছ)।

গ) অনুনাসিক স্বৰ নথকা শব্দত চন্দ্রবিন্দু দিলে শব্দবোৰ ভুল হয়। উদাহৰণস্বৰূপে যদিওঁ, কেতিয়াওঁ, আজিওঁ, নেওঁগ, ক'লেওঁ, হওঁক, খাওঁক, লওঁক, নাওঁ আদি শব্দ। এই শব্দবোৰৰ শুদ্ধ ৰূপ হ'ল- যদিও, কেতিয়াও, আজিও, নেওগ, ক'লেও, হওক, খাওক, লওক, নাও।^২

-ওঁ বিভক্তিৰ প্ৰয়োগ :

অসমীয়া ভাষাৰ ক্ৰিয়াপদ গঠন কৰা ওঁ- ক্ৰিয়া বিভক্তিত * (চন্দ্রবিন্দু) অপৰিহাৰ্য। প্ৰথম পুৰুষৰ বৰ্তমান আৰু অতীত কালত - ওঁ বিভক্তি প্ৰয়োগ হয়।

উদাহৰণ-

বৰ্তমান কাল	নিত্য বৰ্তমান	:	ওঁ	- কওঁ, খাওঁ, যাওঁ, কৰোঁ, ধৰোঁ, পঢ়োঁ, ধুলোঁ, লওঁ, ইত্যাদি।
	স্বৰূপ বৰ্তমান	:	ইছ+ওঁ = ইছোঁ	কৈছোঁ, খাইছোঁ, গৈছোঁ, কৰিছোঁ, ধৰিলোঁ, পঢ়িছোঁ, লৈছোঁ, দিছোঁ ইত্যাদি।

অতীত বা ভূত কাল	সাধাৰণ অতীত	:	ইল/ল+ওঁ = ইলোঁ, লোঁ	ক'লোঁ, খালোঁ, গ'লোঁ, কৰিলোঁ, ধৰিলোঁ, পঢ়িলোঁ, ল'লোঁ, দিলোঁ ইত্যাদি।
	স্বৰূপ অতীত	:	ইছ+ইল+ওঁ = ইছিলোঁ	খাইছিলোঁ, কৰিছিলোঁ, ধৰিছিলোঁ, পঢ়িছিলোঁ, লৈছিলোঁ, দিছিলোঁ ইত্যাদি।

অসমীয়া ভাষাৰ ক্ৰিয়াপদ সাধন কৰা -ওঁ, -আ, -অ আৰু -এ এই বিভক্তিবোৰৰ প্ৰয়োগ ব্যাকৰণগত অৰ্থাৎ অসমীয়া বাক্য গঠনত অপৰিহাৰ্য এই বিভক্তিবোৰে কৰ্তাৰ লগত ক্ৰিয়াৰ সঙ্গতি স্থাপন কৰে। ইয়াৰ উদাহৰণ : প্ৰথম পুৰুষ - মই খাওঁ (খা +ওঁ); দ্বিতীয় পুৰুষ - মান্য - তুমি খোৱা (খা +আ), তুচ্ছ-তই খাব (খা+অ); তৃতীয় পুৰুষ - সি খায় (খা+এই)। পুৰুষ নিৰ্দেশ কৰি ক্ৰিয়াপদ গঠন কৰা কাৰণে এই বিভক্তিবোৰক পুৰুষবাচক ক্ৰিয়া বিভক্তি বোলা হয়।

২. চন্দ্রবিন্দু প্ৰয়োগৰ বিতং আলোচনাৰ বাবে গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী ৰচিত অসমীয়া ব্যাকৰণ - প্ৰৱেশ গ্ৰন্থৰ 'চন্দ্রবিন্দু বিধি' চাব পাৰে।
৩. গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ : অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ (বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী, (২০১১), পৃঃ ১০০-১০৫)

গতিকে এই আলোচনাৰ পৰা জনা যায় অসমীয়া ভাষাৰ পুৰুষ(person) এটা ব্যাকৰণগত বিষয় (grammatical-ness)।°

সাম্প্ৰতিক সময়ত কিছুসংখ্যক লেখক-লেখিকাৰ গল্প, কবিতা আদি সাহিত্য কৰ্ম, বাতৰিকাকত, টিভি চেনেল আদিত - ওঁ বিভক্তিৰ ঠাইত - ও প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায়। কিন্তু আমি জনাত ড° নাথান ব্ৰাউনৰ ব্যাকৰণৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অসমীয়া ভাষাৰ কোনো ব্যাকৰণ বা ভাষাতত্ত্বৰ পুথিত ও বিভক্তি হিচাপে স্বীকৃত হোৱা নাই। এইদৰে জানি বা নাজানি প্ৰয়োগ কৰি থাকিলে ভৱিষ্যতে হয়তো -ও ক -ওঁ ৰ বিকল্প প্ৰয়োগ বুলি স্বীকৃতি দিব লাগিব।

শেষত ইয়াকে ক'ব খোজোঁ যে অসমীয়া ভাষা সকলোৰে ভাষাৰ শুদ্ধ প্ৰয়োগৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগে। বিশেষকৈ বিশ্ববিদ্যালয়কে ধৰি সকলো শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা প্ৰকাশিত কিতাপ, আলোচনী, চিঠি-পত্ৰ, গোহাৰি, জাননী আদিৰ ভাষা শুদ্ধ হ'ব লাগে।

প্ৰসঙ্গ পুথি :

Brown Nathan, 1982

: Grammatical Notes on the Assamese language, Assm Sahitya Sabha, Jorhat

Kakati, Banikanta, 1972

: Assamese, its Formation and Development, Lawyer's Book stall, Guahati.

বৰুৱা, হেমচন্দ্ৰ, ১৯৮৪

: অসমীয়া ব্যাকৰণ, হেমকোষ প্ৰকাশন, গুৱাহাটী

বৰা, সত্যনাথ, ১৯৭২

: অসমীয়া ভাষাৰ বহল ব্যাকৰণ, প্ৰকাশকঃ বাণী বৰা, জুৱেল বৰা, সাধনা বৰা, গুৱাহাটী

গোস্বামী, উপেন্দ্ৰনাথ, ১৯৮১

: অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ, মণি-মাণিক প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, ২০০০

গোস্বামী গোলোক চন্দ্ৰ, ২০০০

: অসমীয়া ব্যাকৰণ প্ৰৱেশ, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী

ফুকন পাটগিৰি, দীপ্তি, ১৯৯৯

: আধুনিক অসমীয়া ব্যাকৰণ, বুক হাইড, গুৱাহাটী,

নেওগ, মহেশ্বৰ, ১৯৯০

: নিকা অসমীয়া ভাষা, ডক্টৰ মহেশ্বৰ নেওগ প্ৰকাশন ন্যাস পৰিষদ, ডিব্ৰুগড় আৰু গুৱাহাটী।

গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ, ১৯৮৫

: ধ্বনি বিজ্ঞানৰ ভূমিকা বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী

গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ, ২০০৭

: অসমীয়া বৰ্ণ প্ৰকাশ, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী

গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ, ২০১২

: অসমীয়া বৰ্ণ প্ৰকাশ, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী,

গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ, ২০১১

: অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ, বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী

শইকীয়া বৰা, লীলাবতী, ২০১১

: অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব, বনলতা, গুৱাহাটী, ডিব্ৰুগড়

চলিহা, সুমন্ত, ১৯৯৭

: আৰ্হি - পাঠকৰ হাত-পুথি, অসম সাহিত্য সভা, যোৰহাট।

চৌধুৰী, সতীশ চন্দ্ৰ, ১৯৮২

: আখৰ জোঁটনি সমস্যা, অসম সাহিত্য সভা, যোৰহাট

গোস্বামী, গোলোকচন্দ্ৰ, ১৯৭২

: অসমীয়া আখৰ জোঁটনি, নিউ বুক ষ্টল, গুৱাহাটী।

সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা : এটি চমু আলোকপাত

এলিয়াচ হাচান চাহাবুল ইচলাম
সহকাৰী অধ্যাপক, (Contractual) অসমীয়া বিভাগ

ভাৰতৰ আদৰৰ জী অসমী আইৰ কোলাত শিৱসাগৰৰ প্ৰসিদ্ধ পুৰুষ দীননাথ বেজবৰুৱাৰ ঔৰসত থানেশ্বৰী দেৱীৰ গৰ্ভত অসমীয়া সাহিত্য আকাশৰ নক্ষত্ৰ সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱৰ ১৮৬৪ চনত অবিভক্ত নগাঁও জিলাৰ আঁহতগুৰিত জন্ম হয়। দেউতাক দীননাথ বেজবৰুৱা চৰকাৰী মুন্সীফ পদত অধিষ্ঠিত হৈ থাকোতে তেজপুৰ, বৰপেটা আদি বিভিন্ন ঠাইত চৰকাৰী কাম-কাজত নিয়োজিত হৈ থাকিবলগীয়া হৈছিল। তেনে সময়ত বাপুৰ লক্ষ্মীনাথেও দেউতাকৰ লগত অত তত ঘূৰি ফুৰিবলগীয়াত পৰিছিল। ১৮৮৬ চনত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা পাছ কৰি উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কলিকতালৈ যায় আৰু তাতেই তেওঁ বি, এ পাছ কৰে। বি, এ পাছ কৰাৰ পাছত এম, এ আৰু বি, এল পঢ়িবলৈ লয় যদিও পঢ়া আধাতে এৰিব লগা হয়। বেজবৰুৱাদেৱে ইয়াৰ পাছত ১৮৮১ চনত বঙ্গদেশৰ বিখ্যাত ঠাকুৰ পৰিয়ালৰ কন্যা প্ৰজ্ঞাসুন্দৰীদেৱীৰ লগত বিবাহ-পাশত আবদ্ধ হয়। কিছুদিন পিছৰ পৰাই অসমীয়া সদাগৰ ভোলানাথ বৰুৱাদেৱৰ লগত বেজবৰুৱাদেৱে ব্যৱসায়ত নামে। বাৰ্ড নামৰ ইংৰাজী কোম্পানী এটাৰ লগতো কিছুদিন কাম কৰে। শেষত উৰিষ্যাৰ সম্বলপুৰত নিজাকৈ কাঠৰ ব্যৱসায় কৰে।

জোনাকী যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক ত্ৰিমূৰ্তিৰ অন্যতম হোঁতা বেজবৰুৱাদেৱে বহুমুখী প্ৰতিভাৰ গৰাকী। বেজবৰুৱাদেৱে তেখেতৰ বহুমুখী প্ৰতিভাৰ প্ৰতিফলন ঘটাই 'জোনাকী' কাকতৰ যোগেদি। ৰসৰাজ বেজবৰুৱা আছিল একেধাৰে কবি, নাট্যকাৰ, গল্পকাৰ, ঔপন্যাসিক, প্ৰবন্ধ লেখক, সাংবাদিক-সমালোচক, শিশু সাহিত্যিক, পুৰণি সাহিত্যৰ ৰসজ্ঞ সমালোচক

লগতে অসমীয়া ভাষা বিদ্যেয়ী সকলৰ কাৰণে এক ধাৰাল চোকা অস্ত্ৰ স্বৰূপ। সেয়ে কিছুমান সমালোচকে বোমাষ্টিক প্ৰভাৱৰ সময়ছোৱাক 'বেজবৰুৱাৰ যুগ' বুলি অভিহিত কৰিব খোজে। কাৰণ বেজবৰুৱাদেৱে এই সময়ৰ ভিতৰতে অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ আকাশখন বিভিন্ন ধৰণৰ সৃষ্টিমূলক ৰচনাৰ জৰিয়তে উজ্জ্বল কৰি থৈ যোৱাৰ লগতে এচাম লেখকৰো সৃষ্টি কৰি থৈ যাবলৈ সক্ষম হ'ল। যাৰ ফলত অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক আৰু অধিক টনকিয়াল কৰি চাৰিওফালে শিলৰ সাকো ৰাঙ্গি ইয়াৰ ভেঁটি কেতিয়াও খহি যাব নোৱাৰা কৰি থৈ গ'ল।

ভাৰতীয় সাহিত্যৰ দৰে অসমীয়া সাহিত্যও পাশ্চাত্যৰ প্ৰভাৱে প্ৰভাৱিত। সেয়ে তেনে সাহিত্যৰ পৰা প্ৰেৰণা লৈ নিজা চিন্তা-ধাৰণাৰে অসমীয়া সাহিত্যকে অসমীয়া সাহিত্যৰ সৃষ্টি কৰিছে। এনে প্ৰভাৱেৰে পৰা সাহিত্যৰ্থী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাও প্ৰভাৱিত যদিও নিজা ৰুচি-অভিৰুচিও কম নহয়। কবিতাৰ ক্ষেত্ৰত বেজবৰুৱাও ওপৰত ইংৰাজ কবি বাৰ্নছ, বৰ্ডছ ৱৰ্থ, শ্বেলী, আদি কবিৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হোৱা বুলি ক'ব পাৰি। তেখেতৰ দুখন কবিতা পুথি হ'ল- 'কদম কলি আৰু পদুম কলি' বেজবৰুৱাদেৱৰ ভাষাত প্ৰেমই জগতৰ ধৰণী, "প্ৰেমত ঘূৰিছে ভূমণ্ডল, প্ৰেমত ফুলিছে শতদল। 'প্ৰেম, 'প্ৰিয়তমা', 'প্ৰিয়তমাৰ সৌন্দৰ্য' আদি কবিতা বিলাক হ'ল প্ৰেমমূলক অৰ্থাৎ বোমাষ্টিক কবিতাৰ উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন। সেইদৰে পুৰণি লোকগীতৰ কিছুমান আৰ্হি আমি বেজবৰুৱাদেৱৰ 'ধনবৰ আৰু বতনী', 'মালতী', 'নিমাতী কইনা' আদিত দেখিবলৈ পাব। ঠিক তেনেকৈ 'বীণ বৰাগী', 'অসম সঙ্গীত', 'অ' মোৰ আপোনাৰ দেশ', 'ব্ৰহ্মপুত্ৰ' আদি হ'ল স্বজাতি আৰু স্বদেশ প্ৰীতিমূলক কবিতা, য'ত অতীতৰ গুণ গৰিমা বৰ্ণনা কৰাৰ লগতে দেশবাসীক ভৱিষ্যতৰ কাৰণে জাগ্ৰত প্ৰহৰী হ'বলৈ বেজবৰুৱাদেৱে অনুৰোধ জনাইছিল। ইয়াৰ ওপৰিও তেখেতে হাস্য আৰু ব্যঙ্গ মূলক কবিতাও ৰচনা কৰিছিল। এনে কবিতাৰ ভিতৰত 'চালনী আৰু বেজী', 'বৃন্দা', 'ধোৱাখোৱা', 'চন্দ্ৰাবলী-সংবাদ', 'চন্দ্ৰ বাধাৰ দ্বন্দ্ব' উল্লেখ কৰিব পাৰি।

চুটি গল্প পাশ্চাত্যৰে দান। ইয়াৰ জন্ম ঊনবিংশ শতিকাতহে হয়। আমেৰিকাৰ প্ৰখ্যাত কবি-সাহিত্যিক, এড্‌গাৰ এলেন পোক প্ৰথম চুটি গল্পৰ লেখক বুলি ক'ব পাৰোঁ। অসমতো অৰুণোদয় যুগৰ পৰাই নৈতিক আখ্যান, সাধুকথা আৰু উপকথা ইত্যাদি প্ৰকাশ হৈ আহিছিল যদিও প্ৰকৃত অসমীয়া চুটিগল্প 'জোনাকী' যুগতহে আৰম্ভ হয়।

বেজবৰুৱাদেৱৰ দ্বাৰা ১৯০৯ চনত 'সুৰভি' নামৰ এখন গল্প পুথি প্ৰকাশ হৈ ওলায়। এইখন গল্প পুথিয়েই হ'ল প্ৰথম অসমীয়া চুটিগল্পৰ পুথি। ইয়াৰ পিছত 'সাধুকথাৰ কুকি' প্ৰকাশ হৈ ওলায়। 'জোনবিৰি' নামৰ চুটি গল্প পুথিখনো প্ৰকাশ হৈ ওলায়। ইয়াৰ উপৰিও বেজবৰুৱাদেৱৰ মৃত্যুৰ পিছত 'কেহৌকলি' নামৰ পুথিখনো ১৯৬৮ চনত প্ৰকাশ হৈ ওলায়।

যিয়েই নহওক বেজবৰুৱাদেৱৰ চুটিগল্প সমূহত বিভিন্ন ধৰণৰ চিত্ৰ প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা যায়। বেছিভাগ গল্পতেই ঊনবিংশ শতাব্দীৰ শেষভাগৰ ভাঙোনমুখী সমাজৰ শূন্যতা, আভিজাত্য, ভেম-ভণ্ডামি, ইংৰাজ ৰাজত্বৰ দুৰ্নীতি পৰায়ণ আমোলা শ্ৰেণী, সমাজৰ বিভিন্ন দুষ্কাৰ্য আদিৰ ছবি প্ৰকটভাৱে প্ৰতিফলিত কৰি অসমীয়া সামাজিক দিশটোৰ ছবি সহজভাৱে ফুটাই তুলিছে। অসমৰ গাঁৱৰ অশিক্ষিত, সৰল খেতিয়কৰ অকৃত্ৰিম ব্যৱহাৰ ভালপোৱাৰ লগতে বাহ্যিক খহটা ৰূপটোও অতি দক্ষতাৰে প্ৰতিফলিত কৰি তুলিছে। 'ভদৰী', 'জলকুৰী', 'কন্যা', 'ধোৱাখোৱা', 'কাশীবাসী', 'লাওখোলা', 'বতনমুণ্ডা', আদি উল্লেখযোগ্য চুটিগল্প।

নাট ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত পাশ্চাত্যৰ নাট্যকাৰ শেইক্সপীয়েৰৰ নাটকৰ কলা কৌশল অনুসৰণ কৰা দেখা যায়। বেজবৰুৱাদেৱে ১৮৯৪ চনত 'লিতিকাই' নাটক ৰচনা কৰে। ইয়াৰ পাচত 'নোমল', 'পাচনি' আৰু 'চিকৰপতি নিকৰপতি', নামৰ তিনিখন প্ৰহসন বা ধেমেলীয়া নাট ৰচনা কৰে। ইয়াৰ উপৰিও তেখেতে 'জয়মতী কুঁৱৰী', 'বেলিমাৰ', 'চক্ৰধ্বজ সিংহ' বুৰঞ্জীমূলক নাট ৰচনা কৰে। তেখেতৰ একমাত্ৰ উপন্যাস 'পদুমকুঁৱৰী'। কৃপা বৰবৰুৱা ছদ্মনামেৰে ধেমেলীয়া ৰচনা 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ কাকত' ৰচনা কৰে। 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ ওভতনি', 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ ভাৱৰ বুৰবুৰণি', 'বৰবৰুৱাৰ বুলনি' আদি সংকলন প্ৰকাশ পায়। 'টোপোলা', 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ ওভতনি', 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ ভাৱৰ বুৰবুৰণি (দ্বিতীয় খণ্ড)', 'বৰুৱাৰ চিন্তাৰ শিলঙটি', 'বৰুৱাৰ যোৱা দশকত প্ৰকাশ পোৱা বেজবৰুৱাদেৱৰ গ্ৰন্থাৱলীত 'ভাৱৰ বুৰবুৰণি (দ্বিতীয় খণ্ড)', 'বৰুৱাৰ চিন্তাৰ শিলঙটি', 'বৰুৱাৰ সাহিত্যিক ৰহস্য', 'বৰুৱাৰ সামৰণি' (কাৰ্টুন), নামৰ আৰু চাৰিটা সংকলন প্ৰকাশ হৈছে।

বেজবৰুৱাদেৱে বিভিন্ন তত্ত্বমূলক গ্ৰন্থও ৰচনা কৰিছে। সেইবিলাকৰ ভিতৰত 'তত্ত্বকথা', 'শ্ৰীকৃষ্ণ-কথা' উল্লেখযোগ্য।

‘কাহদি আৰু খাৰলি’ আন এখন উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ। বেজবৰুৱাদেৱে ‘মোৰ জীৱন সৌৱৰণ’ নামৰ এখন আত্মজীৱনী ৰচনা কৰে। ইয়াৰ উপৰি ‘ডাঙৰীয়া দীননাথ বেজবৰুৱাৰ জীৱন চৰিত’, ‘শংকৰদেৱ’, ‘শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱ’ আদি জীৱনীমূলক গ্ৰন্থ ৰচনা কৰে। ইয়াৰ উপৰিও ‘কামত কৃতিত্ব লভিবৰ সংকেত’ আৰু ‘বাখৰ’ আদি উল্লেখযোগ্য উপদেশমূলক ৰচনা। ‘ভাৰতবৰ্ষৰ বুৰঞ্জী’ এক উল্লেখযোগ্য অনুবাদমূলক গ্ৰন্থ। এইবিলাকৰ উপৰিও ‘অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্য’ ‘সম্পাদক চৰা’, ‘বিবিধ প্ৰসঙ্গমূলক গ্ৰন্থ’, ‘দিনলেখা’ আৰু ‘পত্ৰলেখা’ আদি হ’ল দিনপঞ্জীমূলক ৰচনা। ইয়াৰ উপৰিও বেজবৰুৱাদেৱে শিশুসকলৰ কথা ভাবি শিশুসকলৰ সাহিত্য আদিও ৰচনা কৰে। ‘ককাদেউতা আৰু নাতিল’ৰা’, ‘বুঢ়ী আইৰ সাধু’ ‘জুনুকা’ আদি উল্লেখযোগ্য শিশু সাহিত্য। বেজবৰুৱাই অসম সাহিত্য সভাৰ গুৱাহাটী অধিবেশন (১৯২৪) ৰ সভাপতিৰ আসন গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৩৮ চনত এই মহান সাহিত্যিকজনে ইহলীলা সম্বৰণ কৰে।

গতিকে অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এক উজ্জ্বল মণিস্বৰূপ ৰসৰাজ বেজবৰুৱাদেৱৰ অৱদানৰ বিষয়ে লেখি এটা প্ৰবন্ধত শেষ কৰা সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে ক’বলৈ মন যায় অসমী আই তই কিনো গৰ্ভধাৰণ কৰিলি, অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ যোগেদি অসম সন্তান সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱকেই চিৰ যুগমীয়া কবি ৰাখিলি। বেজবৰুৱাদেৱৰ ভাষাৰেই কওঁ -

ফুলিল মালতী ফুল, সৰি পৰি গ’ল;
বিলোৱা সৌৰভ মাত্ৰ জগতত ৰ’ল।

গ্ৰন্থপঞ্জী:

বেজবৰুৱা লক্ষ্মীনাথ, ১৯৮৮

২০০৫

শৰ্মা সত্যেন্দ্ৰ নাথ, ২০০৯

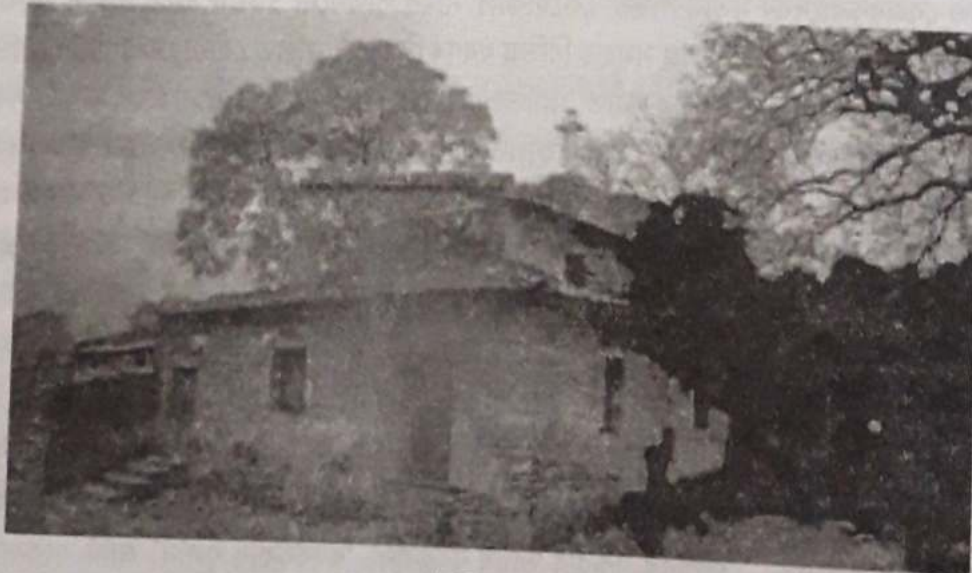
নেওগ মহেশ্বৰ, ২০০৮

: বেজবৰুৱা গ্ৰন্থাৱলী (প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় খণ্ড)

: বেজবৰুৱা গ্ৰন্থাৱলী (তৃতীয় খণ্ড), সাহিত্য প্ৰকাশ, গুৱাহাটী।

: অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, সৌমাৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী।

: অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা, চন্দ্ৰপ্ৰকাশ, গুৱাহাটী

বেজবৰুৱাৰ উৰিষ্যাৰ সম্মলপুৰত থকা বাসগৃহ

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু একশৰণ ন্যায়ধৰ্ম

হিমালী দাস

স্নাতক শ্ৰেণী (কলা)

বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠনৰ প্ৰবক্তা মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আছিল এগৰাকী সৰ্বগুণাকৰ ব্যক্তি, 'যাকেৰি নাহিকে উপাম'।

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰধান পৰিচয় ধৰ্মগুৰু ৰূপেই। তেওঁ একাধাৰে ধৰ্ম প্ৰচাৰক, দাৰ্শনিক, সমাজ সংগঠক, গীতিকাৰ, কবি, নাট্যকাৰ, নৃত্য বিশাৰদ, বাদ্যযন্ত্ৰী আৰু চিত্ৰকৰ। মহাপুৰুষজনাৰ এই সাৰ্বিক প্ৰতিভাৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই তেওঁক আদৰ্শ পুৰুষৰূপে গ্ৰহণ কৰি কৈছিল - "অসমীয়া গীত-বাদ্য, নৃত্য, সুৰ-সঞ্চাৰ, সাহিত্য, ভাওনা, নাম-কীৰ্ত্তন, ঘোষা-বৰগীত, অংকীয়া নাট, নামঘৰ, খোল-মৃদংগ, তাল, ভাজঘৰ, দৌলযাত্ৰা, হাটী, ধনপূজি, সমাজ, ধৰ্মবিচাৰ, নীতি, আইন, নৈতিকতা, আন্দোলন, অহিংসা, ত্যাগ, ভোগ, বৈবাগ্য, সমাধি সকলো শংকৰদেৱেহে আমাক দি গ'ল।"

এই সকলোবোৰৰ মাজেদি জিলিকি উঠা গুৰুজনাৰ শিল্পসত্তা তথা মহাপ্ৰতিভাৰ স্বৰূপ উপলব্ধি কৰি ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতি প্ৰসাদেও স্বীকাৰ কৰিছে - "পশ্চিমীয়া শিক্ষা পাই অহংকাৰত অন্ধ হৈ ঘৰৰে মহা প্ৰতিভাক চিনি নাপাই ঘূৰি ফুৰা মোৰ মনটোৰ সকলো অহংকাৰ সেইদিনা একেবাৰে ধূলিসা হৈ গ'ল। সেইদিনাৰে পৰা মই অসমীয়া হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ। মোৰ ভিতৰৰ চাহাবটো ওলাই লব মাৰিলে। তাৰ পিছত নামঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈ দেখিলোঁ থাপনাখন দেখোন Cubist Design ৰ। তাত অঁকা বৰণবোৰ কোনটো Impressionist কোনটো Symbolist শিল্পৰ আলোচ্যৰ দৰে। বাৰে বাৰে এটা প্ৰশ্ন মনত জাগিবলৈ ধৰিলে। বিলাতলৈ কেলেই পঢ়িব গৈছিলোঁ? যি বিচাৰি গৈছিলোঁ ঘূৰি আহি দেখোন ঘৰতে পালোঁ।" জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এই স্বীকাৰোক্তিৰেই প্ৰমাণ কৰে যে প্ৰাচীন, অপ্ৰাচীন নিৰ্বিশেষে মহাপুৰুষজনা সৰ্বকালৰ বাবে প্ৰাসঙ্গিক পুৰুষ। তেওঁৰ কল্পতৰুৰূপী জীৱন দৰ্শনত সকলোৰে বাবেই আছে প্ৰেৰণাৰ উৎস। তেওঁৰ মাজত গৃহীয়ে পাব গাৰ্হস্থ্য ধৰ্ম আদৰ্শ, যোগীয়ে পাব যোগবল, শিল্পীয়ে পাব শিল্পাদৰ্শ, ধাৰ্মিক প্ৰেৰণাৰ উৎস। তেওঁৰ মাজত গৃহীয়ে পাব গাৰ্হস্থ্য ধৰ্ম আদৰ্শ, যোগীয়ে পাব যোগবল, শিল্পীয়ে পাব শিল্পাদৰ্শ, ধাৰ্মিক প্ৰেৰণাৰ উৎস। তেওঁৰ মাজত গৃহীয়ে পাব গাৰ্হস্থ্য ধৰ্ম আদৰ্শ, যোগীয়ে পাব যোগবল, শিল্পীয়ে পাব শিল্পাদৰ্শ, ধাৰ্মিক প্ৰেৰণাৰ উৎস।

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে এনে এক সময়ত জন্মগ্ৰহণ কৰিছিল যি সময়ত অসমৰ সামাজিক জীৱন আৰু ৰাজনৈতিক জীৱন বহুধা বিভক্ত আছিল। উজনি অসমত আহোম সকলে আৰু নামনি অসমত কিছুমান সৰু সৰু সামন্ত ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। আনহাতে সামাজিক ভাৱে অসমৰ জনজীৱন বহুজাতি আৰু উপজাতিত বিভক্ত আছিল। এই জাতি আৰু উপজাতি এক কৰাতো তেতিয়া এক দুৰূহ কাম আছিল। তেনে এক কঠোৰ আৰু দুৰূহ কামকেই হাতত লৈছিল মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে।

জাতি প্ৰথাই ভাৰতবৰ্ষত অতি উগ্ৰৰূপ ধাৰণ কৰি যুগে যুগে কঠোৰ সামাজিক বৈষম্যৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে, ব্ৰহ্মসূত্ৰৰ ভাষ্য কৰোঁতে শংকৰাচাৰ্যই এনেদৰে অভিমত ব্যক্ত কৰিছিল। শূদ্ৰই যদি কেতিয়াবা বেদবাক্য উচ্চাৰণ কৰে, তেতিয়া হ'লে, সেইজনৰ জিহ্বা কাটি পেলাব লাগে আৰু বেদবাক্য যদি মুখস্থ কৰে, তেতিয়াহ'লে হত্যা কৰিব লাগে।

এনে উক্তিব কাৰণে ভাৰতীয় সমাজত জাতিভেদ প্ৰথাৰ ভেটি গজগজীয়া হৈছিল বা এতিয়াও হৈ আছে। এই সুযোগতে সুযোগ সন্ধানীসকলে শোষণৰ বাট কাটি লৈছে। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ভক্তিধৰ্মৰ নৱ জাগৰণেৰে সমাজৰ

এনে দুঃসহ-পংকিল আন্তঃ গাঁথনিৰ আমূল সংস্কাৰ আৰু ৰূপান্তৰ কামনা কৰিছিল আৰু জাতি, জনজাতি, উপজাতিক ভকতিৰ ডোলেৰে বান্ধিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছিল।

অধৰ্ম, দুষ্কৃতি, অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰত বিভ্ৰান্ত অসমীয়া সমাজখনত মহাপুৰুষ জনাই বলি-বিধান, যাগ-যজ্ঞ সৰ্বস্ব কৰ্মকাণ্ড ব্যৱস্থাৰ কু-প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত কৰি মহান জাতি গঠনৰ তাগিদাত একশৰণ নামধৰ্মৰ প্ৰবৰ্তন আৰু প্ৰচাৰ কৰে, তেওঁৰ শিষ্য মাধৱদেৱ, নাৰায়ণ দাস, যদুমণি, বংশীগোপাল আতা, গোপালচৰণ আদিৰ একান্ত ভক্তি তথা প্ৰচেষ্টাত। বৈষ্ণৱ ভক্তি ধৰ্মত উপাসনা পদ্ধতি, নীতি-নিয়ম, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, পোছাক-পৰিচ্ছদৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য আছে। বেদৰ সকামৰ পৰিবৰ্তে নিষ্কাম ভক্তি এই ধৰ্মৰ ঘাইবাণী। এই ধৰ্মৰ সাম্যবাদী আদৰ্শৰ কথা নিজৰাৰ কবি শৈলধৰ ৰাজখোৱাৰ কবিতাতো আছে -

“নাই পূজা আৱাহন   নাই বলি বিসৰ্জন
উচ্চ-নীচ ভেদা-ভেদ জ্ঞান
নাই কাৰো উচ্চমন   নাই কাৰো নীচ মন
হৰিভক্ত সকলো সমান।”

মহাপুৰুষ জনাই জড়মূৰ্তিত ঈশ্বৰৰ অস্তিত্বৰে পূজা সেৱা কীৰ্তন ঘোষাৰেই বাৰণ কৰি কৈছে - ‘মুখে বোলা বাম, হৃদয়ে ধৰা ৰূপ, এতেকে মুকুতি পাইবা কহিলো স্বৰূপ’।

চৰিত পুথি সমূহৰ পৰা জনা পোৱা যায় যে মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মানুহক শৰণ দিছিল। গাৰোৰ গোবিন্দ আতৈ, নগাৰ নৰোত্তম, মিৰিৰ জয়হৰি আৰু পৰমানন্দ, মুছলমানৰ চান্দ সাই আদিক মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে বৈষ্ণৱ ধৰ্মত দীক্ষিত কৰিছিল।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ যোগেদি পৃথিৱীৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ সকলো লোককে জাতি-ধৰ্ম ভাষাৰ ভিন্নতা আঁতৰ কৰি একতাৰ ডোলেৰে বান্ধিব বিচাৰিছিল। অশান্তি অসুয়া দূৰ কৰি সকলো লোকৰ অন্তৰত ভক্তি ভাৱ জাগ্ৰত কৰাটোৱে আছিল মহাপুৰুষ জনাৰ উদ্দেশ্য।■

প্ৰসংগ পুথি :

শৰ্মা, সত্যেন্দ্ৰ নাথ, ১৯৮১

ৰাজবংশী, পৰমানন্দ[সম্পা.], ১৯৯৮

গোস্বামী, জয়জ্যোতি[সম্পা.], ২০০৪

: অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, সৌমাৰ প্ৰিন্টিং এণ্ড পাব্লিছিং কোম্পানী, গুৱাহাটী।

: শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, সুদৰ্শন প্ৰকাশ, গুৱাহাটী।

: শংকৰদেৱ আৰু ভক্তি আন্দোলন, শ্ৰীমন্ত শংকৰ কৃষ্টি বিকাশ সমিতি, গুৱাহাটী।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ তিৰোভাৱৰ স্থান
মধুপুৰ ধাম (কোচবিহাৰ)

গুৰুদুজনাৰ মণিকাঞ্চন সংযোগ স্থান তথা সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ
মাজুলীৰ চামগুৰি সত্ৰৰ মুখাশিল

ইউৰেনাছ গ্ৰহৰ আৱিষ্কাৰক হিচাপে উইলিয়াম হাৰ্শেলৰ জীৱন সংগ্ৰাম

বিজিত পাঠক
স্নাতক শ্ৰেণী (কলা)

সৌৰ জগতৰ গ্ৰহবোৰৰ ভিতৰত ইউৰেনাছো এটা। ইউৰেনাছ সূৰ্যৰ পৰা সপ্তম স্থানত অৱস্থিত। এই ইউৰেনাছ নামটো গ্ৰীক সকলৰ প্ৰাচীন দেৱতা এগৰাকীৰ নাম।

ইউৰেনাছ গ্ৰহটো ১৭৮১ খ্ৰীষ্টাব্দত জাৰ্মান বিজ্ঞানী চাৰ উইলিয়াম হাৰ্শেলে আৱিষ্কাৰ কৰিছিল। ১৭৩৮ খ্ৰীষ্টাব্দত জন্মলাভ কৰা ছাৰ হাৰ্শেলৰ ঘৰ জাৰ্মান দেশৰ হেন'ভাৰ অঞ্চলত। তেওঁৰ ঘৰৰ অৱস্থা ভাল নাছিল। সেইবাবে শৈশৱ কালত তেওঁ ভালদৰে লিখা-পঢ়া কৰিবলৈ সুবিধা পোৱা নাছিল।

তেওঁ প্ৰথমতে সৈন্য দলত ভৰ্তি হয়। সৈন্যবাহিনীৰ নীতি-নিয়ম বৰ কঠোৰ, সেইবাবে তেওঁ তাৰ অনুশাসন ভাল পোৱা নাছিল আৰু সৈন্য দলৰ পৰা পলাই আহি নিজৰ জন্মস্থান জাৰ্মানী এৰি ইংলেণ্ডলৈ গুচি যায়।

শৈশৱৰে পৰা হাৰ্শেলৰ গীত-বাদ্যৰ প্ৰতি এক প্ৰবল অনুৰাগ আছিল। সেইবাবে তেওঁ গীত-বাদ্য সম্পৰ্কে শিক্ষা অৰ্জন কৰি এজন ভাল গায়ক আৰু বাদক হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল।

১৭৬৬ খ্ৰীষ্টাব্দত উইলিয়াম হাৰ্শেল ইংলেণ্ডৰ বাথ নামৰ চহৰ এখনৰ গীৰ্জা এটাত অৰ্গেন বজোৱাৰ কামত নিযুক্তি পায়। এজন সু-প্ৰতিষ্ঠিত গায়ক আৰু বাদক হিচাপে তেওঁ জীৱনৰ বহু সময় পাৰ কৰিলে। সময়ৰ সোঁতত আগবাঢ়ি গৈ থাকোঁতে লাহে লাহে তেওঁ গণিতৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈ পৰে আৰু গণিত অধ্যয়ন কৰিবলৈ ধৰে। এইদৰে অধ্যয়ন কৰোঁতে কৰোঁতে তেওঁৰ জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানৰ ওপৰতো চকু পৰে। তেওঁ এই বিষয়ৰ প্ৰতি অধিক আগ্ৰহী হৈ পৰে আৰু অন্য প্ৰতিভাবোৰ এৰি জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানকে মনপুতি অধ্যয়ন কৰিবলৈ ধৰে। তেওঁ গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ গতিবিধি সম্পৰ্কে গভীৰভাৱে গৱেষণা আৰম্ভ কৰিলে।

আকৌ, গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিবলৈ হ'লে দূৰবীণৰ অতি আৱশ্যক হয়। যিহেতু হাৰ্শেলৰ সময়ত দূৰবীণৰ মূল্য বেছি আছিল, ইচ্ছা থাকিলেও দূৰবীণ কিনিব পৰা ক্ষমতা তেওঁৰ নাছিল। কিন্তু এয়াৰ কথা আছে যে চেপ্টাৰ অসামান্য একো নাই। তেওঁ নিজৰ জ্ঞান-বিবেচনাৰ জৰিয়তে নিজে দূৰবীণ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ লাগি গ'ল। নিজ হাতেৰে কাচ কাটি, ঘঁহি দূৰবীণৰ উপযোগী লেন্স প্ৰস্তুত কৰি উলিয়ালে। ইয়াৰ বাবে তেওঁ দিন-ৰাতি পৰিশ্ৰম কৰিছিল। অবশেষত তেওঁ দূৰবীণ প্ৰস্তুত কৰিলে। কিন্তু অৱিশ্ৰান্তভাৱে আৰু একাগ্ৰতাৰে কাম কৰিবৰ সুবিধা পোৱা নাছিল। হঠাতে তেওঁক গীৰ্জাৰ পৰা মাতি পঠোৱা হয় নাইবা আন কামৰ বাবে তেওঁ হাতৰ কাম এৰি যাব লগা হয়। এনেদৰে তেওঁ গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লগা হৈছিল।

উইলিয়াম হাৰ্শেলৰ কেৰ'লিনা নামৰ এগৰাকী ভনীয়েক আছিল। ভনীয়েকে হাৰ্শেলৰ প্ৰতিটো কামতে সহায় কৰিছিল। ৰাতি যেতিয়া হাৰ্শেলে দূৰবীণ লৈ গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ ফালে চাই সিহঁতৰ গতি বিধিৰ কথা কৈ যায়, ভনীয়েক কেৰ'লিনাই সেই কথাবোৰ লিখি গৈছিল।

সংগ্ৰাম আৰু সাধনাৰ ফল পিছলৈ মিঠা হয়। ঠিক হাৰ্শেলৰ ক্ষেত্ৰতো কথাষাৰ ফলিয়ালে। তেওঁ কঠোৰ সাধনাৰ ফল পালে। হাৰ্শেলৰ সিদ্ধি লাভ হ'ল। ১৭৮১ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ১৩ মাৰ্চৰ দিনা ৰাতি তেওঁ ইউৰেনাছ গ্ৰহ আৱিষ্কাৰ কৰিলে। শনি গ্ৰহৰ দৰে এই গ্ৰহৰো চাৰিওফালে এটা ক্ষীণ জ্যোতিৰ আঙুঠি আছে।

হাৰ্শেলে তেওঁৰ সুখ্যাতিৰ খবৰ জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানীসকলক জনালে। কিন্তু প্ৰথমতে তেওঁৰ কথা কোনেও বিশ্বাস কৰা নাছিল। কাৰণ হাৰ্শেল গান গাই, বাজনা বজাই দুবেলা দুমুঠি খোৱা মানুহ আছিল। বহুতে এই কথা লৈ তেওঁক ঠাট্টা বিদ্ৰূপহে কৰিছিল। কিন্তু লাহে লাহে হাৰ্শেলৰ খ্যাতি দেশে-বিদেশে বিয়পি পৰিল। তেওঁ এজন জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানী বুলি পৰিচিত হ'বলৈ ধৰিলে। এই কথা গৈ ইংলেণ্ডৰ ৰজা তৃতীয় জৰ্জৰ কাণত পৰিল। তেওঁ নিজে হাৰ্শেলক ৰাজ প্ৰসাদলৈ মাতি পঠালে। হাৰ্শেলে ভনীয়েক কেৰ'লিনাক লগত লৈ ৰাজভৱনলৈ আহিল আৰু ৰজাক তেওঁৰ দ্বাৰা আৱিষ্কৃত গ্ৰহটো দেখুৱালে। ৰজা বৰ আনন্দিত হ'ল। কাৰণ এটা নতুন গ্ৰহৰ আৱিষ্কাৰৰ গৌৰৱ তেওঁৰ ৰাজত্বকালত ইংলেণ্ডে লাভ কৰিলে। ৰজাই তেওঁক ইয়াৰ পুৰস্কাৰ হিচাপে ১৭৮২ খ্ৰীষ্টাব্দত ৰাজজ্যোতিৰ্বিজ্ঞানী পদত অধিষ্ঠিত কৰিলে। হাৰ্শেল বৰ সুখী হ'ল আৰু তেওঁ ভনীয়েকৰ সৈতে ঘৰলৈ ঘূৰি আহিল।

দেশ-বিদেশৰ পণ্ডিত সকলে গ্ৰীক দেৱতাৰ নাম অনুযায়ী এই গ্ৰহৰ নাম ৰাখিলে ইউৰেনাছ। সূৰ্যৰ পৰা দূৰত্ব ২৮৭ কোটি কিঃমিঃ। ইয়াৰ সূৰ্য পৰিভ্ৰমণ কাল ৮৪ বছৰ। ইয়াৰ ওজন পৃথিৱীৰ ওজনতকৈ চৈধ্য গুণ বেছি। ই পৃথিৱীতকৈ ৬৪ গুণ ডাঙৰ। ইয়াৰ গতি বৰ ধীৰ। ছেকেণ্ডত মাত্ৰ ৬.৫ কিঃমিঃ। ইউৰেনাছৰ উপগ্ৰহ পোন্ধৰটা। ইয়াক খালী চকুৰে চাব নোৱাৰি, দূৰবীণেৰে চালে ইউৰেনাছক সেউজীয়া বৰণৰ দেখা যায়। ■

(প্ৰবন্ধটো যুগুত কৰোঁতে বিভিন্ন উৎসৰ পৰা সহায় লোৱা হৈছে।)

চকুলোৰে সজীৱ এপাহি সুখ

যতীন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ
মুৰব্বী, পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান বিভাগ

ৰাতিপুৱাৰ কোমল ব'দত বহি থাকি ৰমলাই আকাশৰ ফালে কেৰাহিকৈ চালে। নীলা আকাশখনৰ মূখচত কেইচপৰা মান শুকুলা ডাৱৰ দেখি ৰমলাই ঈষৎ হাঁহি মাৰি এঙামূৰি কাঢ়ি দুহাতেৰে মুখখন ঢাকি বহি থকা চকীত গোটেই শৰীৰ এৰি দি চোতালৰ এচুকত পৰি থকা পৰিমলৰ ফটোখন চাই এসোঁতা কান্দিলে। জীৱনৰ সেউজীয়া বিচাৰি হাবুডুবু খোৱা অক্লান্ত পৰিমলে কোনো জাননী নিদিয়াকৈ চিৰদিনলৈ গুচি যোৱা কথাটো ৰমলাই মানি ল'বলৈ প্ৰথমতে টান পাইছিল যদিও পিছলৈ সহজ হৈ পৰিছিল।

ঃ মা! ইয়াত অকলে বহি কি কৰিছে? ৰমলাৰ বোৱাৰীয়েক জবাই মৰম সনা মাতেৰে মাত লগালে।

ঃ নহয় অ' আই! তোমাৰ শহুৰ দেউতাই মোক এনেদৰে এবাৰো মাত নিদিয়াকৈ চিৰদিনলৈ অকলশৰীয়াকৈ এৰি গুচি যোৱা কথাটো প্ৰাত্যহিক ঘটনা বুলি মই মানি ল'বলৈ টান পাইছোঁ। ৰমলাই প্লেটৰ পৰা চাহৰ পিয়লাটোত চুমুক দি অনৰ্গল কৈ গ'ল।

জবাই কথাখিনি জুকিয়াই চালে। হয়! শাহুআই ৰমলাই ঠিকেই কৈছে। ৰমলা আৰু পৰিমলৰ জীৱন পৰিক্ৰমা যে ইমান মসৃণ মধুৰ নাছিল সেই কথাটো জবাই বিশ্ববিদ্যালয়ত একেলগে পঢ়া জোনাকৰ পৰাহে শুনিছিল। জবাৰ ৰমলাৰ জীৱন পৰিক্ৰমা যেন হৃদয় কঁপোৱা গান এটা, পোৱা নোপোৱাৰ সুৰ এটায়েনহে লাগিছিল। জীৱনক কেনেকৈ সাতৰঙী ৰঙেৰে বোলাব পাৰি সেই কথা জোনাকৰ পৰা জবাই শুনিছিল। জবা আচৰিত হৈছিল। জোনাকক কেনেকৈ কষ্টেৰে ডাঙৰ দীঘল কৰি চৰকাৰৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ দপ্তৰ এটাৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া গঢ়িলে সেয়া অৱশ্যে জবাই নিজে দেখিছে।

ৰমলাৰ কথাবোৰ মনলৈ আহিল। পূৰ্ণ দৈৰ্ঘ্যৰ কাহিনী চিত্ৰৰ দৰে নিপোটল কাহিনী উপন্যাসৰ দৰে মনোৰম শিহৰণকাৰী উদ্ভাদনাৰে ভৰা চাৰ্ভিয়েলিজমৰ চিত্ৰকল্পৰ দস্তৰমত নায়ক আছিল পৰিমল। পৰিমল থকা গাঁওখনৰ নাম নাহৰণি। নাহৰণি গাঁৱৰ সিপাৰে সুউচ্চ পাহাৰৰ মেলা। পাহাৰৰ পৰা নামি অহা পাহাৰীয়া জনজাতিৰ লোক সকলে প্ৰায়েই নাহৰণিৰ সাপ্তাহিক চ'ক বজাৰত বিনিময় প্ৰথাৰে বস্তু ক্ৰয়-বিক্ৰয় কৰে।

নাহৰণি গাঁৱত প্ৰাথমিক বিদ্যালয় দুখন। উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে গাঁৱৰ অধিকাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দূৰদূৰণিলৈ অধ্যয়নৰ বাবে যাব লগা হয়। অৱশ্যে নকৈ স্থাপন হোৱা হাইস্কুলখনত নামভৰ্তি কৰা কুমলীয়া পৰিমলে স্কুলৰ ছাৰসকলে আশা কৰাৰ দৰেই হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত সমগ্ৰ অসমৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰাৰ পিছত নাহৰণি গাঁৱত বেছ কিছুদিন ধৰি উৎসৱৰ আয়োজন চলিছিল। নাহৰণিৰ পৰা একেধাৰে গুৱাহাটী মহানগৰীৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত কটন কলেজত নামভৰ্তি কৰি সুখ্যাতিৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণীত পুনৰ প্ৰথম স্থান পোৱা পৰিমলে আই আই টিৰ অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰাৰ পিছতেই অপ্ৰত্যাশিতভাৱে ঘটনাটো ঘটিল।

পৰিমল আছিল মাক-দেউতাকৰ একমাত্ৰ সন্তান। কেৱল খেতিৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰশীল পৰিয়ালটোৰ আশ্ৰয়ত আছিল ৰমলাৰ পৰিয়াল মানে মাক আয়েশা আৰু পিতৃ চুলেমান। আয়েশা আৰু চুলেমানৰ কোলাত ডাঙৰ হোৱা পৰিমলে সৰুৰে পৰাই ৰমলাক হাতত ধৰি ফুৰাবলৈ নিছিল। পৰিমলে সৰুৰে পৰা ৰমলাক মৰম যেনেদৰে কৰিছিল, তেনেদৰে পঢ়াশুনাৰ প্ৰতিও সততে চকু দিছিল। কটন কলেজৰ পৰা আহিয়েই ৰমলাৰ সৈতে পানী যুঁৱলিত মাছ ধৰিছিল, কুকুৰা খেলিছিল। পুখুৰীৰ পাৰৰ নাহৰজুপিৰ তলত বহি ৰবাব টেঙাৰ জুতি লোৱা পৰিমলে তেতিয়ালৈ অৱশ্যেই ভবা নাছিল যে ঘটনাটো ঘটিব যিটো একেধাৰে অপ্ৰত্যাশিত আছিল।

সামান্য এটা বেমাৰৰ অজুহাতত মাত্ৰ কেইদিনমানৰ ব্যৱধানত অগাপিছাকৈ পৰিমলৰ মাক দেউতাকৰ অকাল মৃত্যুয়ে এটা নতুন দিশ উন্মোচন কৰিলে। পৰিমল তেতিয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ। কি কৰোঁ কি নকৰোঁ ভাবি থাকোঁতেই কেতিয়া আৰু কেনেকৈ আয়েশা আৰু চুলেমান নিজৰ বুকুৰ কুটুম হৈ পৰিল পৰিমলে গমেই নাপালে।

নদীৰ পানী যুঁৱলিত পুঠি মাছ, শিঙৰা, খলিহনা, বৌ-বৰালি, কাছ কণী বুটলি, জাক পাতি পানীৰ বোকাৰ মাজত খাপ পিতি থকা শৰালি, চাকৈচকোৱা, কণামুচৰি চৰাইৰ কোঢ়ালৰ মাজৰ পৰাই এদিন ৰমলাই হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কটন কলেজৰ ইংৰাজী বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী ল'লে। ইতিমধ্যে বিদেশী খেদা আন্দোলন আৰম্ভ হ'ল। আয়েশা আৰু চুলেমানৰ মূৰত সৰগ ভাগি পৰিল। পৰিমলৰ দেউতাকে দি থৈ যোৱা ঘৰ মাটিখিনিয়েই হ'ল তেওঁলোকৰ সম্বল। সম্পত্তিৰ ভিতৰত কেইটামান গৰু-ছাগলী, দুটা ম'হ আৰু হাঁহ-কুকুৰা কেইটামান।

বিহু আহিলেই আয়েশাই পৰিমলৰ বাবে বিধে বিধে পিঠা, লাডু তৈয়াৰ কৰে আৰু পাৰ চৰাইৰ মাংস ৰান্ধে। ৰমলায়ে পৰিমলক নিজৰ ককায়েকৰ দৰে মৰম কৰে। অৱশ্যে আজিকালি তাই লাজ কৰে। চিঠি লিখিলে কি সম্বোধন কৰিব? পূজনীয় হ'ব নে মৰমৰ ককাইদেউ হ'ব-এই কথা ভাবি থাকোঁতেই পৰিমলে তাইৰ গালত চিকুটি দিলে।

: দুখ পাইছোঁ এৰি দিয়া ন'হলে আমাক কৈ দিম। ৰমলাই গাল দুখন ৰঙা কৰি সলাজ চাঁৱনিৰে ক'লে।

: কোৱা আকৌ! খুড়ীটোৱে ভালেই পাব। ৰ'বা খুড়ীটোক ময়েই মাতি দিওঁ।

: নামাতিবা প্লিজ। ৰমলাই ক'লে। ৰমলাই নিজেও আচৰিত হয় পৰিমলে কেতিয়া পঢ়ে। ইমান চোকা মগজুৰ অধিকাৰী হৈও ভাষা-সাহিত্যৰ সকলো কথা নথ দৰ্পণত। বালজাকৰ পৰা দষ্টয়েভস্কি, অৰুন্ধতী ৰয়ৰ পৰা বিক্ৰম শেঠলৈ সকলো কণ্ঠস্থ।

: অই ৰমলা! কোৱাছোন বাক চালভা'দৰ দালিৰ চাৰ্ভিয়েলিজম আৰু পিকোৰ কিউবিজম আৰু ৰোমান্টিক এবষ্ট্ৰাক্ট ক্ৰিটিচিজম - ইজ ইট অৱচেচন? পৰিমলে ৰমলাক সুধিলে।

: মই সিমান দূৰ নাজানো। প্ৰতি গৰাকী চিত্ৰ শিল্পীৰ নিজ নিজ ষ্টাইল বা শৈলী থাকে। ষ্টুগ্ৰা কবিতাবোৰত থকাৰ দৰেই অবচেচিফ মাইণ্ড ইয়াত এবচেচনট আৰু এবষ্ট্ৰাকট।

: জাপানী হাইকু কবিতাৰ পৰশ ইয়াত আছেনে? নে কেৱল ইলিয়টী ঠাঁচৰ মুক্তক ছন্দৰ বিমূৰ্ত প্ৰকাশ?

ৰমলাই ভাবে পৰিমল কি ধৰণৰ মানুহ। অভিযন্তা হৈও ষ্ট্ৰাকচাৰেল আৰ্কিটেক্টৰ মাজত অনবৰতে লাগি থকা, আই আই টিৰ অধ্যাপক হৈও কবিতাৰ কথা। ৰমলাই শুনি শুনি এটা সময়ত ভাত খাবলৈ মাতিলে।

পাৰৰ মাংস, কলফুল ভাজি, পাতত দিয়া পাতমাছ, কৰ্দৈ টেঙাৰ কাঁৰে মাছ, বেঙেনা খাৰ ভাজি খাই কেতিয়া যে টোপনি আহিল পৰিমলে গমকেই নাপালে।

ঃ ককাইদেউ ! উঠক চোন ! বাতিপুৰা আঠ বাজিলেই ! আপোনাৰ বাবে আশ্বাই জলপান সজাইছে।

একেজাপে উঠি পৰিমলে বজ্জাহানিবোৰ সামৰি মুখ হাত ধুই বমলাক ওচৰতে বহিবলৈ ইংগিত দিলে।

ঃ বমলা তুমি আজি মোৰ লগত ওলাবা। ইউনিভাৰ্চিটিৰ হোষ্টেলত দ্ৰুপ কৰি কাইলৈ দিল্লীৰ ফ্লাইট ধৰিব লাগিব পৰিমলে বমলাৰ গালত চিকুটি দি ক'লে।

গালত চিকুটি দিলে ছোৱালীবোৰ এনেয়েও লাজ পায়। বমলায়ো পৰিমলৰ এই কাৰ্য মনে মনে উপভোগ কৰে। চাৰ্ভিয়েলিজমৰ গৱেষক ছাত্ৰী হ'লেও বিয়েলিজমৰ ওপৰত অগাধ বিশ্বাস ৰখা বমলাই পৰিমলক অন্তৰ্গামী সূৰ্য্যৰ ৰঙীন স্বপ্ন বুলি নাভাৰে। সমস্ত হেৰুৱাইও কিদৰে নিয়তিৰ লিখন বুলি নাভাবি পঢ়াশুনা, গৱেষণাত সুদক্ষ হৈ আন্তৰ্জাতিক ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও পেটেন্টৰ অংশীদাৰ হোৱা পৰিমলে এতিয়াও সৰু ল'ৰাৰ দৰে বৰশী বায়, ৰবাব টেঙা চকলিয়াই খায়, বমলাই নিজেও আচৰিত হয়।

বমলাৰ কথাবোৰ মনলৈ আহিল। চিনেমাৰ বীলৰ দৰেই ঘটনাক্ৰম। প্ৰবেবিলিটি বা সম্ভাৱিতা বমলাৰ বিষয় নহয় যদিও একোটা হৈত ঘটনাৰ কাৰ্য কাৰণ আন্তঃ সম্পৰ্ক আছে বুলি বিশ্বাস কৰা বমলাই বিদেশী খেদা আন্দোলনত প্ৰাণাঘতি দিয়া পিতৃমাতৃক হেৰুৱাই অমানিশা দেখাৰ সময়তে সমাজৰ প্ৰচলিত বীতিনীতিৰ বিৰুদ্ধে গৈ কেতিয়া আৰু কেনেকৈ পৰিমলৰ পত্নী হ'ল গমকেই নাপালে।

কটত হোৱা বিয়াখনত জিলা উপায়ুক্ত উচ্চপদস্থ শীৰ্ষ বিষয়া কেইগৰাকী আৰু কেইজনমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উপস্থিত আছিল। সদা কৰ্মব্যস্ত থকা পৰিমল বমলাৰ জীৱনলৈ এদিন আহিল জোনাক। পৰিমলৰ ডুপ্লিকেট। একেই অভিমান। একেই জেদ দুয়োৰে। বমলাৰ কেতিয়াবা খং উঠে। কিন্তু পৰিমলৰ ৰঙা চকুক ভয় কৰে বমলাই। আই আই টিৰ ডীন হোৱা পৰিমলৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমে তেওঁৰ জীৱনলৈ সংশয় অহাৰ কথা বমলাই গমপোৱালৈ বহু পলম হৈছিল। মগজুৰ ব্ৰেইন টিউমাৰ আৰম্ভ হৈ সেয়া পাছলৈ কৰ্কট ৰোগ হোৱা পৰিমল ডেকাকালতে বুঢ়া হৈ পৰিলেও মন ভাগি পৰা নাছিল। ইতিমধ্যে জোনাক ডাঙৰ হৈ আছিল। জোনাকেও এদিন পৰিমলৰ দৰে অভিযন্তা হৈ বিয়া কৰাই অনাৰ কেইদিন মানৰ পিছতেই মুম্বাইৰ কেল্লাৰ ইনষ্টিটিউটত দেউতাক স্বৰ্গগামী হ'ল।

বমলাই পৰিমলৰ ফটোখন দেখি আকৌ এসোঁতা কান্দিলে। চাৰ্ভিয়েলিজমৰ পূৰ্ণাঙ্গ চিত্ৰকল্পৰ দৰে মহীয়ান হোৱা পৰিমলৰ জীৱনৰ দীক্ষান্ত সমাৰোহৰ অকস্মাৎ যতি পৰা ঘটনাটো কাকতালীয় বুলি এবাৰো নভবা বমলাই নিজৰ আধৰুৱা কৰি ৰখা গল্পটোৰ সামৰণিখিনিৰ ওপৰত চকু ফুৰাবলৈ ধৰিলে। অধ্যাপক, সাহিত্যিক হোৱাৰ সুনাম থকা বমলা বৰুৱাই আকাশলৈ চালে। বেলকনিত থকা গুলঞ্চ ফুল কেইপাহলৈ বমলাই এনেয়ে চকু ফুৰালে।

কোঠাৰ দুৱাৰখন খুলি দি চকীত হেলান দি বমলাই পুনৰ বহি পৰিল। কোনেও নেদেখাকৈ এসোঁতা কান্দিলে। এনেয়ে এপাহি সুখ আৰু এপাহি দুখ নামৰ ফুল দুপাহ আনি হৃদয়ৰ মণি কোঠাত সজাই থ'ব লাগিব বমলাই ভাবিলে।

কোঠাৰ দুৱাৰখন জপাই থৈ বমলাই বিচনাত বহি পৰিল। কোঠাৰ লাইটবোৰ বমলাৰ এমুঠি জোনাকী পৰুৱাৰ মিছিল যেন লাগিল। ■

শাস্ত্ৰত

আছাদুল ইছলাম

স্নাতক শ্ৰেণী (বসায়ন বিজ্ঞান)

তৃতীয় যাত্ৰাসিক

ক্ৰিং ক্ৰিং ক্ৰিং.....।

মাছ ভাজিবৰ বাবে কেবাহীত তেল পেলাই দিছিল মাত্ৰ এনেতে আকৌ এবাৰ ফোনটো বাজি উঠিল। কোঠাৰ পৰা ভাঁহি অহা টেলিফোনৰ শব্দ শুনি মাছখিনি সোনকালে বহাই দি লাকীয়ে কোঠাটোলৈ দৌৰি সোমাই গ'ল।

হেল্ল'.....। কোনে কৈছে?

লগে লগে আনটো মূৰৰ পৰা এটা চিনাকি মাত ভাঁহি আহিল।

হেল্ল'.....লাকী তুমি ভাত খালা নেকি?

নাই.....নাই খোৱা গিৰিয়েক জোনৰ প্ৰশ্নৰ তাই উদ্ভৰ দিলে। ঠিক আছে, মই গৈ আছোঁ। আজি আমি একেলগে ভাত খাম। অ'.....আৰু শুনা, মটুক স্কুলৰ পৰা নিবলৈ পঠাব নালাগে। মই যাওঁতে সেই পিনেৰে যাম, গতিকে তেওঁক ময়ে নিব পাৰিম। ঠিক আছে - এতিয়া ৰাখিছোঁ, Bye.....।

Bye.....লাকীয়ে বেলেগ কথা কোৱাৰ সুবিধাই নাপালে লগে লগে সিমূৰৰ পৰা জোনে ফোন কাটি দিলে।

জোন লাকীৰ গিৰিয়েক। বৰ্তমান ঘৰৰ পৰা প্ৰায় তিনি কিঃমিঃ মান দূৰত এখন কলেজত ইংৰাজী বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক হিচাপে কাম কৰি আছে। আগতে বহু কেইখন মঞ্চত গীত পৰিবেশন কৰি আহিছে। সেয়ে গায়ক হিচাপেও এটা সুপৰিচিতি আছে জোনৰ। কিন্তু সেই দিনা জোন আজিৰ দৰে ইমান বেছি জনপ্ৰিয় নাছিল, যি দিনা লাকীৰ সৈতে চিনাকি হৈছিল। এদিন এক সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াতে চিনাকি হৈছিল। জোনে গীত গোৱা মঞ্চখনতেই লাকীও এটা গান গাইছিল। বৰ দুখৰ আছিল, তাই গোৱা গানটো অসমীয়া 'কাচঘৰ' বোলছবিত সুমন কল্যাণ পুৰে কণ্ঠদান কৰা.....

জীৱন ঘড়ীৰ প্ৰতিটো পল, যেন গলি গলি গ'ল.....

নিঃসংগতাৰ পৰুৱাটি মাথোঁ তাতে পৰি ৰ'ল.....।

সকলো শ্ৰোতাৰ লগতে জোনেও বৰ মনোযোগেৰে শুনিছিল লাকীৰ গান। কিন্তু লাকীৰ মাত্ৰ এটি গানেই জোনক বাৰুকৈয়ে মুগ্ধ কৰি পেলাইছিল। তেনেকৈয়ে চিনাকি হৈ অৱশেষত লাকীকেই বিয়া কৰিছিল জোনে।

কামৰূপ জিলাৰ একেবাৰে উত্তৰ পশ্চিম কোণৰ সীমাবৰ্তী নগৰবেৰা মৌজাৰ পূণ্য গাঁও মালচাত ঐতিহ্যমণ্ডিত মালচা সত্ৰখন অবস্থিত। সত্ৰখনৰ পৰিসীমা উত্তৰে জলজলী নদী, দক্ষিণে আহল বহল বিস্তৃত অঞ্চল ঘেৰি থকা খামেৰি বিল, পূবে ধৰদৈৰা জান আৰু পশ্চিমে লহৰা জান। সত্ৰখনৰ মুঠ মাটিকালি ১৬ বিঘা ৩ কঠা।

সত্ৰৰ উদ্‌যাপিত উৎসৱ-পাৰ্বণ

দৈনিক নাম প্ৰসঙ্গ : সত্ৰৰ কীৰ্তন ঘৰত আৰু মণিকূট গৃহত অক্ষয় বন্তি আৰু নিত্য বন্তি জ্বলাই প্ৰত্যেকদিনে পূৰা-গধূলি ভকত সকল আৰু আয়তী সকলে নাম প্ৰসংগ কৰে।

ভাগৱত জয়ন্তী : ভাগৱত জয়ন্তী ভাদ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত পালন কৰা হয়। এই উৎসৱটো সাতদিনীয়া নাইবা তিনিদিনীয়াকৈ পালন কৰা হয়। আগতে ১৪ দিনলৈকে এই উৎসৱটো পালন কৰিছিল। এই ভাগৱত জয়ন্তীত অৰুণ ভাগৱত পাঠ পঢ়ে, নাম-প্ৰসংগ কৰে আৰু সন্ধিয়া মালচাৰ সমূহ বাইজে পদুলিয়ে পদুলিয়ে বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে।

শংকৰ জয়ন্তী : মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱ গুৰুজনাৰ জন্মৰ দিনা এই উৎসৱটো পালন কৰা হয়। শংকৰ জয়ন্তীৰ দিনা ভকত সকলে ভাগৱত পাঠ কৰে, নাম-প্ৰসংগ কৰে আৰু অঞ্চলটোৰ সকলো লোকে ভাগৱত ভ্ৰমণ কৰি নাম কীৰ্তন গাই সত্ৰৰ বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে। সন্ধিয়া আয়তী সকলে নাম-প্ৰসংগ কৰে। ভাগৱত জয়ন্তীৰ দিনাৰ দৰে সেই দিনাও সমূহ বাইজে পদুলিয়ে পদুলিয়ে বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে।

মাঘী পূৰ্ণিমা : মাঘ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত এই মাঘী পূৰ্ণিমা উৎসৱটো পালন কৰা হয়। এই উৎসৱটোত ভকত সকলে আৰু আয়তী সকলে নাম প্ৰসংগ কৰে আৰু ভাগৱত পাঠ কৰে।

চাৰিওজন গুৰুৰ তিথি উৎসৱ : মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, দামোদৰ দেৱ আৰু হৰিদেৱ এই চাৰিওজন গুৰুৰ তিৰোভাৱ তিথি সত্ৰত প্ৰত্যেক বছৰে পালন কৰি আহিছে। এই তিথি উৎসৱৰ দিনা ভকত সকলে আৰু আয়তী সকলে নাম-প্ৰসংগ কৰে আৰু ভাগৱত পাঠ কৰে।

প্ৰায় পাঁচশ বছৰে উপৰ্যুপৰি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ, মহামাৰী, ৰাজনৈতিক পট পৰিবৰ্তন তথা আৰ্থিক সংকটৰ মাজেদি মালচা সত্ৰৰ ঐতিহ্য আৰু ইয়াৰ পৰম্পৰাৰ সৌধটো আজিও ধিমিক ধামাককৈ বিদ্যমান।

মালচা সত্ৰক লৈ ইয়াৰ বাসিন্দা সকলে গৌৰৱবোধ কৰে। কিয়নো দক্ষিণ কামৰূপত বৈষ্ণৱ যুগৰ লাইখুটা মালচা সত্ৰতেই ৰোপণ হৈছিল। ইয়াৰ গা-গছ ডাঙৰ হৈ ডাল, ঠাল, ঠেঙুলিবোৰ চাৰিওফালে বিয়পি পৰিল। ফলত কাঠনি, ছমৰীয়া, দামালচোচ, মালিবাৰী, ত্ৰিলোচন আদি ঠাইসমূহত সত্ৰৰ জন্ম হ'ল।

এইখিনিতে উল্লেখযোগ্য যে অসম চৰকাৰে যোৱা কেইবাবছৰ ধৰি সত্ৰসমূহৰ বিকাশৰ বাবে এক উল্লেখনীয় ভূমিকা পালন কৰি আছে। এই ক্ষেত্ৰত মালচাসত্ৰখনেও চৰকাৰৰ পৰা আৰ্থিক অনুদান লাভ কৰিছে। আশা কৰিছোঁ সত্ৰখন নৰূপত জিলিকি উঠিব।

গ্ৰন্থপঞ্জী :

- (১) দেৱ গোস্বামী, কেশৱানন্দ, ১৯৮৮
- (২) গোস্বামী, নাৰায়ণ চন্দ্ৰ, ১৯৮৪
- (৩) ভকত, দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ, ১৯৯৫

- : সত্ৰ সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা
- : সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ স্বৰ্ণৰেখা
- : সত্ৰৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত

শিমলীতোলা চাহ জনগোষ্ঠীৰ কৰম পূজা

কৃষ্ণ মেধী

স্নাতক, ষষ্ঠ শাস্ত্ৰাসিক, (অসমীয়া)

শিমলীতোলা চাহ বাগিছাখন ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ পৰা প্ৰায় এঘাৰ কিলোমিটাৰ উত্তৰে গোৱালপাৰা জিলাত অৱস্থিত। বাগিছাখন ১৯৩২ চনত তিনিশ বিশ হেক্টৰ মাটিত স্থাপিত। বাগিছা খনৰ চাৰিসীমা হ'ল পূবে দীঘলীবাৰী, পশ্চিমে ফৰেষ্ট কাণকাটা, উত্তৰে শালবাৰী আৰু দক্ষিণে কপান্তলি গাঁও। প্ৰথম অৱস্থাত এই বাগিছাখনৰ মিলত চাহপাত উৎপাদন কৰা হৈছিল যদিও বৰ্তমান পাতবোৰ সংগ্ৰহ কৰি অন্য ঠাইৰ মিললৈ পঠোৱা হয়। বাগিছাখনে অঞ্চলটোৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশত বৰঙনি আগবঢ়াই আহিছে। বাগিছাখনে প্ৰায় এহেজাৰ পৰিয়ালক পোহপাল দি আহিছে। হিন্দু, খ্ৰীষ্টান আদি ভিন্ন ধৰ্ম আৰু ভিন্ন মূলৰ মানুহেৰে এই 'চাহ জনগোষ্ঠী' গঠিত। এওঁলোকে কেবাটাও উৎসৱ-পাৰ্বণ উদ্‌যাপন কৰে। ৰাজহুৱাভাৱে পতা কিছুমান উৎসৱ হ'ল- দুৰ্গাপূজা, গাঁও (গ্ৰাম্য) পূজা, চুচুপূজা, বড়দিন, কৰমপূজা, চড়কপূজা, সহৰাই আদি। এই নিবন্ধত কৰমপূজাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল।

চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ কৰমপূজা ভাদ্ৰ মাহৰ একাদশী তিথিত বিহিত লোকাচাৰ অনুসৰি ৰাজহুৱাভাৱে পতা হয়। কৰম পূজা হ'ল চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ মাজত প্ৰচলিত এটি কৃষিভিত্তিক লোক উৎসৱ। ইয়াত নৃত্য গীতৰ প্ৰাধান্য লক্ষ্য কৰা যায়। বিহু যেনেকৈ তিনি ধৰণে পালন কৰা হয় তেনেকৈ কৰম পূজাও তিনি ধৰণে পালন কৰা হয়। ৰাজহুৱা ভাবে, অঞ্চলিক ভাবে আৰু ঘৰুৱাভাৱে পতা হয়। 'কৰম গছ' নামৰ এডাল গছক উদ্দেশ্য কৰি কৰম পূজা নামৰ উৎসৱটো পালন কৰা হয়। যিমান চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোক আছে সকলোৱে মিলি এখন সভা পাতে। গোটেই ৰাইজৰ মানুহে মিলি এই পূজা অনুষ্ঠিত কৰে। এই পূজাৰ এটা নিয়ম হ'ল যেনেকৈ ধানৰ পৰা গজালি মেলে ঠিক তেনেদৰে এটা ডাঙৰ মাটিৰ পাত্ৰত একেবাৰে তলত বালি, মাটি আদি মিহলি কৰি দিয়ে, তাৰ পিছত তাত ধান, মাটিকলাই, মাকৈ, সৰিয়হ দিয়ে আৰু তাৰ ওপৰত মাটি দিয়ে আৰু সেইখিনি ঢাকি দিয়ে। এদিনৰ পিছে পিছে মাটিৰ পাত্ৰটোৰ ওপৰত পানী ঢালি তিয়াই দিয়া হয়। এসপ্তাহ মানৰ পাছত ইয়াৰ পৰা গজালি মেলে। এই কামবোৰ কুমাৰী ছোৱালীহে কৰে। ইয়াৰ পৰা যদি গজালি নেমেলে তেনেহ'লে অশুভ বুলি কোৱা হয়। গতিকে মাটিৰ পাত্ৰটোত দিয়া বস্তুখিনিৰ পৰা গজালি মেলিলে সকলোৱে আনন্দতে নাচ গান কৰে। সেই গজালিবোৰ তিৰোতা বিলাকে ইজনীয়ে-সিজনীৰ গাত ঘঁহি দি স্মৃতি কৰে। ছোৱালী আৰু তিৰোতা সকলে লাল পাৰীৰ শাৰী পিন্ধে আৰু ল'ৰা বিলাকে ধুতি, পাঞ্জাবী, গামোচা আদি লৈ মাদলৰ তালে তালে গান গাই ঝুমুৰ নৃত্য কৰে। শেষত যেনেকৈ পানীত মূৰ্তি বিসৰ্জন দিয়া হয় ঠিক তেনেদৰে মাটিৰ পাত্ৰটোৰ পাৰ ওলোৱা গজালিৰে সৈতে সন্ধিয়া পানীত বিসৰ্জন দিয়া হয়। কৰম পূজা দুবছৰৰ মূৰে মূৰে পতা হয়।

প্ৰসঙ্গ পুথি:

ৰাজবংশী, পৰামানন্দ (সম্পা) ২০০৩

বৰা, দেৱজিৎ (সম্পা) ২০১৪

কুৰ্মী, সুশীল ১৯৯১

তাছা, প্ৰহ্লাদ চন্দ্ৰ ২০০১

ঘাটোৱাৰ, নাৰায়ণ ১৯৭৫

: অসমীয়া জাতি আৰু সংস্কৃতি, অসমীয়া বিভাগ, প্ৰাগ্‌জ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়।

: উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীয় লোক-সংস্কৃতি, এম আৰ পাব্লিকেচন, গুৱাহাটী।

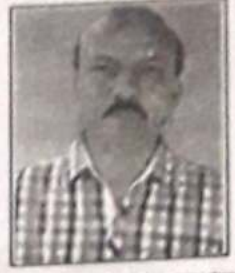
: চাহ বাগিছাৰ জীৱন আৰু সংস্কৃতি, অসম সাহিত্য সভা।

: অসমৰ চাহ জনগোষ্ঠী, অসম সাহিত্য সভা।

: বনুৱাৰ সাংস্কৃতিক জীৱনত এভুমুকি, অসম সাহিত্য সভা।

প্ৰসঙ্গ : অসমীয়া ভাষাৰ " (চন্দ্ৰবিন্দু) আৰু - ওঁ বিভক্তি

নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান

সহযোগী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া এটি ঐতিহ্যপূৰ্ণ ভাষা। অসমৰ ৰাজ্য ভাষা। শিক্ষাৰ মাধ্যম। উন্নত মানৰ সাহিত্যৰ ভঁৰাল আছে। জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ পুথিৰ লগতে গৱেষণা গ্ৰন্থও ৰচিত হৈ আহিছে। বাতৰি কাকত, আলোচনী আদি নিয়মীয়াকৈ প্ৰকাশ হৈ আছে। অনাতাঁৰ, দূৰদৰ্শন আদিত দৈনিক অসমীয়া ভাষাৰে বিভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰচাৰিত হৈ আহিছে। সময় প্ৰবাহৰ সৈতে বিকশিত হৈ থকা ভাষাটোৰ বৰ্ণবিন্যাস, উচ্চাৰণ, ব্যাকৰণৰ প্ৰয়োগ, শব্দৰ প্ৰয়োগ, বাক্য বিন্যাস, জতুৰা ঠাঁচ আদিৰ খেলিমেলিয়ে ভুল-শুদ্ধৰ বিচাৰত অস্পষ্টতাৰ সৃষ্টি কৰি কালিকা বন্ধাত ব্যাঘাত জন্মাইছে, সৌষ্ঠৱ হানি কৰিছে।

এই খেলিমেলিবোৰৰ এটা হ'ল- একে অৰ্থবাচক শব্দৰ বিকল্প বৰ্ণবিন্যাস। ইয়াৰ উদাহৰণ- চিলং, ছিলং, শ্বিলং; ছহিদ, শ্বহীদ; ঠিৰাং, থিৰাং; কাৰ্য, কাৰ্য্য; ৰঙীণ, ৰঙীন; ফাঁকি, ফাকি ইত্যাদি। ইংৰাজী, ফৰাচী আদি ভাষাত এনে বিকল্প বৰ্ণ বিন্যাস নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি।

অসমীয়া লিপ্যন্তৰকৰণত এই সমস্যা আৰু জটিল। উদাহৰণ হিচাপে ইংৰাজী Shakespeare শব্দটো ল'ব পাৰি। অসমীয়াত চেঞ্চপিয়েৰ, চেঞ্চপীয়াৰ; ছেঞ্চপিয়েৰ, ছেঞ্চপীয়াৰ; শ্বেঞ্চপীয়াৰ, শ্বে'ঞ্চপীয়েৰ; শ্বেইঞ্চপীয়াৰ আদি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বৰ্ণ বিন্যাস পোৱা যায়। বিশিষ্ট আলোচক দেৱেন দত্তৰ মতে 'শেইঞ্চপীয়েৰ' শুদ্ধ লিপ্যন্তৰ। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মত হ'ল এটা শব্দৰ এটাই বৰ্ণ বিন্যাস হ'ব লাগে, বিকল্প বৰ্ণ বিন্যাস থাকিব নালাগে।

অসমীয়া ভাষাৰ বৰ্ণবিন্যাসৰ বিশৃঙ্খলাৰ আন এটা উল্লেখযোগ্য কাৰণ হ'ল " (চন্দ্ৰবিন্দু) ৰ প্ৰয়োগ। অসমীয়া ভাষাত চন্দ্ৰ বিন্দু আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল :

অসমীয়া ভাষাৰ যিকোনো স্বৰবৰ্ণ উচ্চাৰণ কৰোঁতে যদি বহিঃগামী বায়ুৰ সোঁতৰ একাংশ নাকেৰে ওলাই যায় তেতিয়া সেই উচ্চাৰণ অনুনাসিক হয়। এই অনুনাসিকতা বুজাবলৈ " (চন্দ্ৰবিন্দু) প্ৰয়োগ কৰা হয়। চন্দ্ৰবিন্দু অকলে উচ্চাৰণ কৰিব নোৱাৰি। যিকোনো স্বৰবৰ্ণৰ লগত উচ্চাৰিত হয়। চন্দ্ৰবিন্দুযুক্ত অৰ্থাৎ অনুনাসিক স্বৰবৰ্ণৰ পিচতে অন্য স্বৰবৰ্ণ নাইবা অৰ্ধস্বৰ ৰ,য় (অৰ্ধ ব্যঞ্জন বুলিও ক'ব পাৰি) আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণ হ থাকিলে এই বৰ্ণবোৰৰ উচ্চাৰণো অনুনাসিক হয়।

অসমীয়া ভাষাত চন্দ্ৰবিন্দু বিশিষ্ট ধ্বনিগুণ বা বৰ্ণ। আন বৰ্ণৰ দৰে এই বৰ্ণৰ প্ৰয়োগত বিৰোধ ঘটে আৰু নতুন অৰ্থবাচক শব্দ পোৱা যায়। যেনে- আহ, আঁহ, কাহ, কাঁহ, আহত, আঁহত ইত্যাদি।

চন্দ্ৰবিন্দু সদায় স্বৰৰ লগতে উচ্চাৰিত হয় কাৰণে ভাষাবৈজ্ঞানিক সূত্ৰমতে ইয়াক উপাহিত ধ্বনিগুণ (Suprasegmental feature) বোলা হয়।

অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰবৰ্ণবোৰৰ দুটা ৰূপ- নিৰানুনাসিক (Non-nasalized) আৰু অনুনাসিক (Nasalized)। দুয়োটা ৰূপৰ বৰ্ণবোৰ উদাহৰণেৰে সৈতে উল্লেখ কৰা হ'ল:

নিৰানুনাসিক বৰ্ণ	উদাহৰণ	অনুনাসিক বৰ্ণ	উদাহৰণ
অ	বটা	অঁ	বঁটা
অ'	ল'ৰা	অঁ'	কঁহুৱা

আ	কাহ	আ	কাহ
ই	ইটা	ই	বিউ
উ	জুই	উ	উহ
এ	বেটা	এ	পেপা
এ'	দেউৰী	এ'	চেউৰী
ও	ওল	ও	ওঠ

*স্বৰবৰ্ণৰ তালিকা ত থকা ঞ (ৰি) স্বৰবৰ্ণ নহয়, ঐ আৰু ঔ দ্বিস্বৰ। এই কেইটা উচ্চাৰণত অনুনাসিক নহয়। গতিকে * লিখিব নালাগে।

চন্দ্ৰবিন্দুৰ প্ৰয়োগঃ

ক) অনুনাসিক স্বৰ থকা শব্দৰ * নিলিখিলে শব্দবোৰ অর্থহীন হয়। যেনে- সচা, কোবৰ, ওঠ, গাও, সিহত, আহিবাহক, খাওতে, কৰোতে, ধৰোতে, কৰতী ইত্যাদি।

খ) অনুনাসিক স্বৰ থকা কিছুমান শব্দত চন্দ্ৰবিন্দু প্ৰয়োগ নকৰিলে অন্য অর্থ প্ৰকাশ কৰে। যেনে- বাহ (চৰাইৰ বাহ) কাহ (এবিধ ৰোগ), বটা (ইকৰা), আহত (আঘাতপ্ৰাপ্ত) ইত্যাদি চন্দ্ৰবিন্দু প্ৰয়োগ কৰিলে হ'ব বাহ (তৃণজাতীয় উদ্ভিদ), কাহ (এবিধ সংকৰ ধাতু), বটা (পুৰস্কাৰ), আহত (এবিধ ডাঙৰ গছ)।

গ) অনুনাসিক স্বৰ নথকা শব্দত চন্দ্ৰবিন্দু দিলে শব্দবোৰ ভুল হয়। উদাহৰণস্বৰূপে যদিও, কেতিয়াও, আজিও, নেওগ, ক'লেও, হওক, খাওক, লওক, নাও আদি শব্দ। এই শব্দবোৰৰ শুদ্ধ ৰূপ হ'ল- যদিও, কেতিয়াও, আজিও, নেওগ, ক'লেও, হওক, খাওক, লওক, নাও।*

-ওঁ বিভক্তিৰ প্ৰয়োগ :

অসমীয়া ভাষাৰ ক্ৰিয়াপদ গঠন কৰা ওঁ- ক্ৰিয়া বিভক্তি * (চন্দ্ৰবিন্দু) অপৰিহাৰ্য। প্ৰথম পুৰুষৰ বৰ্তমান আৰু অতীত কালত - ওঁ বিভক্তি প্ৰয়োগ হয়।

উদাহৰণ-

বৰ্তমান কাল	নিত্য বৰ্তমান	:	ওঁ	- কওঁ, খাওঁ, যাওঁ, কৰোঁ, ধৰোঁ, পঢ়োঁ, ধুলোঁ, লওঁ, ইত্যাদি।
	স্বৰূপ বৰ্তমান	:	ইছ + ওঁ = ইছোঁ	কৈছোঁ, খাইছোঁ, গৈছোঁ, কৰিছোঁ, ধৰিলোঁ, পঢ়িছোঁ, লৈছোঁ, দিছোঁ ইত্যাদি।

অতীত বা ভূত কাল	সাধাৰণ অতীত	:	ইল/ল + ওঁ = ইলোঁ, লোঁ	ক'লোঁ, খালোঁ, গ'লোঁ, কৰিলোঁ, ধৰিলোঁ, পঢ়িলোঁ, ল'লোঁ, দিলোঁ ইত্যাদি।
	স্বৰূপ অতীত	:	ইছ + ইল + ওঁ = ইছিলাঁ	খাইছিলাঁ, কৰিছিলাঁ, ধৰিছিলাঁ, পঢ়িছিলাঁ, লৈছিলাঁ, দিছিলাঁ ইত্যাদি।

অসমীয়া ভাষাৰ ক্ৰিয়াপদ সাধন কৰা -ওঁ, -আ, -অ আৰু -এ এই বিভক্তিবোৰৰ প্ৰয়োগ ব্যাকৰণগত অৰ্থাৎ অসমীয়া ব্যাকৰণগত অপৰিহাৰ্য এই বিভক্তিবোৰে কৰ্তাৰ লগত ক্ৰিয়াৰ সদ্ৰুতি স্থাপন কৰে। ইয়াৰ উদাহৰণ : প্ৰথম পুৰুষ - মই খাওঁ (খা + ওঁ); দ্বিতীয় পুৰুষ - মান্য - তুমি খোৱা (খা + আ), তুচ্ছ-তই খাব (খা + অ); তৃতীয় পুৰুষ - সি খায় (খা + এই)। পুৰুষ নিৰ্দেশ কৰি ক্ৰিয়াপদ গঠন কৰা কাৰণে এই বিভক্তিবোৰক পুৰুষবাচক ক্ৰিয়া বিভক্তি বোলা হয়।

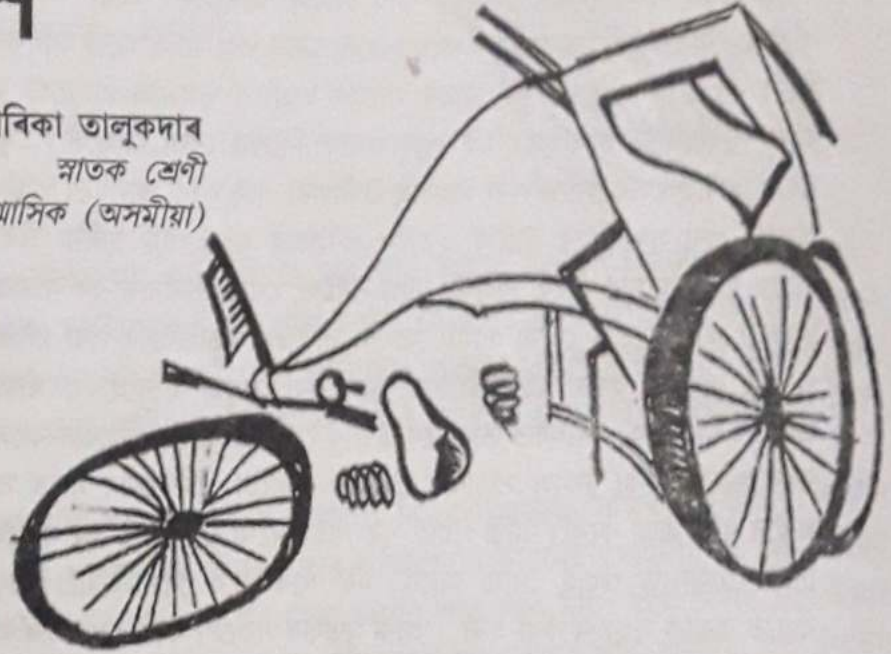
২. চন্দ্ৰবিন্দু প্ৰয়োগৰ বিতং আলোচনাৰ বাবে গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী ৰচিত অসমীয়া ব্যাকৰণ - প্ৰবেশ গ্ৰন্থৰ 'চন্দ্ৰবিন্দু বিধি' চাব পাৰে।
৩. গোস্বামী, গোলোক চন্দ্ৰ : অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ (বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী, (২০১১), পৃঃ ১০০-১০৫)

আকাশ

সাগৰিকা তালুকদাৰ
স্নাতক শ্ৰেণী
তৃতীয় বাণ্যাসিক (অসমীয়া)

আকাশ দা, আজিৰ আবেলিটো কেনে লাগিছে বাক তোমাৰ? সঁচাকৈয়ে মেঘালী আজিৰ আবেলিটো বৰ ভাল লাগিছে। আকাশ দা, নৈৰ পাৰত বহি তুমি বৰ ভাল পোৱা নহয়নে? অ', মেঘা নৈৰ পাৰত বহি নাৰৰীয়াবোৰ, চৰাইবোৰ, পানীৰ সোঁতবোৰ চাই মই সঁচাই আত্মহাৰা হৈ যাওঁ। আৰু পুৰণি দিনবোৰলৈ মনত পেলাই মনটো জুৰ পেলাওঁ।

আকাশ দা, নাওবোৰ কলৈ যায় বাক? আঁকৰীজনী নাওবোৰ কলৈ যায় নেজানা নেকি? প্ৰত্যেকৰে এটা লক্ষ্যস্থান থাকে! সিহঁতৰো এটা লক্ষ্যস্থান আছে, সিহঁত নিজৰ স্থানলৈ গতি কৰিছে।

বাক আকাশ দা, তুমি এই ঠাইত বহিলে মোক কিবা এটা ক'ম বুলি ভাবা! কিন্তু নোকোৱা কিয়? আজি কিন্তু মোক ক'বই লাগিব আকাশ দা! - নাই আজি নকওঁ দিয়া, পিছত কেতিয়াবা ক'ম। - নহয় আকাশ দা, আজি ক'বই লাগিব। মই নেৰিছোঁ আজি তোমাক। - ঠিক আছে শুনা। কিন্তু মোৰ কথাখিনি শুনি তুমি ঘৃণাত নাক কোচাই নিদিবা! - নিদিওঁ বাক কৈ যোৱা।

তিনিচুকীয়াৰ এখনি ভিতৰৰা সৰু গাঁও নাম নৱপুৰ। এটা সৰু পৰিয়াল। ককা, আইতা আৰু তেওঁলোকৰ এটাই মাথোঁ নাতি ল'ৰা। ল'ৰাজন বহু বছৰ আগতে পূজা এখনলৈ গৈ নিৰুদ্দেশ হৈছিল আৰু এতিয়ালৈকে ল'ৰা জনক বিচাৰি নেপালে। ককা পেচাত এজন বিজ্ঞা চালক। দুই এটা ভাৰা মাৰে নৈশ বাছৰ যাত্ৰীৰ বাবে। অইন দিনাৰ দৰে সেই দিনাও ককাই দোকমোকালিতে বিজ্ঞা ষ্টেণ্ডত বিজ্ঞা বাখি বিড়ী এটা জ্বলাইছিলহে মাত্ৰ তেনেতে শুনা পালে ওচৰৰ পৰিত্যক্ত নলা এটাত কেঁচুৱাৰ কান্দোন। ইফালে সিফালে চাই দেখে যে এটা নৱজাত ল'ৰা সন্তান। সেইদিনা

হাঁহি

নুৰ আলম হক
স্নাতক শ্ৰেণী
প্ৰথম বাৰ্ষিক (ইংৰাজী)

ভাবি থাকোঁতেই ধীৰে ধীৰে কেতিয়াবাই যে বেলিটো মাৰ গ'ল গমকে নাপালোঁ। ক্ৰমাৎ আন্ধাৰে ছানি ধৰিছে আৰু গছৰ ডালত কিবিলিয়াই থকা চৰাইবোৰেও এটা সময়ত স্তব্ধ হৈ ব'ল। মূৰৰ ওপৰত বিশাল আকাশখন আৰু বুকুৰ ভিতৰত এজাক প্ৰচণ্ড বেদনা লৈ বহি আছে সেই পুখুৰীটোৰ পাৰত। চাৰিও ফালৰ পৰা আন্ধাৰ আৰু নীৰৱতাই ঢাকি ধৰাৰ লগতে লাহে লাহে মোক অতীতৰ স্মৃতিয়ে গ্ৰাস কৰি পেলোৱা যেন অনুভৱ কৰিলোঁ। অতীতৰ সেই মধুময় আবেলিটোৰ কথা।

আন দিনাৰ দৰে সিদিনা আবেলি আমাৰ ঘৰৰ পৰা অলপ নিলগত পথাৰৰ মাজৰ পুখুৰীটোৰ পাৰলৈ গ'লোঁ। পথাৰৰ মাজৰ এই পুখুৰীটো বহু পুৰণি আৰু দীঘল। তাৰ পৰিৱেশটো ইমানেই মোহনীয় যে মই প্ৰায়েই তাত গৈ থাকোঁ আৰু পুখুৰীটোৰ দৃশ্যবোৰ উপভোগ কৰোঁ। মোৰ মনটো শান্ত পৰি যায়। আন দিনাৰ দৰে ইয়াৰ ক'ল ক'লা বৰণৰ পানীৰ মাজত কিলবিলাই থকা বহুতো সৰু বৰ মাছ আৰু পাৰে পাৰে শাৰী শাৰীকৈ থকা বিভিন্ন গছবোৰত চৰাইবোৰে কিবিলিয়াই থাকি পুখুৰীৰ পাৰৰ পৰিৱেশটো মনোমোহা কৰি তুলিছিল। সিদিনাখন মই তাত গৈ এডাল গছৰ উখহি উঠা ডাঙৰ শিপা এটাৰ ওপৰত বহি একান্তমনে সেই মোহনীয় দৃশ্য উপভোগ কৰি আছোঁ।

হঠাৎ এজাউৰি হাঁহিত মোৰ দৃষ্টি সলনি হৈ পুখুৰীটোৰ আনটো পাৰত পৰিল। মোৰ কাণ থৰ হ'ল। ইমান খোলা হাঁহি আৰু এই হাঁহিৰ শব্দ বতাহত ভাহি আহি পুখুৰীটোৰ আনটো পাৰত প্ৰতিধ্বনিত হৈ উঠিল। চৰাইৰ মাতত উণ্ডল-থুণ্ডল হোৱা মনটো যেন এটা বীণৰ সুৰে আৱদ্ধ কৰি পেলালে। পুখুৰীটো যথেষ্ট ডাঙৰ হোৱা হেতুকে এই মন পৰশা হাঁহিৰ গৰাকীক চিনিব নোৱাৰিলোঁ। অতি উৎকণ্ঠাৰে মই অলপ আগুৱাই গলোঁ আৰু অলপ দূৰৰ পৰা সিহঁতলৈ ডিঙি মেলি চাই পঠিয়ালোঁ। কথাৰ মাজতে এজাক গাভৰুৰ মাজত হাঁহিৰ বোল উঠিছে। তাত বেছিকৈ অবিহণা যোগাইছে এজনী ছোৱালীয়ে। নাম তাইৰ বৰষা।

বৰষাক মই কেইদিনমান আগৰে পৰাই চিনি পাওঁ। আমাৰ গাঁৱৰে দক্ষিণফালে থকা সৰু গাঁওখনতে তাইৰ ঘৰ। আমাৰেই কলেজৰ শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰী। মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত আদৰ্শী সভাত পৰিচয় দিয়াৰে পৰাই তাইক চিনি পাওঁ। কলেজত আন ছোৱালীবোৰৰ লগত কথা পতাৰ দৰে তাইৰ লগতো সহজভাৱেই কথা পাতোঁ। কিন্তু আজিহে মোৰ মন উৎসুক হৈ উঠিল। মন খুলি অতি বেছিকৈ ইহা বৰষাক সেই অৱস্থাত বৰ ধুনীয়া দেখিলোঁ।

মই গাভৰুজাকৰ মাজত বৰষাক আৱিষ্কাৰ কৰি মনত আউল লাগি গ'ল। আৰু ধীৰে ধীৰে মোৰ মানস পটত তাইৰ প্ৰতিচ্ছবিৰ সাঁচ বহি গ'ল। যি প্ৰতিচ্ছবিত আছে হাঁহিৰ এক মৃদু খলকনি, নিবিড় হিয়াৰ দুৰু-দুৰু কঁপনি, জীৱন বীণাৰ এক আৱেগিক গীতৰ ধ্বনি আৰু অৱণ্যত তোলপাৰ লগাব পৰা কোমল লহৰৰ জোঁকাৰণি।

মনৰ অজানিতে কেতিয়া মোৰ ভাল লগা ভালপোৱালৈ পৰিণত হ'ল গমকে নাপালোঁ। তাইক এৰি মই থাকিব নোৱাৰোঁ যেন অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিলোঁ। আচলতে ভালপোৱা ইয়াকেই কয় বুলি পলমকৈ হ'লেও অতি অনুভৱ কৰিছোঁ।

তাইক লগ পাবলৈ মই একেবাৰে বলিয়া হোৱাদি উদ্বাউল হৈ পৰিলোঁ। পিছদিনা কলেজলৈ আহিলোঁ তাইক মোৰ মনৰ কথা আজি ক'মেই। দেখা হ'ল যদিও লগৰ ছোৱালীবোৰ থকা কাৰণে একোৱেই ক'ব নোৱাৰিলোঁ। আবেলি দুই বাজিছে। সকলো মেজৰৰ ক্লাছ শেষ হ'ল। তাই এতিয়া আহিব বুলি ভাবিলোঁ। এতিয়াই মোৰ Chance মনৰ কথা কোৱাৰ। আমাৰ English Major অ ব শ্ৰেণীকোঠা কলেজ গেটৰ প্ৰায় ওচৰতেই। গতিকে অলপে পলম নকৰি কলেজ গেটত গৈ তাইলৈ অপেক্ষা কৰিবলৈ ধৰিলোঁ। তাই অকলে আহি আছে। তাইক দেখাৰ লগে লগে মোৰ বুকুখন চিৰিকৈ উঠিল! মই সম্পূৰ্ণৰূপে মানসিক প্ৰস্তুতি ললোঁ। মুখত মিচিকিয়া হাঁহি বিৰিঙাই কিতাপকেইখন হাততে সামৰি আহি গেটটো পাৰ হৈ আছে।

মই মনতে সাহস কৰি তাইক মাত লগালোঁ - “বৰষা, অলপ শুনিবানে?”

“অ’ নয়ন দা? কিবা ক’বা নেকি?” হাঁহি হাঁহি তাই ক’লে আৰু তাই মোৰ ওচৰলৈ আহিল।

“মই এটা কথা তোমাক ক’ম ক’ম বুলি ভাবি আছোঁ, কিন্তু ক’ব পৰা নাই।”

“কিনো ক’বা, সোনকালে কোৱা। অটোখন এৰি দিব যেন পাওঁ।” তাই অটোৰে কলেজলৈ আহে।

“মই .....মই .....তোমাক ভাল” - কোৱা নৌহওঁতেই পিছৰ পৰা বৰষাৰ বান্ধবী ৰিমি আহি - “অই বৰষা, তই ইয়াত কি কৰিছ, দেখা নাই অটোখন যাব এতিয়া? আহ” - বুলি ৰিমিয়ে তাইক টানি লৈ গ’ল।

“ধেংতেৰি। ক’ব নোৱাৰিলোঁ। মোৰ দ্বাৰা একো নহ’ব।”

দুয়ো ল’ৰালৰিকৈ কোনোমতে অটোখনত উঠি বহিলে। মই তাইৰ ফালে চাই পঠিয়ালোঁ। মোলৈ চাই বৰষাই এটা লাজকুৰীয়া মিচিকিয়া হাঁহি মাৰিলে। যেন তাই বুজি পাইছে মই তাইক কি ক’ব বিচাৰোঁ। মই তাইৰ ফালে চায়েই ব’লোঁ। লাহে লাহে অটোখন অদৃশ্য হ’ল।

মোৰ বিশ্বাস বৰষাই মোৰ মনৰ অবস্থা বুজিব পাৰিছে। কলেজৰ প্ৰশাসনীয় ভৱনৰ সন্মুখত গছৰ তলত লগৰ ছোৱালীবোৰৰ লগত গল্পৰ মাজতেই তায়ো কেইবাবাৰমান মোৰ ফালে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিবলৈ পাহৰা নাই। ময়ো তাইক সঁহাৰি দিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিলোঁ। মুখত কাৰো হাঁহি নাই, আছে কেৱল অনুকম্পা আৰু শিহৰণ। যোৱা দুদিন ধৰি বৰষা কলেজলৈ অহা নাই। মোৰ ভাল লগা নাই। মোৰ মনৰ কথা দেখোন তাইক কোৱা হোৱাই নাই। সিদিনা মই কলেজ আৰম্ভ হোৱাৰ আধাঘণ্টা আগতেই কলেজ পাইছোঁ। তাইৰ অপেক্ষাত আছোঁ। এনেতে বৰষাৰ বান্ধবী ৰিমি একান্ত মনে আহি আছে। মই ৰিমিক বৰষাৰ কথা সুধিলোঁ আৰু মোৰ মনৰ কথা সকলো তাইক ভাঙি পাতি কলোঁ।

উত্তৰত ৰিমিয়ে মোক ক’লে - “বৰষায়ো মনে মনে তোমাক ভাল পাই পেলাইছিল। কিন্তু তাইৰ মাক-দেউতাকে তাই নজনাকৈ চহৰৰ এটা সম্ভ্ৰান্ত পৰিয়ালৰ ল’ৰাৰ লগত তাইৰ বিয়া ঠিক কৰি ৰাখিছে। বৰষাই কালিহে জানিব পাৰিছে।” কথাটো শুনাৰ লগে লগে মোৰ বুকুখনত বজ্ৰপাত পৰাদি এটা অচিনাকি বেদনা আহি হেঁচা দি ধৰিলে আৰু মোৰ হিয়াৰ সপোনৰ কাৰেং যেন এটুকুৰা দুটুকুৰাকৈ খহি যাব ধৰিলে। হঠাৎ এটা অচিনাকি চৰাইৰ মাতত মোৰ সন্ধিং ঘূৰি আহিল। হাত ঘড়ীটোৰ ফালে চালোঁ নিশা চাৰে এঘাৰটা বাজিছে। উভতি আহি বিচনাও পৰিলোঁ যদিও টোপনি নাহিল। পিছদিনা পুৱা ন মান বজাত কলেজৰ ৰাস্তাবে মই একান্ত মনে খোজকাঢ়ি কলেজলৈ বুলি যাত্ৰা কৰিছোঁ। হঠাৎ পিছফালৰ পৰা ৰিমিৰ মাত শুনা গ’ল। মই পিছফালে ঘূৰি চালোঁ। তাই মোৰ ফালে দৌৰি আহি আছে। “বৰষাৰ লগত বিয়া ঠিক হোৱা ল’ৰাজনে যোৱা নিশা চহৰৰ এজনীক পলুৱাই লৈ গৈ বিয়া পাতিলে।” - বুলি কৈয়েই তাইৰ ক্লাছ আছে বুলি কৈ দৌৰি গুচি গ’ল।

এই মুহূৰ্তত মই কি কৰোঁ ভাবি পোৱা নাই। এজাউৰি মিচিকিয়া হাঁহিয়ে আমনি কৰিবলৈ ধৰিলে।

মনোবাৰ হুছেইন
স্নাতক শ্ৰেণী
তৃতীয় ষাণ্মাসিক (অসমীয়া)

এনেকৈয়ে প্ৰেম আহে

ছোৱালীজনৰ নাম নাজানো। ক'ত ঘৰ তাকো নাজানো। স্কুলখনত নতুন। আগতে দেখা নাছিলোঁ। অষ্টম শ্ৰেণীত নাম ভৰ্তি কৰিছে। ছোৱালীজনীক দেখিয়েই চকুত লাগি গ'ল। নিয়মিত ওখ। গাৰ বৰণ একেবাৰে বগা নহ'লেও মধ্যমীয়া। গাল দুখন আপেলৰ দৰে। চকু যুবি তৰাৰ নিচিনা জিলিকি থকা আৰু নাকটো মিহি। চুলিকোছা অজগৰ সাপৰ দৰে ক'লা আৰু উজ্জ্বল। সুন্দৰৰ সকলোখিনি তেওঁৰ শৰীৰত বিদ্যমান। স্বভাৱত তাই গহীন। কথাবতৰাত মৌৰ দৰে মিঠা আৰু মিচিকীয়া হাঁহিৰে কথা-বতৰা কয়। মোৰ হৃদয়ে তাইক মনে মনে ভাল পাই গ'ল।

বিদ্যালয়লৈ ন মান বজাত আহি উপস্থিত হলোঁ। ঘৰৰ পৰাই মনতে ভাবি আহিছোঁ, আজি ছোৱালী জনীৰ পৰিচয় ল'ম। অন্ততঃ তেওঁৰ নাম আৰু ঘৰ ক'ত তাকেই জানিলে হ'ব। মোৰ বন্ধু এজনক লৈ তাই স্কুললৈ অহা গেটখনৰ সন্মুখত ঠিয়দি ৰাস্তাৰ পিনে চাই আছোঁ। ভাইটি-ভনীটো বিদ্যালয়লৈ চাইকেলেৰে খোজ কাঢ়ি কাঢ়ি দলে দলে আহি আছে। সেই ছোৱালী জনীক দেখা নাপাওঁ। ইব্রাহিমে ক'লে - নাহেই নেকি আজি? ব'লা আমি এতিয়া ভিতৰলৈ যাওঁগৈ। ৰবাচোন, সময় আছে আৰু অলপ সময় চাওঁ। পঢ়াশালীলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আহি ভৰ্তি হ'ল। তথাপি বিদ্যালয়খন খালি খালি লাগি আছে। বন্ধুজনে হঠাৎ চিঞৰিলে- এই চা আহি আছে। তাইক দেখাৰ লগে লগে মোৰ অন্তৰখন আনন্দত নাচি উঠিল। গেটখনৰ ভিতৰলৈ সোমাই খেল পথাৰত থিয় দিলোঁ। তাই চাইকেলখন থৈ আগুৱাই আহি আছে। মোৰ ভয় ভয় লাগি আছে। ওচৰ চাপিল। সাহস কৰি ক'লোঁ - ভন্টি ভন্টি শুনাচোন। তোমাৰ নাম কি? লাহেকৈ ক'লে - জেছমিনা। লাহে লাহে ক্লাছ কমলৈ খোজ ল'লোঁ।

ক্লাছত মোৰ মন নবহে। ক্লাছ কমত থাকোঁতেই কেতিয়াবা মনে মনে কওঁ বেল নপৰে কিয়? আৰু বেল পৰাৰ লগে লগে তাইহঁত থকা শ্ৰেণী কোঠাৰ ফালে খৰ খেদাকৈ যাওঁ। অফ পিৰিয়দত ক্লাছৰ পিছফালে গছৰ

তলত থকা দুচকীয়া ঘানবোৰত বন্ধুহঁতৰ লগত বহি থাকে। মাজে মাজে তেওঁৰ পিনে খিৰিকীৰে লাহেকৈ চাব। তায়ো কেতিয়াবা মোৰ পিনে চায়। এনেদৰে তেওঁৰ প্ৰতি গভীৰ ভালপোৱাৰ উন্মেষ হ'ল। খাওঁতে, শোওঁতে মাজে তায়ো তাই। লিখা-পঢ়াতো মনোযোগ নোহোৱা হৈছে। তাইৰ ছবি মোৰ চকুৰ আগত ভাহি থাকে। অকুজন মনত অচিনাকি বেদনাই খুন্দা মাৰি যায়। এয়াই নেকি প্ৰেম? মনতে প্ৰশ্ন উদয় হয়। নহয় কিবা এটা কৰিব লাগিব। সময় অতিবাহিত কৰিলে নহ'ব। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষালৈ কেইমাহ মানহে আছে। তাইক মনৰ কথা ক'মই ক'ম।

মোৰ পেহাৰ ছোৱালী আৰু চাচাৰ ছোৱালীৰ লগত জেছমিনাই ফুৰা চকা কৰে। একে শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। তিনিজনী বান্ধৱী। মোৰ অলপ ভালেই লাগিল। ভণ্ডিহঁতে মোক সহায় কৰিব পাৰিব। মোৰ উপকাৰ হ'ব। কিন্তু সহায় নকৰিলে.....। উপকাৰৰ ঠাইত বিপদক মাতি আনি অপকাৰ হে কৰিলে। ভণ্ডি দুজনীয়ে মই জেছমিনাক ভাল পাওঁ বুলি তাইক নকৈ তেওঁৰ ঘৰত ঢোল পিটি দিলে। চাচা আৰু ভণ্ডিহঁতে মোক এতিয়া জোকাই থাকে।

দিন বাতি অতিবাহিত হয়। প্ৰেম গভীৰ হ'বলৈ ধৰিলে। পৰীক্ষাৰ সময়ো আগুৱাই আহি আছে। চিন্তা বাঢ়ি গৈ আছে.....।

ছুটী হোৱাৰ পিছত ঘৰলৈ গৈ ভাত কেইটামান নাকে মুখে গুজি বেলেগ পোছাক পৰিধান কৰি বজাৰৰ দোকান এখনত বহি আছোঁ। সেই দোকানৰ সন্মুখৰ গলিয়েদি তাই টিউছনৰ পৰা ঘৰলৈ যায়। বহু সময় ধৰি বহি আছোঁ, নাহে। হঠাৎ আহি থকা দেখা পালোঁ। চাইকেলখন লৈ পিছ ল'লোঁ। বেলেগ ৰাস্তাৰে গৈ আগ ভেটা দিলোঁ -জেছমিনা ৰ'বাচোন। তাই নৰ'ল অতি বেগেৰে চাইকেলখন চলাই গুচি গ'ল।

সোমবাৰৰ পৰা ছয় মাহিলী পৰীক্ষা আৰম্ভ হ'ব। তিনি চাৰি দিন বাকী। লেজাৰৰ সময়ত বন্ধুৰ ভণ্ডি এজনীক মই জেছমিনাক ভালপাওঁ বুলি প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ দিবলৈ দিলোঁ। তেওঁৰ ওচৰলৈ গ'ল। আমি দুৰৰ পৰাই চাই আছোঁ। বুকুৰ ভিতৰখন ভূমিকম্পৰ দৰে জোঁকাৰি আছে। বিজাল্ট বা কেনেকুৱা হয়। উভতি আহি আছে। মুখ মণ্ডলখন বেজাৰত ক'লা পৰি গৈছে। চায়েই গ'ম পাই গ'লোঁ বিজাল্ট কেনেকুৱা হৈছে। ভণ্ডিজনীয়ে জেছমিনাই কোৱা কথাবোৰ মোক কোৱাৰ পিছত মোৰ দেহ মন কেনেকুৱা যেন হৈ গ'ল.....।

পৰীক্ষা দিলোঁ যদিও বেছি ভাল নহ'ল। গৰমৰ বন্ধ পাব হ'ল। স্কুল আৰম্ভ হ'ল। আগৰ দৰে বন্ধুহঁতৰ লগত গছৰ তলত চাইকেলৰ ওপৰত বহি নাথাকোঁ, তেওঁৰ পিনে ৰ লাগি নাচাওঁ,.....। বিদ্যালয়ত এক হাজাৰতকৈ বেছি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা সত্ত্বেও অকলশৰীয়া যেন লাগে মোৰ.....।

আবেলি বাইকেৰে বজাৰলৈ মন মেলিলোঁ। ৰাস্তাটো নিৰ্জন। মানুহৰ বৰ এটা সমাগম নাই। অলপ দূৰত মাৰুতি এখন বৈ আছে। হঠাৎ দেখিলোঁ ছোৱালী এজনীক কেইজন মানে টনা-আঁজোৰা কৰি আছে। দেখিলো জেছমিনা। মই দৌৰি গ'লোঁ। এটাৰ নাক মুখত দুটামান মাৰি পেলাই দিলোঁ। তেজ বাহিৰ হ'বলৈ ধৰিলে। বাকী কেইটাকো দিলোঁ। প্ৰাণৰ ভয়ত লৰালৰিকৈ সকলোৱে গুচি গ'ল। তাইক একো নকৈ অন্যমনস্ক হৈ আহিব খুজিলোঁ। তাই কলে মোৰ সন্মান ৰক্ষাৰ বাবে ধন্যবাদ। I am sorry, সিদিনা খনৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে মোক ক্ষমা কৰিবা। নতুনকৈ তোমাৰ কথা ভাবিবলৈ এটা মাত্ৰ সুযোগ দিয়া। ■

বেদনা মিশ্ৰ জীৱন

বিধি কল্পিতা

মাতৃ শ্ৰেণী

প্ৰথম বাৰ্ষিক অসমীয়া

বিক্ৰম বৰুৱা প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক। তেওঁৰ পৰিয়াল বুলি ক'বলৈ তেওঁৰ পত্নী হিমালী বৰুৱা আৰু তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ ছোৱালী ৰূপালী। বৰুৱাই তেওঁ পৰিয়ালক লৈ বেছ সুখী। ৰূপালীক সকলোৱে মৰমতে ৰূপা বুলিয়ে মাতে। ৰূপালী এজনী মৰম লগা ছোৱালী। তাইৰ কথাবোৰ বৰ সুন্দৰ। সকলো মানুহকে তাই সম্বোধন কৰিয়ে মাতে। ৰূপা পঞ্চম শ্ৰেণীত পঢ়ি থকা অৱস্থাত তাইৰ মাক দেউতাকে তাইক চিৰিয়াখানা দেখুৱাবলৈ লৈ গৈছিল। চিৰিয়াখানা চোৱাৰ লগতে কলাক্ষেত্ৰ চাই সন্ধিয়া সাতমান বজাত সিহঁতে ঘৰ অভিমুখে যাত্ৰা কৰে।

ৰূপাহঁত ঘৰলৈ আহি থকা অৱস্থাত পথত এক ভয়াবহ দুৰ্ঘটনাৰ সৃষ্টি হয়। ৰূপাহঁত আহি থকা গাড়ীখন বিপৰীতমুখী গাড়ী এখনৰ লগত হোৱা মুখামুখি সংঘৰ্ষৰ ফলত এই দুৰ্ঘটনাটো হয়। এই দুৰ্ঘটনা ৰূপা আৰু মাকৰ কথামপি প্ৰাণ ৰক্ষা পৰে। কিন্তু এই দুৰ্ঘটনাত মৰমৰ ছোৱালী আৰু পত্নীক এৰি বিক্ৰম বৰুৱাই এই পৃথিৱীৰ পৰা চিৰ বিদায় মাগিলে। হঠাতে দেউতাকক হেৰুৱাবলগীয়া হোৱাত ৰূপাই মানসিক ভাবে বেয়া কৈ আঘাত পাইছিল। হঠাৎ পোৱা মানসিক আঘাতৰ বাবে ৰূপাই হেৰুৱাই পেলাইছিল বাকশক্তি। যিজনী ছোৱালী এক মিনিটৰ বাবেও কথা নোকোৱাকৈ থাকিব নোৱাৰিছিল সেই ছোৱালীজনী চুপ হৈ মাকৰ কোলাত গুই আছিল। তাইৰ এই অৱস্থা দেখি সিহঁতৰ খবৰ ল'বলৈ অহা সকলো মানুহে চকুলো টুকিছিল।

এটা সময়ত তাই ভংগীমাৰে সকলো কথা ক'বলৈ শিকিছিল। দেউতাকৰ সকাম শেষ হোৱাৰ পিছত মাকে ৰূপাৰ মুখৰ মাত ঘূৰাই আনিবলৈ বহুতো ডাক্তৰক দেখুৱালে। কিন্তু সকলো বিফল। সকলোবোৰ ডাক্তৰে একেটা কথাকে কৈছিল যে হঠাৎ পোৱা মানসিক আঘাতৰ ফলত তেনেকুৱা হৈছে আৰু যদি কেতিয়াবা তেনেকুৱা মানসিক আঘাত পায় তেতিয়া হ'লে পুনৰ মাত ঘূৰি আহিব পাৰে।

ৰূপাৰ চিকিৎসাৰ নামত হিমালী বৰুৱাৰ হাতত থকা জমা টকা প্ৰায় শেষ হৈ গৈছিল। আৰু সিহঁতৰ চলিবলৈ বৰ কষ্ট হৈছিল। কষ্টৰ মাজেৰে প্ৰায় তিনি-চাৰি মাহ পাৰ কৰিলে। শেষত গাঁৱৰ স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰত বিক্ৰম বৰুৱাই ৰূপাৰ শিক্ষকতাৰ কামটোত হিমালী বৰুৱাক কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে। ৰূপা দিনক দিনক ডাঙৰ হৈ আহিছিল। ডাঙৰ হোৱাৰ লগে লগে বৰ ধুনীয়া আৰু মৰমলগা জনী হৈ উঠিছিল। মাথোঁ নাছিল তাইৰ মুখত মাত।

ৰূপাক লৈ মাকৰ বৰ চিন্তা হৈছিল। কাৰণ মাক স্কুললৈ যোৱাৰ পিছত ৰূপা ঘৰত অকলে থাকে। যদি তাই ঘৰত অকলে থকাৰ সুজোগ বুজি সমাজত বাস কৰা কুকুৰনেচীয়া মানুহবোৰে তাইৰ জীৱনটো ধ্বংস কৰি পেলায়। ইপিনে তাইৰ বয়স প্ৰায় ত্ৰিশ বছৰ মান হৈছিল। তাইৰ লগৰ আটাইবোৰ ছোৱালীৰে বিয়া হৈ গ'ল মাত্ৰ তাইৰ বিয়া হোৱা নাছিল। লগৰবোৰৰ ভিতৰত তায়ে আটাইতকৈ ধুনীয়া আছিল। তাইৰ সৌন্দৰ্য দেখি বহুতো প্ৰস্তাৱ আহিছিল। মাত্ৰ মুখৰ মাত নোহোৱাৰ বাবে সকলোবোৰ প্ৰস্তাৱ ঘূৰি গৈছিল।

কিন্তু দুবছৰমান পিছত ৰূপাৰ মুখৰ মাত নোহোৱা স্বত্বেও তাইক জীৱন সংগী কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছিল ৰাজ শইকীয়া। ৰাজ শইকীয়া আৰু মাক দেউতাকে কথামে হিমালী বৰুৱাক মুক্ত কৰি পেলাইছিল। মুখৰ মাত নোহোৱা স্বত্বেও ৰূপাক বিয়া কৰাবলৈ আগবাঢ়ি অহা শইকীয়া পৰিয়ালৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল ৰূপাইতৰ সম্পত্তি। হিমালী বৰুৱাই শইকীয়া পৰিয়ালৰ বিষয়ে একো নজনাকৈয়ে ল'ৰা জন ভাল বেয়া বিচাৰ নকৰাকৈয়ে ৰূপাক ৰাজলৈ বিয়া দিবলৈ সন্মতি প্ৰদান কৰিছিল। এমাহ পিছত ৰূপা আৰু ৰাজে সিহঁতৰ সাংসাৰিক জীৱন আৰম্ভ কৰে। বিয়াৰ পিছত দুই তিনিমাহ ভালকৈয়ে পাৰ হ'ল। তাৰ পিছত শইকীয়া পৰিয়ালে সম্পত্তি বিচাৰি ৰূপাক শাৰীৰিক ভাবে অত্যাচাৰ কৰিবলৈ ধৰে। অৱশেষত সিহঁতৰ অত্যাচাৰ সহিব নোৱাৰি তাই মাকলৈ চিঠি লিখিবলৈ বাধ্য হয়। তাই সিহঁতে কোৱা মতে কেতিয়াবা টকা, কেতিয়াবা বিভিন্ন বস্তু বিচাৰি চিঠি লিখি পঠিয়াইছিল। চিঠিবোৰ পোৱাৰ পিছত মাকে সকলোবোৰ দি পঠিয়াইছিল। মাকে যদিও বস্তুবোৰ দি পঠিয়াইছিল তথাপিও তেওঁৰ মনত সন্দেহে বাহ লৈছিল। কিন্তু চিঠিবোৰ শেষত তাই ভালে থকা বুলি জানিব পাৰি মাকৰ মনে অলপ সকাহ পাইছিল।

অসমীয়া সমাজৰ ৰীতি অনুসৰি মাক সিহঁতৰ ঘৰলৈ যোৱা নাছিল। অৱশ্যে ৰূপা মাকৰ ঘৰলৈ আহিব পাৰে। কিন্তু মাক নোযোৱাৰ বাবে তাইকো আহিবলৈ দিয়া হোৱা নাছিল। এনেকৈয়ে ৰূপাই এটা বছৰ পাৰ কৰিলে। এবছৰ পাৰ হৈ যোৱাৰ পিছত এদিন ৰূপাক আনিবলৈ মাক সিহঁতৰ ঘৰলৈ গ'ল। মাকে ৰূপাক আনিবলৈ যোৱাৰ আগে আগে শইকীয়াহতে ৰূপাক সতৰ্ক কৰিছিল যে তাই যাতে তেওঁলোকৰ ঘৰত পোৱা অশান্তি কষ্ট ইত্যাদি কথাবোৰ মাকক নকয়। যদি তাই সিহঁতৰ কথা নুশুনি মাকক কথাবোৰ কৈ দিয়ে আৰু যদি মাকে কথাবোৰ শুনাৰ পিছত আপত্তি কৰে বা পুলিচক জনাই দিয়ে তেতিয়া হ'লে সিহঁতে তাইৰ মাকক মাৰি পেলাব। সেয়েহে ৰূপা ঘৰলৈ অহাৰ পিছত মাকে তাইক কিবা অসুবিধা পাইছে নেকি সোধাত তাই নিজৰ ভংগীৰে মাকক কৈছিল যে তাই একো অসুবিধা পোৱা নাই। বৰ মৰমীয়া মানুহঘৰ। তাই সকলো খুলি ক'ব খুজিও ক'ব পৰা নাছিল।

ৰূপা ঘৰত থকা অৱস্থাতে মাক স্কুললৈ যোৱাৰ পিছত মাকক বিচাৰি সিহঁতৰ ঘৰলৈ দুজন মানুহ আহিছিল। সিহঁতৰ ঘৰলৈ আহি মাকক বিচৰাত ৰূপাই ভিতৰৰ পৰা ওলাই আহি মাক ঘৰত নোহোৱা বুলি নিজৰ ভংগীৰে বুজাই দিছিল। সিহঁতে মাকক কিয় বিচাৰিছে তাই জানিব বিচাৰিছিল। সিহঁতে কৈছিল যে মাকে সিহঁতৰ পৰা টকা ধাবলৈ লৈছিল, সোনকালে ঘূৰাই দিব লাগে। যোৱাৰ সময়ত সিহঁত অহা বুলি মাকক ক'বলৈ কৈ যায়।

মাক স্কুলৰ পৰা আহি পোৱাৰ পিছত তাই মাকক টকা বিচাৰি দুজন মানুহ অহা বুলি জনাইছিল। সিহঁতৰ পৰা কিমান টকা ধাবলৈ লৈছিল আৰু কিয় লৈছিল তাই মাকৰ পৰা জানিব বিচাৰিছিল। প্ৰথমতে মাকে ক'ব বিচৰা নাছিল যদিও পিছত মাকে কৈছিল তাইৰ বিয়াত এক লাখ আৰু বিয়াৰ পিছত খুজি পঠোৱা দুই লাখ টকা ধাবলৈ লৈছিল। দুদিন মানৰ পিছত ৰূপা ৰাজহঁতৰ ঘৰলৈ উভতি যায়।

এমাহ মান পিছত ৰাজহঁতে ৰূপাক তাইৰ চিকিৎসাৰ বাবে প্ৰায় চাৰি লাখ মান টকা খুজি মাকলৈ চিঠি লিখিবলৈ দিয়ে। কিন্তু এইবাৰ তাই চিঠিখন নিলিখিলে। কাৰণ তাই ঘৰলৈ গৈ মাকৰ অৱস্থাটো দেখিছিল। আগৰে মাকৰ দুই লাখ টকা ধাৰ আৰু এইবাৰ চাৰিলাখ টকা মাকে কেনেকৈ দিব। কিন্তু মাকে যদি তাই চিকিৎসাৰ বাবে লগা হৈছে বুলি জানিব পাৰে তেতিয়া হ'লে গোটেই সম্পত্তি বিক্ৰী কৰি হ'লেও দি পঠিয়াব। কিন্তু দেউতাকৰ সম্পত্তি তাই বিক্ৰী হোৱাটো নিবিচাৰে আৰু ইতিমধ্যে তাই তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য বুজিব পাৰিছিল সেয়েহে তাই চিঠিখন নিলিখিলে। চিঠি নিলিখাৰ বাবে এইবাৰ তাইক শাৰীৰিক আৰু মানসিক ভাবে অত্যাচাৰ কৰিবলৈ ধৰে। তাই সিহঁতৰ অত্যাচাৰ সহিব নোৱাৰি আত্মহত্যাৰ দৰে পথ এটা বাছি ল'লে।

ৰূপাক হেৰুৱাৰ বেদনাত হিমালী বৰুৱাই নিজৰ মানসিক ভাৰসাম্য হেৰুৱাই পেলালে। আজি কালি তেওঁক প্ৰায় অৰ্ধ উলংগ অৱস্থাত ৰাস্তা, ঘাট, বজাৰ আদি ঠাইত দেখা পোৱা যায়! কেতিয়াবা ৰূপা ৰূপা বুলি চিঞৰি চিঞৰি মাতিবলৈ ধৰে। কেতিয়াবা কান্দিবলৈ ধৰে। ■

ক বি তা বি তা ন

জয়তু

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

বিজয় দাস

স্নাতক শ্রেণী (কলা)

হে মোৰ জ্ঞানৰ আলয় !
বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়,
তোমাক মই জনালোঁ সেৱা
ন ন চাকিৰে জিলিকাই চৌদিশ
নিজকে সজলা জ্ঞানৰ আলয়
হে বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।
এক নয়নাভিৰাম সাজেৰে
জ্বালা জ্ঞানৰ প্রদীপ
বিলাই দিলা পোহৰ হাজাৰ হাজাৰ জনক
শিকালা মানুহ হোৱাৰ মন্ত্ৰ
তোমাৰ মহৎ উদ্দেশ্য লৈ
জনালোঁ সেৱা
হে বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় ! ■

স্বত্ব

মেহেবুল মণ্ডল

উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ (কলা)

নিজক সুমৰি বিলাপ কৰিছে
চেনেহী আই অসমী।
এদিন লাচিত্তে মোগলক ভেটিছিল
অসম বন্ধাৰ হেতু,
আজিৰ লাচিত্তে নিৰ্মাণ কৰক
অসমীয়াৰ মিলন সৈঁতু।
সাম্ৰাজ্যবাদী দালালহঁতে
কঁপাইছে সমগ্ৰ ধৰণী
ক্ষয়িষু আজি প্রকৃতি
জননী আই অসমী
নদী, বন, পাহাৰ বন্ধা কৰাৰ
সময় পাৰ হৈ যায়,
আহান আহিছে প্রকৃতিৰ পৰা
বন্ধা কৰা আমাক ভাই।
নহওঁ আমি বিশ্বায়নৰ
ৰবট বা কম্পিউটাৰ
সোঁৱৰাই দিবলৈ বৈ আছে লাচিত্ত
জোঁকাৰি হেংদাং হাতৰ। ■

মোৰ দৃষ্টিত আৰু এখনি ছবি

(১)

(২)

নন্দিনীতা পাঠক
সহস্রাব্দী অধ্যাপিকা
প্ৰাচীন বিজ্ঞান বিভাগ

মোৰ দৃষ্টিত কুৰুক্ষেত্ৰ
অভিমুখ্য হৈ ব'ল
ভয়াবহ বিৰতনৰ সংঘাতত;
মোৰ উৰণীয়া দৃষ্টিত
পাখিযুগল ভাগি গৈ
জটায়ু হৈ পৰি ব'ল
অন্ধকাৰ গহবত।
মোৰ উৰণীয়া দৃষ্টিত
উঠিছিল ভাঁহি
এখনি বৰ্ষামাত জগত;
কৌমুদী প্লাৱিতা
মধুসনা ছন্দ;
হেজাৰ উজাগৰী নিশাৰ
এখনি মনোৰম
আৰব্য উপন্যাস।
য'ত আছিল
পৃথিবীৰ বহুৰঙী কল্পনা
য'ত আছিল
সুৰ শিল্পীৰ প্ৰাণৰ,
বক্তাৰ আশাবোৰ-
বক্তিম হৃদ
আৰু মানুহৰ হৃদয়
গঢ়াৰ সপোন।
কিন্তু এয়া কি?

মোৰ ধূসৰ দৃষ্টিত
এতিয়া উঠিছে ভাঁহি
এখনি ধূলি ধূসৰিত জগত
বসন্তৰ মহাপ্ৰস্থান
এন্ধাৰৰ পয়োভৰ,
হেজাৰ অশান্ত উৰ্মিমালা।
আৰু উঠিছে ভাঁহি
সপ্তৰথী আৰু বাৰণব
দোৰ্দণ্ড প্ৰতাপৰ
ভয়াবহ দৃশ্য
আৰু ধৃতৰাষ্ট্ৰৰ কপট আলিঙ্গন।
কেউপিনে কেবল
উলঙ্গ নৰ্তন ভূত-পিশাচৰ
কুন্ধাচ কিমাকাৰ
অশ্লীল ভঙ্গিমাৰ
আৰু গুনিছোঁ
নবকপী পিশাচৰ
কামনাৰ বলি হোৱা
হেজাৰ 'নিৰ্ভয়া'ৰ
কৰুণ ইলিজি।
মই সপোন দেখা নাইতো?
নাই দেখা,
দেখিছোঁ দিঠকৰ
এখনি ভয়াবহ
জীৱন্ত ছবি।

কামৰূপী উপভাষাৰ কবিতা

বনন্দীৰ যোজ্জ্বৰ খলা

ভূপেন চক্ৰবৰ্তী

পাগলাদিয়া নোদীৰ পাৰোত লেপটি কাৰি বোহি
শুইনছিলু তাৰ হিলেহেন মাত।

এথান পোৰোতে সূৰ্য্যোটু ডুইব্যা ধৰে
বোগা বোগলা গেলাই পাখা গেলা মেলি
বাহাক লেগিন উৰা মাৰে।

মই ভোৰিৰ তোউলাখেন পাৰি আকাশখেন চাঁউ
বহাল দিগান্তোখেন এটা মস্তো শূইন্যো হেন লাগে।
দীঘেলীৰ পেই নামি আহে এটা ল্যকগীত।
বনন্দীৰ হাটখলাৰ যোজ্জ্বৰ জুইত সি পুৰি মৰে।
আতাই-আবুই মিলি এখেন মস্তো চচান,
মই ভাল প আপিটুক লোই ইতা সপান নেইদখু।

সপান মৃত্যুদ দৰে
আহে মৰে, আহে মৰে
সমস্তো চচান হেই যায়।

নদলা হাটোৰ পেই ইতাও হাটি আহা দেখা পাওঁ
মোৰ পিতাক
গোক-গাড়ীত বোহি নিংনা কাকাই বিৰাৰ কথা কোএ
মই সাবটা মাৰি ধোক কাকাক
কাকাই হাঁহে।

দাঁত নহ মুখেইদি অল্যে আহে তামুলোৰ টুইক্ৰা
কাকার হাঁহি না বিৰাৰ হাঁহি ধোইববাই নোক।
বলাধ দুট্যাৰ গলোৰ টিল্ঙাৰ মাতটু
গতাই হুদু হেন লাগে।
সাৰিত্ৰী বা কোত? কালিন্দী, নীলিমা, বেখা

ইন্দুহাস্ত ভালে আছো ?
 ডাঙৰ মাই য বছৰ মোহিছি।
 মুইমে আৰু খন্তে এটাও নাই,
 চুবেন খুৰা কেইতাবাই মোহিছি,
 সাধু শুনে শুনে আমাক সোৰতে ঘূমে থোইছিল,
 বোজোনী খন্তে ইনাম থোঁগা ছোবি আইকছিল,
 সুবিধা নাপ্লাক।
 ৰোহিনী দাদা গেল কেঞ্চাৰোত।
 অৱনী দাদা জীবনোৰ পেই পোলোইছে
 সোৰমাই বিচনাত।

নন্দীৰ চোকোত চানাদাদাই দ্যকন দিছি
 হাটখলাৰ হাটোত ইতা কুনি বা বহে।
 মুখগেলা চিনিয়েই নাপাউ.....
 ৰোবিন, প্ৰোবীণ, দীনেশ, অশ্বিনী, বিনয়, দেবেনহাতোৰ
 কথা.....
 তন্ত্ৰে নকলি কুনিঅ' নোকোই।
 পিতাক ইতাও নদলা হাটোৰ পেই হাটি আহা দেখা পাউ
 মই ঘৰোৰ কাঠিত ৰোহি
 চাই থাকু পিতাৰ মুখখন।

এটা ডিগ্ৰী আছে
 ভাবু, নদলা হাটোত বিক্ৰী কোৰ
 নহলি নিজোকে.....
 কবাৰ পেই পিতাৰ হাতখন আহি মোৰ কান্ধোত পৰে.....
 পিতাই কোঃ
 বিক্ৰী নহয় !
 বনন্দীৰ যোজ্জুৰ খলাত
 এই ব্যৱস্থাটুক জ্বলে দি।
 মৰাণন্নহ !

(বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত প্ৰয়াত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া
 স্মাৰক বক্তৃতানুষ্ঠানত কবিয়ে কবিতাটো আবৃত্তি কৰিছিল।)

মোৰ প্ৰিয় শিল্পী

আবু বক্কৰ ছিদ্দিক
সহযোগী অধ্যাপক, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

মোৰ প্ৰিয় শিল্পীজনে অভিনয় কৰিছিল চৌপাশে
মোৰ সন্তোক জাগ্ৰত কৰিবলৈ
আকৃষ্ট হৈছিলোঁ তেওঁৰ অভিনয় শৈলীৰ প্ৰতি।
সৌ সিদিনাৰ অভিনয়কে শেষাভিনয় বুলি কৈ
ওচি গ'ল দুৰ-দূৰণিলৈ
মোৰ অজানিতে,
সেয়াই মোৰ আক্ষেপ এক বঞ্চিত দৰ্শক হিচাপে।
হৃদয়খন আজিও উচুপি উঠে
শুকান চকুলোবোৰক ভঙ্গ কৰি।
কেতিয়াবা তেওঁৰ ছাঁটো
মোৰ ছাঁৰ স'তে ফুৰে।
ই কি! ছাঁটোৱে চোন
তথা লাগি চাই থাকে।
কৈফিয়ৎ তলব কৰিম বুলিয়েই হ'বলা
অকস্মাতে সোমাই পৰে
গৃহহীনৰ গৃহৰ ভিতৰে।

উকা জোনাকৰ কবিতা

বুবল কলিতা
স্নাতক শ্ৰেণী (কলা)
পঞ্চম বাৰ্ষিক

কেনেদৰে আছোঁ মই
তুমি জানো
এবাৰ সুখিছা ?
এখনি ভগ্ন হৃদয় লৈ
মদৰ বাগীত মাতাল হৈ
যেন জোনাক বিহীন এটি জীৱনহে মই
মকভূমিৰ শুকান বালিচৰ
য'ত কেৱল মৰীচিকা আৰু মৰীচিকা
তুমি জানো উপলব্ধি কৰিছা ?
পূৰ্ণিমাৰ জোনাকেও
যেন আজি মোক পোহৰ দিব পৰা নাই
চাৰিওফালে কেৱল একাৰ আৰু একাৰ।
মনত দাপোণত তোমাবেই প্ৰতিচ্ছবি
কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিছোঁ ওৰে দিন ওৰে ৰাতি,
দোভাগ ৰাতি
টোপনিৰ পৰা সাৰ পাই
বেৰত মূৰটো থৈ শুনো,
তুমি মাতিছা নেকি !
কিন্তু ক'তা !
চাৰিওফালে দেখোন কেৱল নীৰৱতা আৰু নীৰৱতা।
কিন্তু আজি কিয় ?
তুমি মোক এনে কৰিলা ?
পাহৰিলা নেকি
পূৰ্ণিমাৰ জোনটোক সাক্ষী কৰি
শিৰত পিন্ধোৱা সেই
সেন্দূৰ কণৰ কথা ?
ভৰিৰে কিয় মোহাৰি পেলালা
নে ভাবিলা সেইখিনি
ফাকুৱাৰ বঙা বং বুলি ?
ঘৰত ফাঁকি দিবা,
বংশ পৰিয়ালক ফাঁকি দিবা,
বন্ধু-বান্ধৱীকো ফাঁকি দিবা,
কিন্তু পাৰিবা জানো নিজক ফাঁকি দিবলৈ ? ■

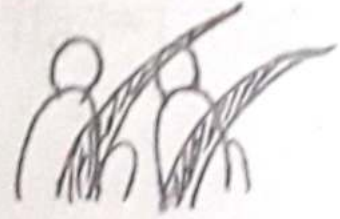

প্ৰেমৰ নদীৰ কবিতা

শোণিত কলিতা

উঃ মাঃ শ্ৰেণী

১ম বৰ্ষ

তুমি এদিন আহিবা

জুৰি দাস

স্নাতক শ্ৰেণী

১ম বৰ্ষ (শিক্ষা)

তোমাৰ বুকুৱেদি বৈ যায়

এখনি সুগভীৰ নৈ।

তাতে নাও বাই উটি ভাঁহি যাওঁ

প্ৰেমিক নাৱৰীয়া মই।

মৰমৰ নৈত দিলৌ

মোৰ সৰু নাওখনি মেলি....।

ভাবিছিলোঁ তুমি মোক ল'ৰা আঁকোৱালি

কিন্তু তিৰস্কাৰ কৰি তুমি মোক,

দিলা দূৰলৈ ঠেলি।

বিষাদৰ যন্ত্ৰণা বুকুত লৈ

আহিলোঁ শূন্য হাতে ঘূৰি।

যদিও মাজ নদীত আহি,

বুৰিল মোৰ নাও।

তথাপি মই তোমাক

মাথোঁ ভালপাওঁ ।■

তুমি এদিন আহিবা

জোনাকৰ সোণোৱালী বাটেদি

মোৰ কাষলৈ.....?

গুনাবলৈ এটি প্ৰেমৰ কবিতা

সেই দিনা সন্ধিয়াৰ

মুকলি আকাশৰ তলত বহি

আমি দুয়ো পাতিম বহু কথা,

ভাল পোৱাৰ কথা

সেইদিনাৰ জোনাকে আমাৰ গাত

ছটিয়াই দিব,

এক প্ৰেমৰ অনুভূতি

ওচৰৰ শেৱালি জোপাই

দেহ মন কৰিব মতলীয়া

তুমি ছাগে আহিবা

সপোন সপোন লগা সন্ধিয়া এটিত

হাতত লৈ মৰম সনা এপাহ ফুল

আৰু গুণ গুণাবলৈ এটি প্ৰেমৰ গীত

সেইদিনা মই প্ৰাণ খুলি ক'ম মনৰ কথা

আৰু বহুতো মৰম আৰু ভালপোৱা

আৰু এনেকৈ পাৰ হ'ব এটি.....

সপোন সপোন লগা সন্ধিয়া ।■

বধ্যভূমিৰ পাণ্ডুলিপি

আবুল কালাম আজাদ
স্নাতক শ্ৰেণী(ইংৰাজী)

বধ্যভূমিত নৰ সংহাৰ সেই দেশ
যি দেশত মই আৰু শেষ নোহোৱা একুৰা জুই
শইচৰ দৰে সিঁচৰতি
অসংখ্য অবুজ শিশু, নৰ-নাৰী, ডেকা-গাভৰু
মৃত অৰ্ধমৃত ককৰকাই থকা দুৰ্দশাগ্ৰস্ত
কাহানিও নমাই নোহোৱা একুৰা এঙাৰ বিহীন জুই
ৰ লাগি চাই থাকিল সমগ্ৰ দেশ
সাক্ষী হৈ থাকিল জোন-বেলি আৰু তৰা
প্ৰতিটো পল অনুপল আৰু এটি যুগ
অসহ্য বেদনা

নীৰৰে চকুলোৱে বুকু তিয়াইছিল
নিষ্ঠুৰ সময়ৰ নিস্তন্ধতা
নদীৰ সোঁতে সোঁতে বৈ আহিছিল
বহু মৃতকৰ শব্দদেহ
চৰকাৰী শিবিৰত আৰম্ভ হৈছিল
ভোকাতুৰ অবুজ শিশুৰ ক্ৰন্দন
অকালতে মৃত্যুক সাৱটিলে
উপযুক্ত চিকিৎসাৰ অভাৱত
যি সময়ত পোহৰে আন্ধাৰক জিনিছে
সেই সময়ত তাত ভৰি পৰিছে
কুকুৰ, কাউৰী, চিলনী, শগুনৰ দৰে
পুলিচ, মিলিটাৰী সাংবাদিক আৰু মানুহেৰে
বাতৰি কাকতৰ প্ৰথম পৃষ্ঠা দখল কৰিছে
এই বৰ্বৰতাৰ বহল ব্যাখ্যা
সচেতন মহলত তোলপাৰ
কোনে কৰিলে এই জঘন্য কাণ্ড
হয়তো কোনো নেতা-মন্ত্ৰীৰ কাম এয়া
নাইবা কোনো উগ্ৰপন্থী সংগঠনৰ
ইত্যাদি ইত্যাদি।
কিছুদিনৰ পাছত সকলো নিজম
কিয়নো নেতা-মন্ত্ৰীয়ে
আকৌ আৰম্ভ কৰিছে
ৰাজনীতিৰ নতুন খেলা।■

শূন্যতাৰ আৰ্তি

লিপিকা ৰলিতা
স্নাতক শ্ৰেণী

১ম মাধ্যমিক (ভূগোল)

গোসাঁই ঘৰত গাধূলিৰ
প্ৰাৰ্থনা বত মুহূৰ্ত্তত
শূন্য বুকুৰ পূণ্যধামৰ
শব্দ ব্ৰহ্মাই
অৰ্ঘ্য যাচিছে।
তেওঁক নুসুধিবা
তেওঁক নুসুধিবা
তেওঁৰ ধৰ্ম কি?
হৃদয়ত বাজিছিল বিগি বিগি গীতৰ কলি....।
অনুভৱে জাকি মাৰি উৰে
শুনিছানে? তেওঁ
কেনেকৈ চিঞৰিছে?
চহৰখনে জানিছে
ঈশ্বৰ আহে
কোন পথেৰে !■

জোনাকী

যুতিকা কলিতা
স্নাতক, তৃতীয় শাণ্মাসিক
(শিক্ষা)

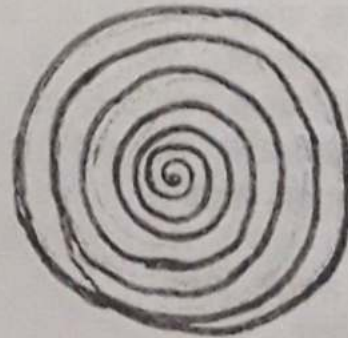
আহচোন জোনাকী
আকৌ এবাৰ কৃষ্ণচূড়াৰ তলত বহোঁ
আকৌ এবাৰ বিনিময়,
আমাৰ সহৃদয়তা
স্পৰ্শ কৰোঁ ইজনে সিজনক
কিমান আৰু নিজৰ পৰা পলাই ফুৰিবি
কিমান আৰু নিজকে মিছা সাত্বনা দিবি
চাচোন দিনবোৰ সপ্তাহ
সপ্তাহবোৰ মাহ আৰু মাহবোৰ....
মাহবোৰ বছৰত মিলিব.....
তই বাক আজিও মোৰ কথা ভাবনে
সোঁৱৰণীৰ বঁকিয়াই দি উভতি যাবলৈ
স্মৃতিৰ কোলাত উমলিবনে
য'ত তোৰে মোৰে প্ৰেমৰ সুৰ বাজিছিল
অ' জোনাকী আহচোন !
আকৌ এবাৰ চকুত চকু থৈ কথা পাতেঁ
তোৰ গোট গোট মৰমৰ আখৰেৰে
লিখি দেহি মোৰ কলিজাত
তোৰ নাম.....
আহচোন বন জোনাকী
চাহি কিদৰে সাৰ পাই আছে
কৃষ্ণচূড়াৰ তলত আমাৰ চঞ্চল যৌৱন
কিদৰে আজিও বাজে মোৰ বুকুত
তোৰ নামেৰে এটি ঐনিতম।। ■

অবাস্তৱ আশাৰ বেঙনি

মহিবুল হক
স্নাতক (কলা)
১ম শাণ্মাসিক

ডেউকা ভঙা পখীৰ দৰে
কেতিয়াবা উৰিব খুজিও
উৰিব নোৱাৰোঁ,
হেজাৰ আশাৰ মৰিচিকাই আজি
খেদি ফুৰে মোক,
কেতিয়াবা মন যায়
শেইক্সপীয়েৰৰ কল্পনাৰ ডেউকাত উঠি
প্ৰচপেৰোৰ মায়াবী গুহালৈ যাবলৈ
কীটচৰ লগত নাইটিংগেলজনীৰ
বিষাদ বিননি শুনিবলৈ
স্পেঞ্চাৰৰ লগত তেওঁৰ কল্পিত
পৰম সুখৰ কুঞ্জবন চাবলৈ
শ্যেলীৰ লগত তেওঁৰ
অপূৰ্ব ইউজেনিয়ান গিৰি মালাত
খোজ দিবলৈ।।
কিন্তু কেতিয়াবা,
নিৰাশাৰ আলোড়নে
কম্পিত কৰে মোৰ জীৱন
মাথোঁ ভাৱনাত উটি ভাঁহি থকা
মোৰ অলেখ বঙীন সপোন।। ■

হৃদয়ত প্ৰেমৰ স্পন্দন

ভাৰ্গৱ ঠাকুৰীয়া
উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ

তেতিয়া নিশাৰ গভীৰতা
বৈ আহিছিল এটা

সুৰ
অচিনাকি।
মনৰ খিৰিকি খুলি চালোঁ
এজাক শীতল বতাহ,
এটি জোনাকী পৰুৱা,
আৰু এজাক বৰষুণ,
বুকুৰ ভিতৰত এটি শব্দ
ভালপোৱাৰ।

ভালপোৱাৰ গীত গাই গাই
মই টোপনি গ'লোঁ।
হৃদয়ত প্ৰেমৰ এটি আকুল স্পন্দন।
মই ব্যাকুল .....।
মই সাৰ পালোঁ।
তুমি মোৰ কাষত নাই
আছে মাথোঁ মোৰ বুকুত প্ৰেমৰ সুৰ,
মাথোঁ তোমাৰ। ■

স্বপ্নাপাতৰ কবিতা

দিগন্ত কলিতা
সহকাৰী অধ্যাপক,
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

শীতৰ উমত নিচা লগা পক্ষী তাই
শেষ হৈ যোৱা কাহিনী এটাৰ পাণ্ডুলিপি
তাইৰ কণ্ঠত বাজে
শেষ হৈ যোৱা অথচ অতৃপ্ত
সময় যন্ত্ৰণা।

বেদনাৰ বেসুৰীয়া ছন্দত
চৌপাশে আতংকৰ কোলাহল
তাইৰ কলিজাত আঁউসী নামিছে
চকুৰে নিগৰিছে তেজ।

মৃত্যু যন্ত্ৰণাৰ নাৰকীয় ছন্দত
বৃথা তাইৰ চকুৰ তেজ
অতৃপ্ত শীত
অতৃপ্ত ফাগুন
পৰাধীনতাত বিধ্বস্ত সময়ৰ ডেউকা।

কাহানি যে পূৰণ হ'ব
তাইৰ শূন্য মনৰ আশা
আৰম্ভ হ'ব বসন্তৰ ফুল ফুলা যাত্ৰা। ■

জন্মভূমি

কপালী সূত্রধর

উঃ মাঃ শ্রেণী (কলা)

মোৰ জন্মভূমি অসমখনি
 প্রকৃতিৰ ধুনীয়া ৰঙেৰে ভৰা,
 চাৰিও দিশৰ সেউজীয়া পৰিবেশ
 সকলোৰে মন প্রাণ জুৰ পৰা।
 মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ
 অসমৰ মাজেৰে যায়গৈ বৈ,
 অসম দেশৰ মনোহৰ কথা
 জগতক জনাবলৈ।
 অসম দেশৰ সোণোৱালী পৰিবেশ
 চালেই চকুৰোৱা,
 অসমীৰ দেহ-মনত
 আনন্দ জগোৱা।
 আমি অসমৰ সৌন্দৰ্য
 নিদিওঁ শেষ হ'বলৈ,
 তাৰ বাবে সাজু আছোঁ
 সকলো খিনি উজাৰি দিবলৈ -

দুখ

সুমিত্ৰা দাস

উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (কলা)

কাৰ সতে ভগাই ল'ম
 এবুকু দুখ
 সকলোৰে হৃদয়ত
 একেই অসুখ।
 হিংস্ৰতাই দেও দিয়া হৃদয়
 কাৰ বুকুৰ মৰম
 কোনে বুজি পায়
 হাঁহি ভৰা মুখখনত
 লুকাই থাকে দুখ
 কোনেনো দিব বিলাই
 কাৰ সাঁচতীয়া সুখ।।
 কাৰ সতে ভগাই ল'ম
 এবুকু দুখ।। ■

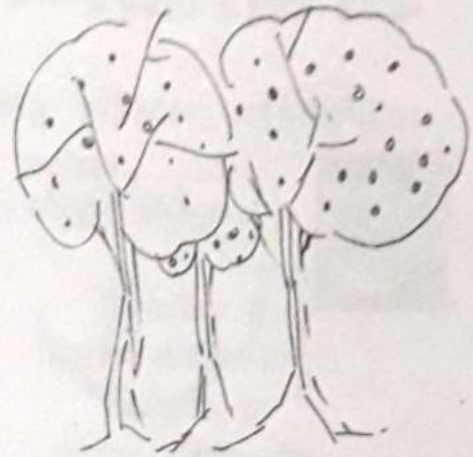
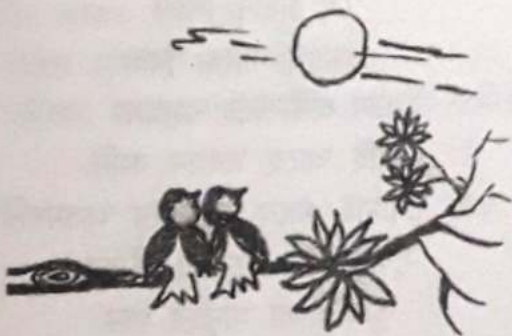

স্মৃতিৰ ডায়েৰী

হাছানুৰ আলম
স্নাতক, ১ম বাণ্যাসিক
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

মই তাইক এৰি থৈ আহিলোঁ
তাইৰ হাঁহি, বঙা পৰি যোৱা মুখ সকলো,
এৰি থৈ আহিলোঁ দুবছৰীয়া এখন নাটক
হয়তো কবিতাও হ'ব পাৰে !
নতুবা এখনি উপন্যাস।
এখিলা দুখিলাকৈ পাতবোৰ লুটিয়াই চাওঁ
সেয়া তাই হাঁহিছে আৰু হাঁহি হাঁহি বঙা
হৈ গৈছে
তাইক দেখি মই হাঁহিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ
কিন্তু এৰি অহা বেদনাই হাঁহি বন্ধ কৰিছে।
তাই আহিল আৰু হাঁহি হাঁহি গুচি গ'ল,
তাই হয়তো নাজানে, তাইক মই ইহা
দেখিছিলোঁ
নতুবা জানিছিল বাবেই মোলৈ চাইছিল।
তাইৰ হাঁহিত গোলাপবোৰ ফুলিছিল
মোৰ মনত নাচিছিল এক বঙা নীলা
পখিলা,
সকলোবোৰ এৰি আহিব লগা হ'ল।
সেয়া তাই হাঁহিছে আৰু হাঁহি হাঁহি বঙা
হৈ গৈছে,
মোৰ পুৰণা ডায়েৰীখনৰ নীলা আখৰবোৰৰ
মাজত! ■

নৱ জাগৰণ

লিয়না পাঠক
স্নাতক শ্ৰেণী
তৃতীয় বাণ্যাসিক

এনাজৰীৰ বতাহে কঁপাইছে নৱজাগৰণক,
হিলদল ভাঙি আহিছে ধপলিয়াই
ক'ত গ'ল পুৰণি এনাজৰী ?
ক'ৰবাত লুপ্ত হ'ল নেকি? নে ক'ৰবাত চিটিকি পৰিল।
মহান লোকে বান্ধি দিয়া এই এনাজৰী
ব্যস্ত মানৱে ৰাখিব নোৱাৰিলে ধৰি।
নহয় এতিয়া আৰু নহয়;
নেযায় চিঙি ৰাখিম আমি ধৰি।
কৰি তুলিম সুন্দৰ
নিদিওঁ চিঙিব মৰমৰ জৰী,
বুটলি ল'ম অলপ অলপ কৰি
ৰাখিম আমি সকলোৰে একতাৰে ধৰি।
যিয়ে আনিব নতুনৰ বতৰা
হ'ব এক নৱ জাগৰণ। ■

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

(মামণি বয়চম গোস্বামীৰ স্মৃতিত)

জনপ্ৰিয় আহমেদ
স্নাতক ৫ম বাৰ্ষাসিক (অসমীয়া)

হে অগ্ৰগামিনী
হে অপৰাজিতা মহীৰসী
হে তেজস্বিনী
তুমি পৃথিৱীৰ প্ৰেমিকা
তুমি মানৱৰ প্ৰেমিকা
তুমি জগতৰ প্ৰেমিকা
তুমি সাতোৰঙী বৰ্ণালী
তুমি মাধুকৰী
তুমি বিদ্রোহিনী
তুমি নীলকণ্ঠী
শব্দই তোমাৰ প্ৰাণ
কলমেই তোমাৰ জীৱন
যন্ত্ৰণাকাতৰ হৃদয় তোমাৰ
শান্তি, অহিংসাৰ বাবে গোৱা জয়গান।
বামায়ণৰ অনুৰাগিনী
জোন-বেলি থাকে মানে
প্ৰজ্বলিত হ'ব তোমাৰ অমৃত লেখা।

***

হৃদয়ৰ কেনভাছত তুমি

(ড॰ ভূপেন হাজৰিকাৰ স্মৃতিত)

বিংকুমণি কলিতা
স্নাতক ১ম বাৰ্ষাসিক (অসমীয়া)
জীৱন যৌৱনৰ মধুময় কথাৰে ভৰা
তোমাৰ হৃদয়খনি
হে মহান শিল্পী
তোমাৰ গানৰ সুৰত
ঠন ধৰি উঠে বসুন্ধৰা
ভাঁহি আহে সৰগৰ ধ্বনি
তাত সোমাই থাকে চেনেহৰ অসমখনি
সুধাকণ্ঠেৰে ওৰোটো জীৱন
তুমি গালা মানুহৰ গান
সেয়েহে বিশ্বৰ লক্ষ লক্ষ জনৰ
হৃদয়ৰ কেনভাছত তুমি ■

দৃষ্টি

চন্দ্ৰামিতা কলিতা
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (কলা)

মই মোক বিচাৰি ইতিহাসৰ পৃষ্ঠা লুটিয়াইছোঁ,
মই মোক বিচাৰি ৰাজপথেৰে বাটকুৰি বাইছোঁ
মোৰ অস্তিত্ব ক'তো নাই, নীড়হাৰা পখীৰ গান হৈ
সভ্যতাৰ শিলালিপিত মৰহি গৈছোঁ পালবিহীন ডিঙা হৈ
তোমাৰ গীতৰ ভাষাত জীপাল হৈছিল মেহনতী সমাজ
তোমাৰ সুৰৰ মায়াত জাগৰিত হৈছিল দিশহাৰাৰ আৰাজ।
নতুনত্বৰ সৃষ্টিৰ ৰহন চৰোৱা তোমাৰ গীতত উৰিছিল
মানৱতাৰ মহামন্ত্ৰ একতাৰ অপত্য আহান
উৰুখা পঁজাত, অট্টালিকাত সকলো বসন্ততে
শুনাই গৈছোঁ মৃত্যুবিজয়ী জয়গান।

ময়ো শিল্পী
মই আকিছোঁ জাতিটোৰ ছবি
অসম আহি বধ্যভূমি
লজ্জানত জাতি, ৰাজপথ ৰাঙলী আজি
মোৰ স্থায়ী ঠিকনা নাই, মানচিত্ৰত যেন আবদ্ধ দেশ
আজি কলংকিত পৰিৱেশ।
তোমাৰ অবিহনে মই নিঠৰুৱা ক্ষণভংগৰ মোৰ কায়া
তোমাৰ সুৰীয়া গানত মোক বিচাৰি পাওঁ
কালজয়ী গীতৰ পৰশত আমাৰ দিনবোৰ বিচাৰি পাওঁ
দেশৰ সৃষ্টিৰ যন্ত্ৰত ঢালিছোঁ সুৰ,
জাতিটো উঠক সূৰ্য্যৰ দৰে দীপ্তহৈ
সেদ্মুৰীয়া জীৱন বোধেৰে উচ্চাৰিত গায়ত্ৰী ধ্বনি।■

হেঁপাহ

বীৰামণি পাটোৱাৰী
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক
(ভূগোল)

কাহানিনো পূৰ হ'ব
মোৰ হেঁপাহবোৰ
আগ চোতালত শেৰালিজোপাৰ পৰা
সৰি পৰা এপাহ মুকুতা
হৃদয় গহন যেন শৰতৰ
এক মধুৰ স্মৃতি
বিশাল নিলীম আকাশে
এতিয়াও মোক আমনি কৰে
আশাবোৰ ৰৈ আছে
তথাপিও আশাৰ টোপোলা
বুকুত বান্ধি মই জীয়াই আছোঁ
এমুঠি তৰাৰ বাবে
য'ত থাকিব জোনাকী পৰুৱাৰ
নিৰলস ধেমালি।■

বিষাদৰ বৰষুণ

বিশ্বনাথ দাস
স্নাতক শ্ৰেণী
পঞ্চম ষাণ্মাসিক (বুৰঞ্জী)

যৌৱনৰ প্ৰথম পুৱাতেই মায়াবী দুচকুৰে
কাঢ়ি নিছিল মোৰ হৃদয়
মায়াবী চাবনিত কঁপি উঠিছিল মোৰ
প্ৰেমৰ আকাশ
শুভ্ৰ জোনাকৰ শান্তিৰ কিৰণে
আলোকিত কৰিছিল মোৰ প্ৰেমৰ আকাশ
চৌদিশে জিলিকি উঠিছিল সুখৰ মুদ্ৰা
হঠাৎ মায়াবী দুহাতেৰে নমাই দিছিল
মোৰ প্ৰেমৰ আকাশত
যন্ত্ৰণাৰ কলীয়া ডাবৰ
হেৰাই গৈছিল মোৰ বঙীন স্বপ্ন
যন্ত্ৰণাৰ কলীয়া ডাবৰে নমাই দিছিল
মোৰ প্ৰেমৰ পৃথিৱীত বিষাদৰ বৰষুণ।
য'ত উটি গৈছিল মোৰ প্ৰেম
হেৰাই গৈছিল মোৰ জীৱন
বিলীন হৈছিল মোৰ প্ৰেমৰ পৃথিৱী।■

সুৰুযৰ হেঙুলী কিৰণ

আকলিমা আখতাৰ আহমেদ
স্নাতক, ১ম ষাণ্মাসিক
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

শৰতৰ এটি মিঠা আবেলি
সৰু জুৰিটিৰ পাৰ
চাই আছিলোঁ মই অন্ত যাবলৈ ধৰা বেলিটি
তাতো দেখিলোঁ হেঙুলী বহণ।
পাৰাপাৰহীন জীৱনটোৰ এনে এটা মূহুৰ্ত
সীমাহীন প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি হাঁহাকাৰ কৰা
হৃদয়খনে চুব খুজিছে শৰতে নমাই অনা
জোনাকী সন্ধ্যা।
নীৰে জ্বলি থকা সন্ধ্যা তৰাটিৰো যেন
পুতৌ উপজিছে মোলৈ।
বুজাব বিচাৰিছে জীৱনটো যেন
শিলৰ ওপৰে বৈ থকা নদীখনৰ দৰে
অযুত কষ্ট বুকুত লৈ বৈ যোৱা
নদীৰ লক্ষ্যস্থান যে সাগৰ।■

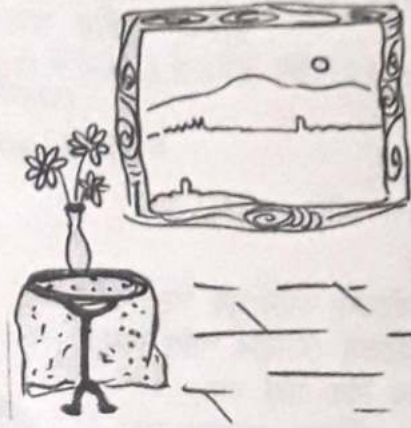

এটা সপোনৰ ঘৰ

তাৰমিনা আহমেদ
স্নাতক, তৃতীয় ষাণ্মাসিক
(কলা)

এটা মাত্ৰ সপোনৰ ঘৰ
সেই সপোনটো আছিল সেউজীয়া
তাত আশা আৰু বহুতো
থিতাতে মৰুভূমি হ'ল।
নৈৰ বুকুয়েদি অহা
কুলু কুলু নিজৰা
নৈৰ কোবাল ঢৌত
উটি আহে সেউজীয়া সপোনবোৰ
অঠাই সাগৰত
সপোনবোৰ গ'ল ডুবি।
বাৰিষাৰ টোৰে উটুৱাই নিলে
প্ৰকৃতিৰ সেউজীয়া সপোনবোৰ
ছন পৰি ব'ল মাথোঁ মোৰ
কুমলীয়া হৃদয়ৰ আশাবোৰ।
মাথোঁ আশাবোৰ.....।■

তুমি কেতিয়া আহিবা

হবিবৰ ৰহমান
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক
(বিজ্ঞান)

নিশাৰ নিৰ্জনতা ভাঙি
বুকু ভেদি সোমাই আহে
কিছুমান অৰ্থহীন প্ৰশ্ন,
যাৰ কোনো উত্তৰ নাই।
আজিও অপেক্ষা বত তোমাৰ বাবে
তোমাৰ সেই এটি মিঠা চাৰনিৰ বাবে,
কিন্তু তুমি.....।
নিদ্ৰা বত মনে আজিও
বাবে বাবে হাঁহাকাৰ কৰি উঠে
আৰু প্ৰশ্ন কৰে,
তুমি কেতিয়া আহিবা বুলি? ■

শূন্যতাৰ স্তবক

চুমী মেধি
স্নাতক, তৃতীয় বাণ্যাসিক
(অসমীয়া)

মই উপলব্ধি কৰোঁ,
বিচাৰোঁ এমোকোৰা হাঁহি
ভাবোঁ, সঁচাকৈয়ে
সাজিব পাৰিলোঁহেঁতেন কাৰেংঘৰ সপোনৰ
আনিব পাৰিলোঁহেঁতেন জোৱাৰ শান্তি সনা।
মাজে মাজে মোৰ বিষ বাঢ়ি যায়,
আৰু বুকুয়ে দুঃখ কঢ়িয়াব নোৱাৰা হয়।
তথাপিও আশা কৰোঁ, ভাবোঁ, কওঁ নিজকে
দুখৰ পাছতে বৈ আহে সুখৰ ঢল।
অতীত মোৰ আজি ধূসৰ হ'ল,
চাকনৈয়াত ককবকাই স্মৃতিয়েও মোক এৰি গুচি গ'ল,
ব'হাগীক বিচাৰি চাবলৈ মাথোঁ
এই ছিন্ন ভিন্ন বুকুখন অকলে ব'ল।■

ভিক্ষাৰী

আব্দুল হামিদ
স্নাতক, ১ম বাণ্যাসিক
(অসমীয়া)

দুহাত মেলি বেদনাৰ চকুলো টুকি
জীয়াই থকাৰ সম্বল মাথোঁ
মোনাখন হাতত লৈ
তেওঁলোক আহিছিল
ব্যস্ত জন সমুদ্ৰত
গাত এটি ফটা কামিজৰে
নীড়াহাৰা চৰাইৰ দৰে
বিচাৰি ফুৰিছে এমুঠি অন্ন।
আকুতিত মানুহ হোৱা, খাবলৈ পিন্ধিবলৈ নোপোৱা
মানুহজাক আজি মমতাৰ পৰাও বহু দূৰত।
তেওঁলোকৰ বাবে অভিশাপ
মহানগৰীৰ প্ৰতিটো নিশাই
কঢ়িয়াই আনে এবুকু জীয়া বেদনা।
চকু মুখৰ কাতৰতাৰে
মানুহবোৰে মাগিছে মাথোঁ
জীয়াই থকাৰ আশাৰে।■

Bimala Praxad Chaliha Mahavidyalay Alochoni

(BIMALA PRASAD CHALIHA COLLEGE MAGAZINE)

Fifteenth Issue, Session 2013-14

ENGLISH SECTION

President
Dr. B.B. Panda

Magazine-In-Charge
N.N. Dewan
Signature

Editor
Manisha Kalita

Action Research: A Handy Tool for Teachers

Dr. B.B. Panda
Principal
B.P. Chaliha College

Research is a systematic enquiry through which we acquire new knowledge, verify existing knowledge and solve various problems of life. Webster International Dictionary defines research as "A careful and critical inquiry or examination in seeking facts or principles, diligent investigation in order to ascertain something." The Advance Learner Dictionary defines it as "careful investigation or inquiry specially through search for new facts in any branch of knowledge."

The word research denotes searching and searching again to find out the truth or facts. Research may be of two types. They are pure research and applied research. The aim of pure research is to evolve theory or create new knowledge on the other hand applied research is more application oriented and practical based. Action research is the latest development in the field of research which is mostly used in industry, social and educational settings. The word 'Action' signifies emergency or immediate application of result. Of late 'Action Research' has become an integral part of teacher training. It is Corey and his colleagues who have popularized this research in the fifties of last century. To Hammersley (1993) "Action Researches are small scale and narrowly focused researches undertaken by teachers in a given context. It is also called "research into practice by practitioners for practitioners". The aim of Action Research is not theory building but understanding and solving problems for personal and institutional efficiency.

Need of Action Research for Teachers: Teacher is the pivot of any educational institution. It is the teacher who not only provides knowledge and skills to the students but also develops the whole personality of the child. In the day to day classroom or school a teacher may face various problems such as low attendance, indiscipline in class, lack of

attention, lack of understanding by students etc. Normally we teachers recognize such problems and discuss about them but we do not try to solve them as we do not delve deeply into it in a systematic manner. Here 'Action Research' is the answer because action research if conducted by the teacher will help him to understand the problem, its causes and probable solutions. For that a teacher should know how to conduct action research or its methodology. Following are the general steps followed in Action Research-

- i) Developing Focus; The teacher here perceives /feels dissatisfaction from a situation.
- ii) Analysing the problem; Here the teacher makes detail analysis of the problem faced by him or his school.
- iii) Stating the Probable Causes: Here different causes of the problem may be assumed.
- iv) Planning, Implementation, Evaluation of Action Research: Here the teacher intervenes or takes specific steps to solve the problem and evaluate the result. Compare it with earlier position and determines further intervention.
- v) Lastly, Sharing of the Result :At this stage, the teacher can share the result he receives out of his research with his colleagues for solving various problems of teachers and school.

Action Research is a small scale research which has wider application in education. The area of action research in education may include learner, teacher, teaching method, curriculum, evaluation, school administration, school environment and school community relation etc. Action research helps in immediate solution of the problem. It develops self confidence and professionalism among the teachers. It also helps in institutional planning which develops quality of education. So, every teacher should be an action researcher as it is the need of the hour.

Courtesy : 'SKHOLE' [vol. 1]
K.K. Handique study Centre.
J.N. College, Boko.

CHOOSING A CAREER AFTER 10+2 AND BEYOND

Dr. Anjan Jyoti Borah
Asst. Professor,
Dept. of Political Science

When a student of primary standard is asked about his/her aim, the most common and spontaneous answer is either a doctor or an engineer. These two fields of career might hear from their parents or relatives who wish to become their wards either doctor or engineer. Hardly few students' spoke about other fields. This may be due to parental awareness the emerging career avenues and prospects in the today's world. Job aspirations in our country have, therefore, tended to make career choices on the basis of chance or parental pressure instead of taking well informed decision based on the match between today's job market and personal abilities, interests and motivation.

Choosing a career or career aspiration is one of the main and indispensable objectives of one's life. It is a basic factor to the type of life a person wants to have. Every young man and woman starts the quest for a career after a certain age. However, the work and careers for youth are not what they were, say, ten or eight years ago. The changes brought about by technology, new working practices, new kind of work, fierce competition lead people need to be more flexible in choosing a career. Right choice of career opted by a student is not an easy task. Career planning is important for two angles- whether one opt for a career in jobs or prefers to be on his/her own. Whatever field may be it must be admitted that there is a fierce competition for getting a space in the world of work.

At present students specially of secondary level are more concerned about their future career and involved in too much competition for ensuring a better career. Due to globalization, there are multiple alternatives and possibilities in the job market for which students require

clever vision and firm determination, personal skills and intelligence. In this circumstance one should be very careful in choosing a right of career.

When should begin the career planning? The age or time could be considered appropriate for making a start is the age of 14-15 years when the student enters the ninth standard under 10+2 pattern of education. This is considered as the formative age to shape a particular career. More important reason is that after the 10+2 level that a wide variety of course options are available to choose from. This means that at the first step a student have to choose three streams viz., *Arts and Humanities, Commerce and Science* when he/she enters 10+2 level. To a great extent, this choice would determine the course options available after 10+2 level and beyond.

In this context, few areas of different streams could be mentioned which one can choose as career after 10+2 and beyond. However, some of the areas like teaching, police and defence service, travel and tourism, mass communication etc. common for all the streams after graduation.

Arts and Humanities: Advertising, Animation, Business Administration, Disaster Management, Call Centre's, Civil Aviation, Cabin Crew, Defence, Electronic Media, Event management, Fabric Design, Fashion Technology, Fine Art, Foreign language, Graphic Designing, Hospitality and Hotel Management, Interior Designing, Jewellery Designing, Law, Library Science, Mass Communication, Modelling, Packaging, Photography, Police Service, Printing Technology, Publishing, Public Relations, Social Work, Teaching, Travel and Tourism etc.

Undoubtedly, the above mentioned fields have high job prospects both in public and private sectors. In the present day Multinational Companies, various corporate bodies and other business establishments offer job opportunities with attractive salary to the talented and dynamic young people. Moreover, working in an establishment sharpens one's expertise, builds confidence to handle a large variety of problems and fetch a handsome salary. For example, in case of disaster management, besides govt, sector, large industrial establishments, particularly those in the high risk fields like chemicals, mining and petroleum have disaster management cells. The International Red Cross and some UN organizations also recruit trained professionals for working on humanitarian missions to handle major calamities and emergencies.

Commerce Stream: Banking, Chartered Accountancy, Company Secretaryship, Cost Accountancy, Foreign Trade-Export and Import etc.

The growing importance of trade and industry along with rapid growth of capital and money markets including banking sector in an economically developed nation like ours has increased importance of studying in commerce. For every business establishment needs well qualified, efficient and dynamic person with commerce background. It has job prospects within and abroad. For instance, Institute of Chartered Accountancy of India is well recognized by

BHALCHANDRA NEMADE: A DEFIANT VOICE

Nirmal Chandra Bhoi
*Associate Professor,
Department of English*

The 5th Jyanpith awardees and the renowned writer in Marathi, Professor Bhalchandra Nemade is a valiant voice in the post-modern Indian Literary Scenario. His voice is not only crystal clear but also adamant like a rock. He stands by his views uncompromisingly through thick and thin. This has brought him a different identity which is unique, unflattered and undeterred. His views on literary and non-literary matters are equally fascinating. As a creative literary artist his concentration on various social issues are worth noting.

The author of much discussed novels like: 'Hindu' and 'Kosala' Bhalchandra Nemade was born on 27th May 1938 in the Sangvi village of Kandesh region of Maharashtra. After completing his graduation from Ferguson college at Pune he did his M.A. in Linguistics at Deccan college. He also completed his M.A in English Literature from Bombay University. He too obtained his Ph.D. Degree and D.Lit. Degree from North Maharashtra University.

Taking teaching as profession he taught in "The School of Oriental and African Studies" in London. He also rendered his service in different Universities as professor imparting education on English, Marathi and comparative Literature. He was also appointed to the chair of Gurudev Rabindra Nath Tagore for comparative Literature in Bombay University from which he took his retirement. Teaching profession has brought him more opportunity for greater literary pursuits. His points of view relating to life, society and time were expanded here further to get a comprehensive view of his critical and analytical vision of life.

In 1990 his book on criticism **Teeka Swayamvara** won him the Sahitya Academy Award. He was bestowed with Padma Shree Award in 2011 for his outstanding contribution to Indian Literature. The high water mark of his career as literary artist was achieved when he was honoured with Jyanpith Award in 2014. His contribution in the field of literature and criticism has been highly rated among the modern scholars and academicians.

His first novel 'Kosala' was published in 1963. This was a character novel where his youth has been orchestrated. The theme of this novel surrounds the life of a youngman called Pandu Rang Sangvi who came to the Pune College from Maharashtra for study. This is the story

of an entire year, which he ruminates. This book has been translated into many regional Languages including English. Hardly any writer has achieved so much eminence in his first novel as Nemade has achieved. His other famous novels are Bidar, 'Hool' 'Zarila' 'Zhool', Hindu—Jaganyachi Samrudha Adgal have expanded his creative view points. The hero Khande Rao of the novel Hindu Jaganyachi Samrudha Adgal, an anthropologist has gone 5000 years back in his subconscious state to search the advent of a Hindu culture.

Nemade emphasizes the nativism more than anything else. This nativism largely negates globalization. Therefore, his characters have rejected globalism. This defiant voice is his unique identity. When globalization has taken the centre stage, doing away with it needs a big heart and strong reason. He urges the authors to talk of their native theme, to talk in their native tongue and to mind more of their native soil then looking forward to others charity. He gives a higher place to native tradition, life style and native thoughts in his different novels.

He is critical of Hindu God and Goddesses and adopts different points of view for which he warrants more criticism. Despite recalcitrant oppositions he has never compromised with what he basically stands for.

In different contexts he has opined that Kauravas are the racial fighters in the Mahabharat as they created Mahabharat themselves. He has great respect for Duryodhan as the champion of the tradition of progressive thoughts opposing strongly against casteism. Brahmins and others who feign to work for the benefit of Hindus are really destroying Hinduism he observes. He has also remarked that our children between the age group of 20 to 22 years are all sacred but as soon as they attained the age of 25 and learn about caste, patriotism, tri-colours, the moon and the stars, they become citizens and start rotting. He further recorded his critical observation about Salman Rushdie's Booker Prized novel *The Midnight's Children* as ordinary because he found nothing worthwhile in it.

A man and an author, with such a stubborn and uncompromising views, can never expect a smooth sailing. His Jyanpith Awards was much debated and challenged for review. The depth of his knowledge can be assuaged from his books Sahityachi Vasa, The influence of English on Marathi; A Socio-Lingnistic and Stylistic Study and Nativism etc. His poem collections like Melody, and Dekhni, are great testimony to his poetic talent. His biography 'Tukaram' shows his insight into the problems of life and religion. His separate and singularly fearless identity has been reaffirmed rightly by conferring Jyanpith Award on him.

References:

- (a) The perils of Nativism
- (b) Indian Literary criticism

: An Essay by Vilas Sarang (1942-2015)
: Theory and Interpretation: G.N. Devy (2002)

Global Warming

Saleh Akram,
B.Sc. (Bot.)

The world is facing ecological problems like environmental pollution, increase in population, deforestation, energy crisis, soil erosion and so on. An outcome of the atmospheric pollution is warming of the earth's environment. Warming of the earth atmosphere is a serious problem and in twenty first century this may be a problem of global concern.

There is a clear indication that the temperature of the earth has increased slightly during the past 50 years. This increase in temperature of atmosphere is very dangerous for living organism. Though there are numerous cause for the global warming, the following two factors are considered to be very significant.

1. Industrialization
2. Deforestation.

During the last two decades there has been tremendous growth of industries in the world. These industries release toxic gases, chemicals and effluents in huge quantities into the environment.

The industrial wastes produce many harmful effects and ultimately disturb the ecosystems. The toxic gases and effluents released into the environment cause pollution of air, water and soil.

Deforestation is mainly due to increase in population, industrialization, urbanization and increasing agricultural activities. Deforestation has led to soil erosion, waste-land development and extinction of certain species from the flora and fauna. Deforestation is taking place at an alarming rate. Data provided by the remote sensing Technology reveal that only 17% area of India is covered by the forest. After 1950, about 4.2 million hectares of forest were destroyed and since 1980 every year about 1.5 million hector forest area is either converted into agricultural land or used for some other purposes. Due to two aforesaid reasons the concentrations of CO_2 gas is increasing in atmosphere. Carbon dioxide at normal concentration (0.03%) is not considered as a pollutant but its concentration above 0.03% in the atmosphere has an adverse impact on our climate and living organisms.

Besides CO_2 , some other gases present in our atmosphere are also responsible for raising the temperature of the earth and environment.

Impacts of Global warming:

Global increase in temperature of earth will have serious consequences on human society, agriculture, plants and animals. Some consequences are stated below.

1. Loss of forests.
2. Extinction of some species.
3. More droughts at some places and more floods at other places.
4. More death from warming.
5. Spread of diseases.
6. Change in crop yield.
7. More pest and crop diseases.
8. Rising sea level.
9. Flooding of coastal cities and islands.
10. Heavy rainfall in some areas. Etc.

Check on global warming:

Global warming can be checked by reducing the concentration of CO_2 , methane, nitrogen oxide and CFCs in the atmosphere by adopting the following measures.

1. Plantation of trees at large scale.
2. Increasing the diffusing capacity of oceans for CO_2 .
3. Banning on use of CFCs.
4. Awareness of general people.
5. Decrease the rate of human population increase.
6. Instead of using coal use of natural gas.
7. Use of renewable resources for the source of energy.
8. Concentrating on sustainable agricultural process or systems.
9. Implimenting various laws. Etc.

MEDIUM OF INSTRUCTIONS AND INDIAN EDUCATION

ANJUMONI DAS
B.A. (Political Science)

“The Language problem had become a “Hump” in India’s progress in the field of education. The only way to get over this (hump) is to put this controversy behind us, take clear and unequivocal decisions and implement them in a sustained manner”.

Dr. Triguna Sen

The language problem has been a perennial trouble-spot in our educational history. It is further complicated by the fact that it is interwoven with politics and sentiments. The roots of the language problem in India go back to 1835 when on Lord Macaulay’s recommendations English was made the main language of study and the medium of instruction after the primary stage. The major motive of introducing English into India was to create an English knowing minority which would be cut off from the rest of India. In other words, this was first application of a “Divide and Rule” Policy which British has so successfully used in India.

Now we should discuss;

WHAT LANGUAGE SHOULD BE THE MEDIUM OF INSTRUCTION AT THE VARIOUS LEVELS OF EDUCATION?

The problem of the medium of Instruction has been a triangular controversy between English, Hindi and the Regional Language.

Medium of Instruction at the primary stage:

The importance of mother-tongue as the medium of Instruction at the primary stage can hardly be exaggerated. The mother-tongue is an integral part of man’s life. The personality of the child is built up through the mother-tongue. It is therefore, the most natural medium of reception and expression of knowledge.

As far as early education is concerned, our great educationist, various education commissions and politicians are unanimous on the point that up to the lower secondary stage, the medium of instruction should be the mother-tongue to enable pupils to acquire knowledge with facility, to express them with clarity and to think with precision and vigour.

Medium of instruction at the secondary and college level:

The secondary Education commission recommended that "Secondary stage should be a complete with by itself and not merely as a preparatory stage." Secondary stage continues to be the stepping-stone to college. The universities continue to dominate the theory and practice of Secondary Education. Hence the medium of instruction at the secondary level is mainly to be decided by the medium adopted at the university stage.

Below we shall discuss the comparative advantages and disadvantage of three different languages -English, Hind ad Regional Language as medium instruction at the secondary and the university level.

ARGUMENTS IN FAVOUR OF ENGLISH:

- i. English is a well developed language.
- ii. English has served as the medium of instruction in our country with excellent result.
- iii. Now- a- days. English has become a very popular language among the common man.
- iv. English is a very dynamic language.
- v. In National solidarity, English language plays - a vital role.
- vi. English is the medium for present utility and future need.
- vii. English is essential for the mobility of STUDENTS and PROFESSORS.
- viii. English is an international Language.

(arguments against English)

- iii. Quality education for the millions cannot be imparted through a foreign language.
- iv. English has never been a cementing factor in our political or cultural life.
- v. English is spoken and understood by nearly 5% of Indians.
- vi. English has checked the progress of our languages.
- vii. Regional Language as media will satisfy all groups.
- viii. The foreign medium is the cause of large percentage of failure in the Examinations.

ARGUMENTS IN FAVOUR OF HINDI:

- i. Constitutionally Hindi is our National Language.
- ii. As a Federal Language it is bound to be the medium of interstate communication. So it should be the medium of instruction.
- iii. Hindi is a language spoken by 35% of the people of India. Where as English is spoken only by 2 %.
- iv. The instruction of Hindi will bring uniformity in our educational system and avoid the complexities of a multilingual system.
- v. For national unity Federal language is an indispensable nexus.

ARGUMENTS AGAINST HINDI:

- i. Compared with English, Hindi is a poor Language.
- ii. Hindi has no political or administrative tradition.
- iii. There is no standard Hindi. Even in the Hindi States today, Hindi differs from one area to another.
- iv. Even as a spoken language, Hindi has very little place in the Non-Hindi areas.
- v. Hindi has virtually no place in the All-India education pattern.

- vi. Hindi is not the language of higher education in the Hindi states.
- vii. There is not much connection between National unity and a common medium of higher education
- viii. **ARGUMENTS IN FAVOUR OF REGIONAL LANGUAGE:**
  - i. Regional language is the language of the majority in the respective regions. That is the best medium of instruction.
  - ii. Regional languages (when it is also the mother tongue) are the most natural medium of instruction.
  - iii. Regional languages will get a chance for development.
  - iv. If regional languages are used as medium of instruction, a lot of 'WASTAGE' can be avoided.
  - v. As medium of instruction at the school stage is Regional Language, it is advisable to continue the same medium at the college stage also in the interest of better education.
  - vi. A positive communication can be established between the University men and the Masses through this language.

ARGUMENTS AGAINST REGIONAL LANGUAGE:

- i. Regional Languages are not well-developed.
- ii. Universities will become isolated islands if the Regional languages are used as medium of instruction.
- iii. Universities will no more remain as international centers of learning.
- iv. Our students will no more be in a position to go abroad in search of knowledge as confidently as they do at present.
- v. If the regional languages be made the medium, it would be a great disadvantage to emigrants and immigrants.
- vi. The interests of linguistic minorities will suffer.
- vii. The use of Regional Language will precipitate national disintegration.
- viii. There will be scarcity of quality teacher in the colleges and universities.

At the end we can say that the multilingualism has created a number of problems concerning the status of language in our curriculum. There are some major problems which language should be the medium of instruction? Which language should be the official language of the union? Which language should be the link language? What should be the place of English?

There is need of a bold, clear, definite and final decision regarding our Language Policy.

Reference: book:

Pivotal issues in Indian Education by S.K. Kocher.

*****

Importance of statistics in Economics

Kangkan Das
B.A. (Economics)

In the year 1890, Prof. Alfred Marshall the renowned economist observed that "Statistics are the straw out of which, I like every other economic, have to make bricks". This proves the significance of statistics in Economics. Economics is concerned with the production and distribution of wealth as well as with the complex institutional set-up connected with the consumption; saving and investment of income. Statistical data and statistical methods are of immense help in the proper understanding of the economic problem and in the formulation of economic policies. In fact, these are the tools and appliances of the economist's laboratory.

For example, what to produce, how to produce and for whom to produce these are the questions that need a lot of statistical data in the absence of which it is not possible to arrive at correct decisions. Statistics in production help in adjusting the supply to demand. Such statistics are very helpful in knowing the standard of living and taxable capacity of the people.

What shall be the price of a particular commodity if its supply increases or decreases? What price should be monopolist charge in order to reap the maximum profits? These are the questions which can best be answered without statistics. In fact statistics are the very foundation stone of the theory of exchange in distribution too, statistics plays a vital role. How the national income is to be calculated and how it is to be distributed these are the questions which cannot be answered without statistics. Similarly in solving problem of rising prices, growing population, unemployment, poverty etc. one has to rely heavily on statistics.

Statistical method helps not only in formulating appropriate economic policies but also evaluating their effect. For example, to check the ever growing population, if emphasis has been placed on the family planning methods, statistic plays such an important role in the field of economics that in 1926, Prof. R.A. Fisher complained of "the painful misapprehension that statistics is a branch of economics".

Statistical method of sampling is useful for collecting the basic data of economic studies. The deviation of demand function, the field in which the application of econometrics was first made, continues to be of major interest of economists.

Thus, economists today are no longer content to theorize in abstract terms, but cite statistics only as needed to support their arguments.

Some of the uses of statistics in economics are as follows:

1. Measures of Gross National Product (GNP) and input-output analysis have greatly advanced overall economics knowledge open up entirely new field of study.
2. Financial statistics are basic in the field of money and banking short-term credit, consumer finance and public finance.
3. Statistical study of Business cycle.
4. Analysis of population, land economics and economic Geography are basically statistical in their approach.
5. Study of competition oligopoly and monopoly requires statistical comparison of market prices cost and profit of individual firm.
6. Operational study of public utilities requires both statistical and legal tools of analysis.

Sources: Statistical Methods by S.P. Gupta & Internet.

****

GENDER BUDGETING

Mrs. Firoza Ahmed
Associate Professor
Deptt. Of Economics

Human Development Report (HDR) 1995 launched two global gender indices –the Gender Related Development Index (GDI) and the Gender Empowerment Measure (GEM). The GDI attempted to capture achievements through the same set of basic capabilities as included in the HDI- life expectancy, education attainment and income but adjusted the HDI for gender inequality. The greater the gender disparity in basic human development, the lower was the country's GDI compared to HDI. The GEM indicated whether women are able to actively participate in economic and political life. It focused on political participation (measured by women's share of parliamentary seats), economic participation (share of high level and professional positions) and power over economic resources (income gaps).

HDR 2010 introduced new measure – Gender Inequality Index (GII). It includes three critical dimensions for women – reproductive health, empowerment and labour market participation. The index shows the loss in human development due to inequality between male and female achievements in these dimensions. It ranges from “0” which indicates that men and women fare equality, to “1” (one) which indicates that women fare as poorly as passively in all measured dimensions.

HDR 2010 represents GII for 138 countries. The GII ranges from 0.17 to 0.85. The Netherlands tops the list as the closest to gender equality with GII at 0.174 in 2008, followed by Denmark (GII value 0.209), Sweden (GII value 0.212) etc. But India was a GII of 0.748 in

2008, occupies a lowly 122th position. This shows that there are extreme "gender inequalities" in India.

One of the important non-profit organization at the international level relating to gender justice is the "International Centre for Transitional Justice". This organization has been providing gender justice programmes seeking to promote truth, justice and accountability for gender-based human rights violation. It works to ensure that women's voices infuse every aspect of transitional justice and that of women have the skills and knowledge, they need to meaningfully participate in transitional justice initiatives. Another important concept relating to gender is "gender budgeting" which is mainly for women. It is must for a society which has historically marginalized women. The main aim of this type of budget is towards a more gender equal society.

In patriarchal societies where women are exploited systematically, their contribution is overlooked. Gender Budgeting recognizes the unpaid care economy – the work that mainly women do in bearing, rearing, caring for their families. It supplements the works of others who add to the gross national income. Hence, a govt. must ensure to support those who do this unpaid care work, lessening their burden and ensuring that their work is well done.

Gender budgeting is a new and unique concept. It does not relate to a separate budget for women, rather involves comparative analysis for general budgets from a gender perspective. It helps govt. to decide how policies need to be made, adjusted and reprioritized to address gender gaps. It is a tool for effective policy implementation where one can check how gender commitments are translated into financial commitments.

"Gender Budgeting" becomes important in India because it will enable the nation to utilize to the fullest potential of 48% of country's human resource. While women consist half of India's population, they continue to lag behind men on many social indicators like health, education, economic opportunities etc. Gender budgeting in India was initiated in 2001. Based on the report of the "National Institute of Public Finance and policy (NIPFP) on gender inequality, the issues related to women and the development deficit of this group became part of economic policy making. The first attempt to ensure a deficit flow of fund to women was the introduction of women's component plan in the Ninth Five-Year Plan. Gender budgeting was institutionalized with the introduction of the Gender Budget Statement in 2005-06. Since then, gender equality empowerment of women has been recognized as economic goals this can continued as a regular feature of every year.

Some economists and women's group pressurized the Ministry of Finance to establish a Gender Budgeting Cell. Fifth-Six Ministries Department has confirmed set up of such a cell. The UPA government's Ministry of women and child Development in collaboration with UN women had developed a manual and handbook for gender budgeting cells. The current "Union Budget" of 2014-15 has seen the Gender Budget cells play a major role in the budgetary allocation.

A look at the gender component of the 2014-15 Budget will point out the expectations of women from the new government, where the government has succeeded in delivering in terms of policies and where there continues to be short comings. The Union Budget 2014-15 has retained all schemes for empowerment of women and girls of the last decade under the Women and Child Development Programme with Rs. 18691 crore allocated for Integrated Child Development Services Rs. 715 crore for the National Mission for Empowerment of Women and Rs. 400 crore for the Integrated Child Protection Scheme. A new policy "Beti Bachao, Beti Padhao" was introduced.

The 2014-15 Budget gave importance to issues like the girl child's education, sanitation and maternal health. Moreover, few important initiatives are the announcement for continuing with the Nirbhaya Fund Rs. 1000 crore set up last year. Rs. 150 crore will be spent by the Home Ministry on a scheme to increase the safety of women in large cities. Rs. 50 crore have been earmarked to ensure the safety of women to public transport. All these point to the government's commitment in ensuring women's safety.

The initiative called "Beti Bachao, Beti Padhao" yojana has allocated Rs. 100 crore in the budget. The scheme aims to generate awareness and ensure the efficiency of delivery of welfare services for women. Provision of toilets and safe drinking water has also been promised in the budget as various studies and research reflected, these two are the prime causes for lower school attendance of girl students.

Women activists have pointed out that the money allocated is not enough to implement any policy effectively. All these certain initiatives, if implemented properly will improve the condition of women. In this case not only the government but also all organizations, NGO's and all educated stakeholders of the society should come forward to co-operate for the implementation of various government schemes and yojanas, then all the scheme will achieve a grand success, reduce the gender inequality and India will develop in all aspects

****

Reference:-

- (i) Indian Economy – By Misra and Puri.
- (ii) Yojana – August/2014 – Union Budget 2014-15.
- (iii) The Assam Tribune: 19th September/2014: Gender Discrimination: Some Remedies by Nilakshi Bhuyan.
- (iv) The Assam Tribune: 19th August/2014: Gender Budgeting in India by Parvin Sultana.

Babasaheb: The Excellent Economist

Trailokya Deka

Assistant Professor

Department of Economics

Dr. Bhimrao Ramji Ambedkar, popularly known as Babasaheb, is one of the most illustrious sons of India who had given a new dimension to the deprived Indian socio-economic structure. In the Indian socio-political scenario of early 1920's he remained in the forefront of all social, economic, political and religious events for the upliftment of the downtrodden Indian society, known as untouchables. He made outstanding contribution as an Administrator, Academician, Economist, Journalist, and above all, as a social reformer and champion of human rights. His career can be characterized in two distinct phases; the first, up to 1921 as a professional economist and second, as a political leader until his death in 1956, during which he made path-breaking contributions as a champion of human rights for the untouchables. Ambedkar was a professional economist by his basic training. The present write-up is going to focus on Dr. Ambedkar's economic-philosophy and its relevance in the present social and political scenario. I am by no means an expert on Ambedkar's life, politics, legal and social writings, as well as his brilliant if checkered career. However I have had little acquaintance with his writings in economics, and it is my intention to highlight here a few aspects of his contributions to the study of Indian economics. Before I proceed, I want to remark on one of the aspects of Ambedkar's present status with which many of you may not agree. I am distressed to see that he is portrayed as a leader of the 'dalit' community and nothing else. Partly it is the

fault of the Indian political leadership in the post-independent era. It succeeded in its effort to marginalize him politically. But equally it is the fault of the community itself for having projected him exclusively as its own leader. This led to the repercussion of other much inferior people propelled as leaders of other communities, and the result was that Ambedkar got equated on a politico-intellectual plane with regional pygmies devoid of any significant national presence. Ambedkar provided the cementing framework to India in the form of a Constitution that gave the newly born state a measure of feasibility and stability. All the remaining leaders were mere bit-players in this great story of the building of our sovereign democratic republic. There is enough ground for suspicion that the present Indian political class which seeks to honour Ambedkar by awarding posthumous titles, instituting fellowships and other memorials, is doing all this, not for genuinely honouring the departed leader but with the very utilitarian-selfish motive of securing the votes of those in whom he tried to instill a sense of self-respect.

Dr. Ambedkar as an Economist:

Ambedkar had achieved very great things in life especially in the political arena but it is a matter of regret that he did not pursue economics which was his main interest during his early career. Ambedkar was among the first set of Indians who were trained in economics systematically and practiced it professionally. India has had an old tradition of economic studies in ancient times as classics like Arthashastra and Sukraniti will attest. However the study of economics untainted by these texts and receiving its inspiration from the largely western tradition for analytic study began in the middle of the 19th century. Those who studied economics and wrote economic treatises were not strictly speaking professional economists. They used economics as a political tool. Distinct contributions of Dadabhai Naoroji, Mahadev Govinda Ranade and numerous other thinker-activists remained as polemical writings notwithstanding solid and substantial analytical content. With the 20th century dawning, and universities coming to be established, a professional academic economic community began to evolve. A number of Indians went abroad during the first quarter of this century to get advanced training in the discipline of economics to become professional economists, and they set the tone of economic studies in India until the 1960s. In this first group of foreign trained professional economists we can name C N Vakil, Gyan Chand, D R Gadgil, P S Lokanathan, P J Thomas, P P Pillai, Radhakamal Mukherjea, Ambedkar to name a few. Dr. Ambedkar belonged to this group to receive education abroad under some of the most eminent economists of the time, but unfortunately he left the pursuit of academic professional economics very soon after coming to India having served for a brief period as professor of political-economy at the Sydenham College of Commerce, Bombay.

Dr. Ambedkar wrote three scholarly books on economics- 'Administration and Finance of the East India Company', 'The Evolution of Provincial Finance in British India' and 'The Problem of the Rupee: Its Origin and Solution'. The first two books represent his contribution to the field of public finance - the first one evaluating finances of the East India Company during the

period 1792 through 1858 and the second one analyzing the evolution of the Centre-State financial relations in British India during the period 1833 through 1921. The third book - 'The problem of the Rupees: Its Origin and Solution' is considered as the path breaking in economics. There is one significant academic paper he wrote, 'Small Holdings in India and Their Remedies' in Journal of the Indian Economic Society, Vol. I, 1918. Besides, there is his MA thesis, 'Administration and Finance of the East India Company' at the Columbia University, 1915. Apart from these academic economic writings, there are a few of his Memoranda and evidence given to various government commissions, speeches in the different legislative bodies, and book reviews which all have some economic content.

As a member of the Bombay Legislative Assembly (since 1926), Ambedkar gave effective expression to the grievances of the rural poor through his mass movements. His successful struggle against the prevailing land tenure system called 'Khoti' liberated a vast majority of the rural poor from an extreme form of economic exploitation. His successful agitation against 'Mahar Vatan' emancipated a large section of the rural poor from virtual serfdom. He presented a bill in the State Assembly aimed at preventing the malpractices of money-lenders hurting the poor. On the industrial front, Dr. Ambedkar founded in 1936. While the prevailing trade unions fought for the rights of workers, Ambedkar was indifferent to the rights of untouchable workers as human beings. Subsequently, as a Labour Member of the Viceroy's Executive Council from 1942 to 1946, Dr. Ambedkar was instrumental in bringing about several labour reforms including establishment of employment exchanges, generally laying the foundations of Industrial relations in Independent India. His ministry also included irrigation, power and other public works. He played an important role in shaping the water and irrigation policies of India. The Damodar Valley Project is one of the best examples of his work and devotion.

A distinctive feature of Dr. Ambedkar's scholarly contribution is his perceptive analysis of economic dimensions of social ground, such as, the caste system and untouchability. While Mahatma Gandhi had defended the caste system on the basis of division of labour, Ambedkar came out with a hard-hitting critique in his book 'Annihilation of Castes' (1936), pointing out that what was implicit in the caste system was not merely division of labour but also a division of labourers. Dr. Ambedkar's attack on the caste system was not merely aimed at challenging the hegemony of the upper castes but had broader connotation of economic growth and development. In his memorandum submitted to the British Government titled 'States and Minorities' in 1947, Dr. Ambedkar laid down a strategy for India's economic development. The strategy placed 'an obligation on the State to plan the economic life of the people on lines which would lead to highest point of productivity without closing every avenue to private enterprise and also provide for the equitable distribution of wealth'.

After Independence, Dr. Ambedkar became the first Law Minister of India. Even while drafting the Indian Constitution (as the Chairman, Drafting Committee) in 1948-49, the economist in Dr. Ambedkar was very much alive. He strongly recommended democracy as the 'governing

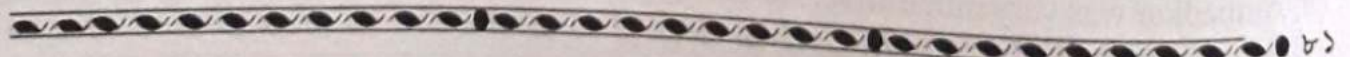
principle of human relationship' but emphasized that principles of quality, liberty and organization which are the pillars of democracy should not be interpreted narrowly in terms of the political rights alone.

Relevance of Dr. Ambedkar's Economic Philosophy:

In his views on crucial issues pertaining to economic development, Dr. B. R. Ambedkar comes across as a radical economist who would have loyally opposed the neoliberal reforms being carried out in India since the 1990s. Dr. Ambedkar was a strong proponent of land reforms. Dr. Ambedkar stresses the need for thoroughgoing land reforms, noting that smallness or largeness of an agricultural holding is not determined by its physical extent alone but by the intensity of cultivation as reflected in the amounts of productive investment made on the land and the amounts of all other inputs used, including labour. He also stressed the need for industrialization so as to move surplus labour from agriculture to other productive occupations, accompanied by large capital investments in agriculture to raise yields. He had an extremely important role for the state in such transformation of agriculture and advocated the nationalization of land and the leasing out of land to groups of cultivators, who are to be encouraged to form cooperatives in order to promote agriculture. Intervening in a discussion in the Bombay Legislative Council on October 10, 1927, Dr. Ambedkar argued that the solution to the agrarian question 'lies not in increasing the size of farms, but in having intensive cultivation that is employing more capital and more labour on the farms such as we have'. Further he says- 'The better method is to introduce cooperative agriculture and to compel owners of small strips to join in cultivation'. The government and its economists, instead of recognizing that the crisis is the product in large part of the policies of liberalization, Privatization and globalization, propose a set of so-called second-generation reforms.

Referances :

- Ingle, M.R. (2009) : Relevance of Dr. Ambedkar's Economic Philosophy in the Current Scenario, International Research Journal, Sep. Vol-I, Issue 12, pp 35-36.
2. Damji, B.H. and A.P. Jamma (2012) : Dr. B.R. Ambedkar's thought on agriculture and its relevance to Current agriculture in India's Review of Research, Vol, I, Issue vi, pp 1-4

Jamlai Wetland: The Prime Inland Fishery Resource of Nagarbera Area

Dr. Tapan Kumar Goswami
Associate Professor
Deptt. of Zoology

Flood plain wetlands locally known as *Beels*, constitute an important inland fishery resources in Assam. There are 1392 flood plain wetlands in Assam of which 423 (30.4%) are registered and 969 (69.6%) are unregistered (Dey, 1982), having enough potential and scope for the development of inland fisheries.

Unfortunately the fish diversity of the state is also experiencing multiple threats arising out of the ignorance and indifferent attitude of the concerned agencies on the one hand and the growing pressure from some other unsocial elements on the other. As a consequence of all these many valuable fish species have already disappeared before they are explored, and a good number of fish species are feared to be disappeared for ever. There are some other reasons too for such a threat to the fish species of the region which include recruitment failure caused by poor water exchange with the Parent Rivers due to unscientific flood control and irrigation works; aquatic weed infestation, siltation, environmental degradation and various anthropogenic activities. Besides this wanton destruction of brooders and juveniles by illegal fishing practices and over fishing in the beels are also noticeable factors of the fish production depletion. Thus there is an urgent need to find out ways to maintain these beels scientifically to increase the fish production potential without causing drastic changes in its ecosystem. As conservation of the fish biodiversity is a major challenge, therefore creation of public awareness is quite essential.

Jamlai wetland is located at Nagarbera Revenue circle in Kamrup district of Assam, India. Geographically the area is situated in between latitude 26°3'N - 26°8'N and longitude 90°55' - 90°57'E and 45m above the MSL. The wetland is an ox-bow type flood plain connected with Jaljali and Deoshila sub-tributaries that act as connecting channel with the River Brahmaputra. The wetland not only provides a sizeable amount of fish biomass for the region, but also maintains a potential ichthyo faunal diversity along with various aquatic flora and fauna.

The wetland covers an area of 559 hac. during full storage level (FSL) exhibiting more than 50 % shrinkage during the dead storage level (DSL). The average depth recorded during the FSL is 2.83 m. while during DSL it remains at 0.99 m. (Goswami and Goswami, 2006).

Like the other beels of Assam, Jamlai wetland in Kamrup district of Assam has a special identity as flood-plain wetland having peculiar ecosystem. The naturally maintained Jamlai wetland is very rich in its fish diversity and fish productivity having other hydrological, eco-morphological and limnological characteristics. However, wanton destruction of brooders and juveniles fishes by illegal fishing practices and over fishing in the Jamlai wetland are also noticeable factors of the fish species depletion. Thus there is an urgent need to find out ways to maintain these beels scientifically to increase the fish diversity and their production potential without causing drastic changes in its ecosystem. Conservation of fish diversity is a major challenge which can only be possible through organization of workshop and creation of public awareness among the common people and fishermen community.

The economic impact of the Jamlai wetland is also most significant. There are six fringing villages that surround the wetland with a total population of 71,530 (Census Report, 2010) of which about 10 percent of the total population is exclusively dependent on fishing activities and earns their livelihood from the wetland.

Previous study indicates that in Jamlai wetland altogether 54 fish species (Table-1) are found belonging to 36 genera under 21 families (Goswami and Goswami, 2006). Among the 54 fish species, 21 fish species are going to under threatened fish species.

Table-1 Fish diversity of the Jamlai Wetland.

Name of the fish species	Name of the fish species
1. <i>Labeo rohita</i> (Rohu)	28. <i>Glossogobius gutum</i> (Saru Panimutura)
2. <i>L. gonius</i> (Kurhi)	29. <i>Anabas testudineus</i> (Kawoi)
3. <i>L. calbasu</i> (Kaljerah/Baie)	30. <i>Channa punctatus</i> (Goroi)
4. <i>Catla catla</i> (Bhakuwa/Bahu)	31. <i>C. gachua</i> (Cheng)
5. <i>Cirrhinus mrigala</i> (Mirika)	32. <i>Notopterus notopterus</i> (Kanduli)
6. <i>Cyprinus carpio</i> (Common Carp)	33. <i>Gudusia chapra</i> (Karati)
7. <i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Silver Carp)	34. <i>Chanda nama</i> (Baga Chanda)
8. <i>Ctenopharyngodon idella</i> (Grass Carp)	35. <i>Chanda ranga</i> (Ranga Chanda)
9. <i>Notopterus chitala</i> (Chital)	36. <i>Puntius sophore</i> (Bar Puthi)
10. <i>Sperata seenghala</i> (Ari)	37. <i>P. ticto</i> (Saru Puthi)
11. <i>S. aor</i> (Guji)	38. <i>P. sarana sarana</i> (Cheni Puthi)
12. <i>Rita rita</i> (Ritha)	39. <i>Amblypharyngodon mola</i> (Mowah)
13. <i>Bagarius yarrellii</i> (Garuah)	40. <i>Rasbora daniconius</i> (Darikana)
14. <i>Wallago attu</i> (Barali)	41. <i>Salmostoma bacila</i> (Salkana)
15. <i>Channa striatus</i> (Shol)	42. <i>Mustus tenga</i> (Tangra)
16. <i>C. marulius</i> (Shal)	43. <i>M. vittatus</i> (Bar Singra)

17. <i>Temualosa ilisha</i> (Ilish)	44. <i>M. cavasius</i> (Gulcha)
18. <i>Pangasius pangasius</i> (Kach)	45. <i>Glossogobius giuris</i> (Bar Panimutura)
19. <i>Labeo bata</i> (Bhangan)	46. <i>Colisha fasciata</i> (Saru Khalihana)
20. <i>Cirrhinus reba</i> (Lachim)	47. <i>C. sota</i> (Becha)
21. <i>Nundus nundus</i> (Gadgedi/Bheheri)	48. <i>C. lalia</i> (Bar Khalihana)
22. <i>Mastacembelus armatus</i> (Bami/Gochi)	49. <i>Xenentodon cancila</i> (Kakila)
23. <i>M. puncalus</i> (Turi/Tora)	50. <i>Lepidocephalus guntea</i> (Bahpetia)
24. <i>Clarias batrachus</i> (Magur)	51. <i>Botia derio</i> (Batia/Baiteli)
25. <i>Heteropneustes fossilis</i> (Singhi)	52. <i>Aspedoparia joya</i> (Boriola)
26. <i>Monopterus cuchia</i> (Kuchia)	53. <i>Tetradon cutcutia</i> (Gangatope)
27. <i>Ompok pabo</i> (Pava/Pabda)	54. <i>Bedies bedies</i> (Dumnir Bharitoja)

Fifty-four fish species recorded in the Jamlai wetland indicates rich ichthyofaunal diversity. The fish produced in the studied wetland plays an important role on surrounding population in general and fishermen community in particular. The ichthyofaunal catch statistics indicates that Ritha (*Rita rita*), Shal (*Channa marulius*), Cheng (*C. gachua*), Bami (*Mastacembelus armatus*), Pava (*Ompok pabo*), Kawoi (*Anabas testudineus*), Magur (*Clarias batrachus*), Singhi (*Heteropneustes fossilis*), Cuchia (*Monopterus cuchia*), Cheni Puthi (*Puntius sarana sarana*), Mowa (*Amblypharyngodon mola*), Darikana (*Rasbora daniconius*) etc. are facing serious threat day by day due to the anthropogenic activities like killing of brooder and juvenile species, uses of small mesh sized fishing nets (*Masurijal*, *Ghokajal*, *Langijal*, *Dhekijal* etc.), agricultural activities using artificial manure and insecticides/pesticides, jute retting, navigation and mechanized boating, setting up of Brick industry etc. which might have some negative impact on generally productivity of the Jamlai wetland.

Unfortunately still now no such positive scientific attempt so far has been made by the concern authority to improve the wetland in the field of ichthyofaunal diversity, fish production and such other related activities. Through this writing I want to draw attention of the concern authority, Govt. agencies, NGO, Self help groups, researchers, student community and common people of the area to meet the challenge of the wetland.

REFERENCES

- Dey 1982. A Critical Analysis on the fish and fisheries of Assam, Proceeding of All India Seminar on Ichthyology 3: 16.
- Goswami, T.K. and Goswami, M.M. 2006. Ichthyofaunal diversity and catch statistics of Jamlai wetland in Kamrup district of Assam, India. *J. Inland. Fish. Soc. India*, 38 (2): 38-44 pp.

****

Problems and Prospects of Teaching Arabic Language and Literature in Assam

Korban Ali Ahmed
Associate Professor
Head, Dept. of Arabic

Teaching and learning of Arabic language and literature in Assam is afflicted with many obstacles. It is a nonnative language for the students of Assam. On account of its unfamiliar nature it creates the same problems like English in the 3rd language teaching-learning situation. Further this problem has been aggravated as it is confined mainly among the Muslim's students. It creates a misconception among the people in general that Arabic is a language associated only with Islam. No efforts have been made by the scholars and teachers in Arabic to remove this misconception by devising ways and means for popularisation and promotion of this language. Arabic as a written language has been prescribed by the schools and colleges curriculum. As this language is dissociated largely from its spoken part, the healthy growth of Arabic language is checked to a large extent.

The aim of this article is to focus on some of the drawbacks which retard the growth of Arabic language at different levels of learning. It suggests some of the remedial measures to remove these obstacles.

The whole range of Arabic teaching at different levels of education in Assam can be broadly divided into Pre-Primary, Primary, Secondary, Higher Secondary, College and University education. The problems of each category education is also different and thus need different solution.

PRE-PRIMARY SUBAHI MAKTAB : To begin with Pre-Primary education where Arabic teaching and learning have proved most ineffective and dull because of the old model Alphabet (Arabic) and the bad printing materials used for teaching the small children. This level need special attention of the Scholars who prepare teaching materials for such soft and immatured mind. While traditional 'Kaida' prepared for students should be replaced by modern 'Kaida' with colourful and attractive Alphabet, the materials contents also should be made interesting to draw the attention of the tendered hearted children. The Arabic books at this level should be made as attractive as the books of other language including English.

PRIMARY LEVEL : In the primary level when the students are taught about the complex structure of word making by joining Alphabets and putting some aids with the Alphabets to construct a meaningful word. Here also we need the improvement like showing the picture of some objects against the words they use. In addition to it teaching on the subject of mathematics and moral science is powerful option to be included in the syllabus.

SECONDARY LEVEL : In the secondary level, particularly in M.E. and High School level emphasis should be given on spoken Arabic and Grammar. The students should be encouraged to learn the correct pronunciation and use of Arabic in their daily discourse at least in the classroom. A thorough knowledge on Grammar and Composition should be imparted to the students. The students should also learn the art of express in themselves clearly in Arabic on themes of general nature. Keeping with this in view an urgent need change the syllabus at this level to achieve the goal set for the students.

IN THE HIGHER SECONDARY LEVEL : In the Higher Secondary level due attention should be give to comprehension, precis writing, letter writing and essay writing in Arabic language. Although in the old syllabus some of the above elements were given for the students to study, they were neither purposive nor fascinating . In the new syllabus for H.S.students efforts should be made for the inclusion of more and more of such elements to make Arabic teaching meaningful and effective.

COLLEGE LEVEL : In the college level students should be encouraged to compose reflective, descriptive and narrative paragraph in Arabic to have a sense of command over Arabic language. Debate, discussion, workshop should be arranged by the Arabic department to enrich students knowledge on this language. Students should be asked to write seminar paper and pursue translation method to translate more and more books of other languages into Arabic. The traditional syllabus for under graduate students of Arabic for both major and pass has not been changed quite for a long time. As a result no modification either in contents or form of subject matter has been done to accommodate the changes in modern times. So an urgent change of the syllabus is the need of the hour. Further the training programme should be arranged for the teachers of the Arabic to acquire modern skills and methods of teaching Arabic. That would go a long way in achieving a wholesome result in the teaching of Arabic at undergraduate level.

UNIVERSITY LEVEL : In the Universiyt level (the Post Graduate level) it is advisable to use Arabic as the medium of instruction for teaching both Arabic language and literature. The preparation of syllabus for the same also need special orientation, there must be a close rapport between undergraduate course and post graduate course to facilitate a smooth passes from the higher level to tougher level.

The above discussion naturally leads us to the next phase which can be termed as execution. All our suggestion for improving the condition of Arabic language in Assam would remain only a subject of Academic interest, if their execution will not be properly done. The responsibility lies with the University , the State Government, Teachers and Academicians. Unless and until all these organs come with a clear cut decision and strong desire to remove the above obstacles nothing tangible can be achieved in this field. Through this article, I would call upon all the right thinking scholars and thinkers to put their heads together to bring glory and rightful place to this language and literature.

****

INDIAN GREAT SCIENTIST: **HOMI JAHANGIR BHABHA**

Zakir Hussain
B.Sc.(Physics)

Full Name : **Homi Jahangir Bhabha**
Born : **30th October 1909 in Bombay (Mumbai)**
Residence : **New Delhi, India**
Citizenship : **Indian**
Fields : **Nuclear Physics**
Known for
Indian Nuclear Programme Coscade Process
of Cosmic radiations, point particles, Bhabha
Scattering
Awards Adams prize (1942) Padma Bhushan
(1954) Died 24th January 1966 Mont Blanc in France.

INTRODUCTION

Homi Jahangir Bhabha's father's name was 'Jahangir Harmousji Bhabha' and his mother was 'Meheren'. He was an Indian Nuclear Physicist, founding Director and professor of physics at the "Tata Institute of Fundamental Research". Popularly known as 'Father of Indian Nuclear Programme', Bhabha was the founding director of two well known research institutions namely

the "Tata Institute of Fundamental Research (TIFR) and the "Trombay Atomic Energy Establishment", both sites were the cornerstone of Indian development of Nuclear Weapons, which Bhabha also supervised as its director.

EARLY LIFE

Mr. Bhabha was born into a wealthy and prominent industrial Parsi family, through which he was related to 'DINSHAW MANECHJI PETIT' and "DORABJI TATA". He was born on October 30, 1909 in an illustrious family with a long tradition of learning and service to the country. His father was a well known lawyer. He received his early education at Bombay's 'Cathedral and Jhon Cannon School' and entered Elphinstone College at the age 15 after passing his senior Cambridge Examination with honors. His nam "Homi" is from Persian word meaning "conqueror of the world".

He then attended the "Royal Institute of Science Unit 1927 before joining 'Caius College' of Cambridge University. This was due to the insistence of his father and his uncle 'Dorab Tata' who planned for Bhabha to obtain a degree in Mechanical Engineering from Cambridge and then return to India, where he would join the 'Tata Steel Mills' in Jamshedpur as Metallurgist.

AT CAMBRIDGE

Bhabh's father understood his son's predicament and he agreed to finance his studies in Mathematics provided that he obtain first class on his Mechanical Science 'Tripos' Exam. Bhabha took the Tripos exam in June 1930 and passed with first class.

During the 1931-32 academic years, Bhabha was awarded to Salmons Studentship in Engineering. In 1932 he obtained first class on his Mathematical Tripods exam and was awarded the Rouse Ball Traveling Studentship in Mathematics. During this time the nuclear physics was attracting the greatest mind and it was one of the most significantly emerging fields.

RESEARCH IN NUCLEAR PHYSICS

In January 1933 Bhabha received his doctorate in Nuclear Physics after publishing his first scientific paper "The Absorption of cosmic Radiations". The paper helped him to win the 'Sir Isaac Newton' Studentship in 1934, which he held for the next three years. The following year, he completed his doctoral studies in theoretical physics under Ralph H. Fowler. During his studentship, he split his time working at Cambridge and with Mr. Niles Bohr in Copenhagen. In 1935, Bhabha published a paper in the proceedings of the Royal Society, series A, in which performed the first calculation to determine the cross section of electron-positron scattering which is known as Bhabha Scattering, in honor of his contributions in the field.

In 1936 he published another paper, the passage of fast electrons and the theory of cosmic showers, in the proceedings of the Royal Society, series A, in which they used their theory to described space interact with the upper atmosphere to produce particles observed at ground level. Bhabha later concluded that observations of the properties of such particles would lead to the straight forward experimental verification of Albert Einstein's theory of relativity. In 1937 Bhabha was awarded the senior studentship of the 1851 exhibition, which helped him continue his work at Cambridge University until the outbreak of World War II in 1939.

RETURN TO INDIA

In September 1939, Bhabha was in India for a brief holiday when World War II broke out and then he decided not to return to England for the time being. He accepted an offer to serve as the Reader in the physics Department of the Indian Institute of science, Then headed by renowned physicist C.V. Raman, He also received a special research grant from the 'Sir Dorab Tata Trust', which he used to establish the cosmic Ray Research unit at the institute. Bhabha selected a few students, including "Harish-Chandra" to work with him.

India's three stage nuclear power programme

Bhabha is generally acknowledged as the father of Indian Nuclear Power. Moreover, he is credited with formulating the country's strategy in the field of nuclear power to focus on extracting power from the country's vast thorium Reserves rather than its meager uranium reserves. This thorium focused strategy was in marked contrast to all other countries in the world. The approach proposed by Bhabha to achieve. This strategic objective becomes India's three stage nuclear power programme.

Bhabha paraphrased the three stage approach as follows:

"The total reserves of Thorium in India amount to over 500000 tons in the readily extractable or while the known reserves of uranium are less than a tenth of this. The aim of long range atomic power programe in India must therefore be to base the nuclear power generation as soon as possible on thorium rather than uranium. The first generation of atomic power station based on natural uranium can only be used to start oft an atomic power programme. The plutonium produced by the first generation power stations can be used in a second generation of power stations designed to produced electric power and convert thorium in V-233, or depleted uranium into more plutonium with breeding gain the second generation of power stations may be regarded as an intermediate step for the breeder power of third generation all of which would produce more U-233 than they burn in the course of producing power".

As a result of Bhabha's vision, "India has the most technically ambitious and innovative nuclear energy programme in the world.

Death:

He died when Air India Flight 101 crashed near Mont Blanc in France on 24 January 1966. Many possible theories have been advanced for the air crash, including a conspiracy theory in which CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY (CIA) is involved in order to paralyze India's nuclear programme. An Indian diplomatic bag containing newspaper, calendars and a personal letter was recovered near the crash site in 2012.

****

TO A MISSING PERSON

Hrushikesh Singh.
Associate Professor
Department of English

Dear one,
I do miss
The orgasmic knocks
Of your fishy jokes and silly smiles,
I miss the rough draft
Of your daily accounts
Blinking on an uncensored face
And
The tickling twist
Of your mango bite lips
Feasting on the spicy scratches
Of your itching hot-spots.....

What made you so
I fail to know!
They say,
Your infatuation for an illusive
innovation landed you on
A never never land
Where a tricky band of country hounds
Designedly chased you
Into a huge tank of blue liquid
To emerge as the heaven-sent Lord
Of the chosen flies
And
The self content prophet
Of perceivable progress
In a new made den
Of pampered rhinos and prepaid parrots
With a watchful circle

Of oil-bred worms
Spraying venom around
(Under the Dalal Street eyes
Of drum-dear eavesdroppers
Known as your trusted spies)
To ward off
Your own tribe.

They say,
Your craze for novelty's new heights
Got you
An invisible wonder chair
Rested afloat on the magic fingers
Of your dream children,
Seated spellbound
Amid the echoing aura
Of your misty *maha-mantra*-
Severe the roots to endear the shoots-
You cease to see
The fields of common sense
Forgetting for what you are
What you are.

***

MY LOVE

Zakir Hussain

T.D.C. 1st Sem

My love is like an ocean
It goes down so deep
My love is like a river
That will never end
My love is like a dove
With a beautiful message to send.
My love is like a song
That goes on and on forever
My love is like a prisoner
Its' to you that I surrender.

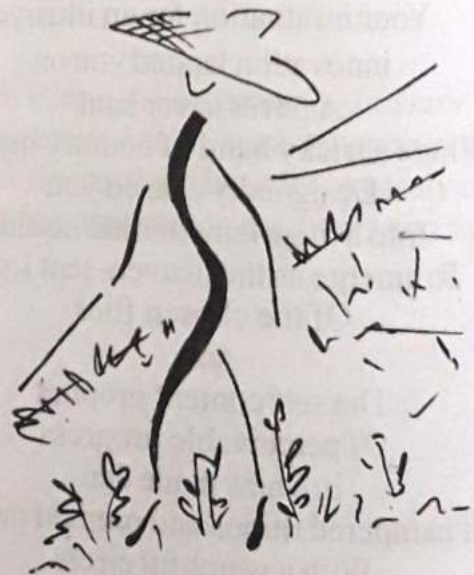
REMEMBERING YOU

Minowara Ahmed Akanda,

H.S. 1st Year, Arts

The day when I met you
You were just my friend,
But I know not
When you became mine.
Your sweet dreams never leave me alone
And I always wait for your phone.
When at night
I go for sleep
You stand beside me
To make me feel your presence.
Your sweet smile
I do always remember
And always wait for the day
When to meet you
Across the miles.

THE INDIAN KNIGHT

Shahinur Mondal

T.D.C. 1st Sem

O, My Indian knight
To British you gave a strong fight
Offered your life
For securing us
An independent nation.

Non-violence was thy weapon.
'Do or die' was your slogan
Which threatened the oppressor
And they left
Our land for ever.

For such and such virtues
We love and praise you
We will cherish your memory
Ages and ages after
Till the human race continue

DEATH MAY VISIT ANYTIME

Prakash Das

T.D.C. 1st Sem

One day or other all must die.
For money or power, why should you try.
Let them come, if they come at all.
To serve you and to serve all.
Never be a slave to material master
Never loose love and kindness for all,
Never ever give in to the devils nod.
Greed and gluttony would lead you to grave.
If ever you loose the human touch.
Make your life a life for all
Put your efforts to serve the poor.
Life is short which makes it fine.
Life dazzles in how one dies
A simple, loving life is a beautiful prize.

মহাবিদ্যালয় তিতবচ'বা

ছাত্র একতা সভাৰ প্ৰতিবেদন

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

জয়জয়তে যি সকল ছাত্র-ছাত্রী, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক যোগ্য বিবেচনা কৰি ছাত্র একতা সভাৰ উপ-সভাপতিৰ পদত অধিষ্ঠিত কৰালে আটাইলৈ কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ।

যি সকল মহান ব্যক্তিৰ শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনি প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। সেই সকললৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, নৱাগত আদৰণি সভা, সৰস্বতী পূজা, বিশ্বনবী দিৱস আদি সুকলমে অনুষ্ঠিত হৈছে। সকলোখিনি ভালদৰে অনুষ্ঠিত কৰিব পাৰি সুখী হৈছোঁ। দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা পোৱা বাবে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰু সকল, কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। ছাত্র-ছাত্রী, বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ ধন্যবাদ জনালোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ছাত্রাবাস, প্ৰেক্ষাগৃহ, শ্ৰেণীকোঠা, খেল-ধেমালিৰ সা-সুবিধাৰ অভাৱ আছে। এই অভাৱ সমূহ কৰ্তৃপক্ষই পৰ্যায়ক্ৰমে পূৰণ কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

জয়তু ছাত্র একতা সভা

ভূপতি দাস

উপ-সভাপতি

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

যি সকল ছাত্র-ছাত্রী, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক যোগ্য বিবেচনা কৰি ছাত্র একতা সভাৰ তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদকৰ পদত অধিষ্ঠিত কৰালে আটাইলৈ কৃতজ্ঞতা আগবঢ়ালোঁ।

যি সকল মহান ব্যক্তিৰ শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনি প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। সেই সকললৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহ ভালদৰে অনুষ্ঠিত কৰিব পাৰি সুখী হৈছোঁ। মোৰ তত্বাবধায়ক শিক্ষাগুৰু জলিলুৰ ৰহমান শ্বেখ আৰু ৰঘুদেৱ দাস ছাৰে আগবঢ়োৱা আন্তৰিক সহায়-সহযোগিতাৰ বাবে আজীবন কৃতজ্ঞ হৈ থাকিম। শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰু সকল, কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। ছাত্র-ছাত্রী, বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ ধন্যবাদ জনালোঁ।

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

জয়তু ছাত্র একতা সভা

জাকিৰ হুচেইন

তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদক

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

অসমৰ তদানীন্তন মুখ্যমন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহাৰ নামৰ কামৰূপ জিলা একেবাৰে পশ্চিম প্ৰান্তত ১৯৭২ চনৰ ২৬ আগষ্ট তাৰিখে নগৰবেৰা তথা ইয়াৰ পাশ্ববৰ্তী শিক্ষাপ্ৰেমী বৰণ্যে ব্যক্তিসকলে বিদ্যাৰ মন্দিৰ স্বৰূপ এই বিমলাপ্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়খনি প্ৰতিষ্ঠা কৰি অঞ্চলবাসীৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ অধ্যয়নৰ বাবে যি সুযোগ সৃষ্টি কৰি দিছে তাৰ বাবে মই সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তি নিবেদন কৰিছোঁ। কামৰূপ, বৰপেটা আৰু গোৱালপাৰা জিলাৰ সংগমস্থল নগৰবেৰাত স্থাপিত এই প্ৰতিষ্ঠানটি হৈছে ৰাইজৰ শুভ চিন্তাৰ এক জীয়া প্ৰতীক। ইয়াক প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত নগৰবেৰা মৌজা কমিটি আৰু সৰ্বস্ত্ৰৰ ৰাইজৰ অৱদান অতুলনীয়। যি সকল মহান ব্যক্তিয়ে নিজৰ স্বার্থ ত্যাগ কৰি আমাৰ সকলোৰে নমস্য এই জ্ঞানৰ ভঁৰাল 'বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়' খনি প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল তেওঁলোকলৈ মই কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয় খনি প্ৰতিষ্ঠা কালৰ সেই বৰণ্যে ব্যক্তি সকলৰ অধিকাংশই আমাৰ মাজত নাই। তেওঁলোকৰ বিদেহ আত্মাই স্বৰ্গ লাভ কৰক তাৰ বাবে পৰম কৰুণাময়ৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ। যিসকল আজিও জীৱিত আছে তেওঁলোকৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিছোঁ।

আজি মহাবিদ্যালয়খনিয়ে যি উন্নতিৰ পথযাত্ৰা কৰিছে তাৰ বাবে চেপ্তা কৰা প্ৰয়াত অধ্যক্ষ দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া ছাৰৰ ওচৰত আমি মহাবিদ্যালয় পৰিয়াল চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰায় পোন্ধৰ শ (১৫০০) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ সুবিধা পাইছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে ইয়াত অধ্যয়ন কৰিবলৈ যিমান খিনি সুবিধা পাব লাগে তাৰ সকলোখিনি সুবিধাই ইয়াত আছে। কাৰণ আমাৰ অধিকাংশ বিভাগতেই প্ৰধান বিষয় হিচাপে লৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পঢ়াৰ সুবিধা পাইছে। বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ মাননীয় বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা ছাৰে শিক্ষানুষ্ঠানখনক সঠিক উন্নয়নৰ পথত আগবঢ়াই নিব বুলি মই আশাবাদী।

মোৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বাবে কিমানখিনি কৰিব পাৰিছোঁ তাৰ বিচাৰ কৰাৰ দায়িত্ব আপোনালোকৰ হাতত। যোৱা ৩০-০১-২০১৪ তাৰিখৰ পৰা ৫-০২-২০১৪ তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ যথাযথ ভাবে সমাপ্ত হয়। তাত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন দিশত পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাইছে তেওঁলোকক মই অভিনন্দন জনাইছোঁ। যোৱা ২৫-০৮-২০১৪ তাৰিখে 'বিশ্বনবী' দিৱস, ০৪-০২-২০১৪ তাৰিখে 'সৰস্বতী পূজা' ১১-০৯-২০১৪ তাৰিখে 'নৱাগত আদৰ্শ সভা' অনুষ্ঠিত হয়। ২৬-০৮-২০১৪ তাৰিখত 'মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস' ১৩-০৮-২০১৪ তাৰিখে 'নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বাবে 'দিশ বিন্যাস কাৰ্যসূচী' অনুষ্ঠিত হয়।

মহাবিদ্যালয়খনি আজি ৪৪ বছৰত ভৰি থ'লে। মহাবিদ্যালয়খনিত উন্নতমানৰ পুথিভঁৰাল আছে, খোৱা পানীৰ সমস্যা দূৰ হৈছে। বহাৰ ব্যৱস্থা হৈছে। শিক্ষকসকলৰ বাবে বিভাগবোৰত কম্পিউটাৰ সংযোগৰ ব্যৱস্থা হৈছে। তাৰ বাবে অধ্যক্ষ ছাৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

কিন্তু প্ৰেক্ষাগৃহ আৰু ছাত্ৰাবাস নাই। কম দিনৰ ভিতৰত এই সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ জনালোঁ। বৃত্তিমুখী পাঠ্যক্ৰম প্ৰৱৰ্তন কৰা প্ৰয়োজন। মহাবিদ্যালয়ত বাণিজ্য শাখা খোলাৰ প্ৰয়োজন। আশাকৰোঁ অধ্যক্ষ মহোদয়ে এই দিশত যোগাত্মক পদক্ষেপ ল'ব।

মহাবিদ্যালয় খনিৰ নানান সমস্যা থাকিলেও ই উন্নয়নৰ পথত যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছে। শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ আটাইকেইটা বিভাগেই তৎপৰ। এই বছৰ বহুকেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰথম শ্ৰেণী লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অহা দিনবোৰত আৰু অধিক সফল হ'ব পাৰিব বুলি মই আশাবাদী।

বৰ্তমান সময়ত মাত্ৰ পঢ়াত ভাল হলেই নহ'ব। অন্যান্য দিশতো পাৰদৰ্শিতা থাকিব লাগিব। আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়বসীয়া সকল ক্ৰমে সভাপতি ড° বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা, উপ-সভাপতি ভূপতি দাস, সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক শংকৰ দাস, সমাজ সেৱা বিভাগৰ চুলতান মমিনুল ইছলাম, তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰৰ সম্পাদক জাকিৰ হুচেইন, গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদক গৌতম পাঠক, লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদক মুন্নাফ আলী, সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক ৰফিকুল ইছলাম, ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক বাবুল হক, সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদক দ্বীপজ্যোতি চৌধুৰী, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা মামণি কলিতা আৰু আলোচনী সম্পাদিকা মনিষা কলিতাই আগবঢ়োৱা সহায় সহযোগিতাৰ বাবে

আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনীখন যথেষ্ট কষ্ট স্বীকাৰ কৰি যথাসম্ভৱ মান বিশিষ্ট কৰি প্ৰকাশ কৰা বাবে তদ্বাৰ্থায়কদ্বয় মাননীয় নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান ছাৰ আৰু মাননীয় আবু বক্কৰ ছিদ্দিক ছাৰলৈ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰৰ উপ-সভাপতি মাননীয় নূৰ আলম ছাৰ, আহ্বায়কদ্বয় ক্ৰমে আব্দুল জব্বাৰ, অংশুমান শইকীয়া ছাৰৰ লগতে বিভিন্ন দায়িত্ববাহী ছাৰ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলোঁ। মাননীয় শিক্ষাণ্ডকসকল, সমূহ কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত যিসকল বৰেণ্য বক্তিয়ে এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় লৈছে তেওঁলোকৰ আত্মাই স্বৰ্গ লাভ কৰক তাৰেই কামনা কৰিলোঁ।

সদৌশেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সবাদ্ৰিণ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

বাহুল আমিন

সাধাৰণ সম্পাদক

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ যিসকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১৩-১৪ ইং বৰ্ষটোৰ বাবে মোক সহঃসাধাৰণ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল ‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সফলভাৱে অনুষ্ঠিত হয়।

মোক বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মাননীয় সমূহ শিক্ষাণ্ডকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়ালৈ আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

শংকৰ দাস

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক বিভাগ

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

“সুন্দৰে যে ফুলাৰ মস্ত অহোবাণী মাতে
সেয়েহে আজি ইমান ফুল প্ৰভাতে প্ৰভাতে”

যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অশেষ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হৈছে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চ শিক্ষাৰ সুবিধা লাভ কৰিছে, সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

মোক সাংস্কৃতিক সম্পাদক নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু বান্ধৱী আৰু দাদা-বাইদেউ সকলক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰত বহুখিনি উন্নত কৰাৰ সপোন আছিল। কিমানখিনি কৰিব পাৰিছোঁ শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বিচাৰ কৰিব।

‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ৰ সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকলে সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ কৰি সফল কৰিছিল। কিন্তু মহাবিদ্যালয়ৰ বাহিৰত ‘যৱ মহোৎসৱ’ক অন্যান্য প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা নাই। আশা কৰিছোঁ ভৱিষ্যতে বন্ধু-বান্ধৱী সকলে এই দিশত সহযোগ কৰি সুনাম কঢ়িয়াই আনিব।

মোৰ কাৰ্যকালত তত্ত্বাবধায়ক বাইদেউ ভূমিজা বৰ্মন কলিতা আৰু দিগন্ত কলিতা ছাৰে মোলৈ আগবঢ়োৱা সহায় সহযোগিতাৰ বাবে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ, সমূহ শিক্ষাগুৰু আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। বন্ধু-বান্ধৱী সকলে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে ধন্যবাদ জনালোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা

দ্বীপজ্যোতি চৌধুৰী,

সাংস্কৃতিক সম্পাদক

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা।

গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

পৃথিৱী এক ক্ৰীড়াঙ্গণ

ক্ৰীড়া হ’ল শান্তিৰ প্ৰাঙ্গণ।

পৃথিৱীত যুগে যুগে খেল-ধেমালিয়ে ক্ৰীড়াপ্ৰেমী সকলৰ মনোৰঞ্জন কৰি আহিছে। খেলুৱৈ সকলৰ শাৰীৰিক উৎকৰ্ষ সাধন হৈছে। অলিম্পিক আদি ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাই বিশ্ব ভাতৃত্ববোধ আৰু শান্তিৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰিছে। সফল খেলুৱৈ সকলে পৰিয়াল তথা দেশলৈ সুনাম কঢ়িয়াই নিয়ে। প্ৰথমতে আমাৰ এই মহান অনুষ্ঠানটোক গঢ় দিয়া সমূহ মহান ব্যক্তিলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনাইছোঁ। দ্বিতীয়তে মোক নিৰ্বাচিত কৰি সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীসকললৈ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ উপলক্ষে ফুটবল আৰু ক্ৰিকেট খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

বিজিত আৰু বিজেতা দলৰ সমূহ সদস্যক অভিনন্দন জনাইছোঁ। আশা কৰোঁ ভৱিষ্যতে ভাল খেল প্ৰদৰ্শন কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব। মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু মাননীয় তত্ত্বাবধায়ক শিক্ষাগুৰু বসন্ত কলিতা আৰু গণেশ চন্দ্ৰ দাস ছাৰলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে অন্যান্য শিক্ষাগুৰু আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈকো শলাগ যাচিলোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ ধন্যবাদ যাচিলোঁ।

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা

গৌতম পাঠক

গুৰু খেল বিভাগ

সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

শ্ৰদ্ধাবান্ লভতে জ্ঞানম্ ।

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে কৃতজ্ঞতা জনালোঁ, যিজনে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডক সৃষ্টি কৰি তাৰ প্ৰতিটো জীৱক লালন পালন কৰিছে। তাৰ পিছত যি সকল মহানুভৱ দূৰদৰ্শী ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগৰ বিনিময়ত জ্ঞানালয় বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় স্থাপিত হৈছে, সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ ছালাম যাচিলোঁ।

সাহিত্য হৈছে এটা জাতিৰ দাপোণ। সাহিত্যৰ জৰিয়তে জাতিৰ কলা, সংস্কৃতি, আচা-ব্যৱহাৰ, ৰীতি-নীতি, বিশ্বাস, পৰম্পৰা আদি সকলোবোৰ বিষয়ৰে সম্ভেদ পাব পাৰি। সাহিত্য, সঙ্গীত নথকা জাতি এটা ফুল নথকা বাগিচাৰ নিচিনা। গতিকে মই সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মহাশয় সকলক অধিক সাহিত্য বিষয়ক অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সাহিত্যিক প্ৰতিভা বিকাশত সহায় কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ অনুৰোধ জনাওঁ যেন উক্ত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি নিজৰ প্ৰতিভাৰ এটি সজীৱ সাহিত্যিক বাগিচা সজায়।

‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ত মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিটো কাৰ্যসূচীত নিয়াৰিকৈ চলোৱাত সহায়-সহযোগিতা কৰা বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক মাননীয় আবু বক্কৰ ছিদ্দিক ছাৰ, চিত্ৰলেখা দেৱী আৰু নৱনীতা পাঠক বাইদেউলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্যসূচীত বিশেষভাবে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মাননীয় এলিয়াচ হাচান চাহাবুল ইছলাম ছাৰ, জলিলুৰ ৰহমান শ্বেখ ছাৰ আৰু ঝষিকেশ সিং ছাৰলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বান্ধবীয়ে মোক সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ হিয়াভৰা ছালাম আৰু কৃতজ্ঞতা জনাই এই মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ইতি-

ৰফিকুল ইছলাম
সম্পাদক, সাহিত্য বিভাগ

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

যি সকল মহান ব্যক্তিৰ অক্লান্ত চেষ্টা আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ এই মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হৈছে, সেই সকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলোঁ।

মোক ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়া সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু বান্ধবীলৈ ধন্যবাদ জনালোঁ।

ছাত্ৰ-জিৰণী কোঠাৰ নতুনকৈ কিছু সামগ্ৰী সন্নিবিষ্ট কৰি সুবিধা প্ৰদান কাৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়ক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। সেই অনুপাতত জিৰণী কোঠাটো আহল বহল কৰি সকলো সা-সুবিধা আগবঢ়াবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। আমাৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ভালদৰে অনুষ্ঠিত হয়। সেইদৰে আন অনুষ্ঠান সমূহো সফলভাবে পালন কৰা হয়।

মোক দিহা পৰামৰ্শ দি সততে সহায় কৰা তত্ত্বাবধায়ক ছাৰ মাননীয় ত্ৰৈলোক্য ডেকা ছাৰ আৰু বিনয় কলিতা ছাৰলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাৰ-বাইদেউ, কৰ্মচাৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবীলৈ কৃতজ্ঞতা জনাই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলোঁ।

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা
জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়
আমিনুল ইছলাম
সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ যি সকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১৩-১৪ ইং বৰ্ষটোৰ বাবে মোক ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত দৌৰ, লং জাম্প, ট্ৰিপল জাম্প, ষ্টপুট, জেভলিন থ্ৰো আদি বিভিন্ন খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়। খেলসমূহ সুচাৰুৰূপে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত কিমান দূৰ সফল হৈছোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়।

মোৰ কাৰ্যকালত সকলো ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু সু-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক মাননীয় শ্ৰীযুত সুকুমাৰ দেৱান ছাৰ আৰু শ্ৰীযুত উপেন কুমাৰ সাহা ছাৰক এই ছেগতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। তদুপৰি বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মাননীয় অংশুমান শইকীয়া ছাৰ, জলিনুৰ বহমান শ্বেখ ছাৰ, বধুদেব দাস ছাৰ, ভূমিজা বৰ্মন কলিতা বাইদেউ আৰু সমূহ শিক্ষকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সহায় কৰা ৰাহুল আমিন, মৃদুল তালুকদাৰ, দুবৰি দাস, ছাবিনা ৱাছমিন, ছালেমা খাতুন, নূপেন দাস, বাইদেউ ৰুবীয়া আহমেদ, জুতিকা কলিতা, শ্বহিদুল ইছলাম আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়ালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বি, প্ৰ, চলিহা মহাবিদ্যালয়
বাবুল হক
সম্পাদক : ক্ৰীড়া বিভাগ

লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

"A institution is mainly depend on its Skill organisers"

যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰম আৰু নিঃস্বার্থ ত্যাগৰ বিনিময়ত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছে সেই সকল ব্যক্তিক প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে শ্ৰদ্ধাৰে সুৱৰিছোঁ আৰু তেখেত সকলৰ পৱিত্ৰ আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰিলোঁ।

২০১৩-১৪ বৰ্ষৰ বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই মনোনয়ন পত্ৰ দাখিল কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক নিৰ্বাচনত নিৰ্বাচিত কৰিলে। প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। শপত গ্ৰহণৰ পিছত মোৰ তত্ত্বাবধায়ক হিচাপে মাননীয় শ্ৰীযুত অংশুমান শইকীয়া আৰু ড° অঞ্জনজ্যোতি বৰা ছাৰক দায়িত্ব অৰ্পণ কৰে। মোৰ কাৰ্যকালত তেওঁলোকৰ বহুমূলীয়া দিহা পৰামৰ্শৰ বাবে প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত কৰিব লগা বহুতো আছিল যদিও সময় আৰু ধনৰ অভাৱত কৰিব পৰা নগ'ল। তথাপি সৰ্বপ্ৰথম বাৰৰ বাবে খেলপথাৰ আৰু ইয়াৰ পোষ্টসমূহ স্থায়ীৰূপে নিৰ্মাণ কৰা হয়। আইন আইন বছৰৰ দৰে ২০১৩-১৪ বৰ্ষত জানুৱাৰী মাহৰ ৩০ তাৰিখৰ পৰা ০৫ ফেব্ৰুৱাৰীলৈ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' (College week) অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত লঘু খেল বিভাগৰ পৰা বেডমিন্টন, কাবাডী, ভলীবল খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

মোৰ কাৰ্যকালত সহায় কৰা মোৰ বন্ধু বান্ধৱী সকল ক্ৰমে ৰাহুল আমিন (সাঃ সম্পাদক), বাবুল হক (ক্ৰীড়া সম্পাদক), ৰাহুল আমিন হক, শ্বাহ আলম, শ্বাহিবুৰ আলী, আৰিফুজ্জামান, তাজমিনা আহমেদ, মেবিনা আহমেদ, আঞ্জুৱাৰা আহমেদ, উপমণ্য কলিতা, জ্যোতিস্মিতা কলিতা, ৰেখাৰাণী দাস, আৰু নাম উল্লেখ নকৰা সকললৈ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ লগতে বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি কামনা কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

জয়তু বি, প্ৰ, চলিহা মহাবিদ্যালয়
Long Live B.P.C. Student's Union
আব্দুল মুন্নাফ
সম্পাদক, লঘু খেল বিভাগ

ছাত্রী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহানুভৱ দূৰদৰ্শী ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগৰ বিনিময়ত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় স্থাপিত হৈছিল, সেইসকল ব্যক্তিলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিলোঁ। কামৰূপ জিলাৰ দক্ষিণ পশ্চিম কোণত অৱস্থিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন বৰ্তমান সময়ত এক লেখত ল'বলগীয়া শিক্ষানুষ্ঠান। এনে হেন এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে যিসকল বন্ধু বান্ধৱীয়ে মোক নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটো যদিও ভাল তথাপি আৰু অলপ উন্নত কৰিবলৈ মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক অনুৰোধ জনালোঁ। 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' কাৰ্যসূচী সমূহ পৰিচালনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত তত্ত্বাবধায়িকা প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপিকা শ্ৰদ্ধেয় নৱনীতা পাঠক বাইদেউ আৰু অৰ্থনীতি বিভাগৰ অধ্যাপিকা ফিৰোজা আহমেদ বাইদেউৱে যি ধৰণে সহায় কৰিলে তাৰ বাবে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোৰ কামত বিভিন্ন দিশত সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী উৎপল, এলিজা, মনিয়া, ৰহিম, হিমানন্দ, কৰবী আৰু আফ্ৰুজালৈ মৰম যাচিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে যদি কিবা ভুল-ভ্ৰান্তি হৈছে তাৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত মাৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰিলোঁ।

জয়তু বি,প্ৰ,চলিহা মহাবিদ্যালয়
মামণি কলিতা
সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা।

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

“জিলিকাৰ লুইতৰে পাৰ
আন্ধাৰৰ ভেটা ভাঙি
প্ৰাগজ্যোতিষত বয়
জেউতি নিজৰাবে ধাৰ”

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ আৰু অশেষ পৰিশ্ৰমৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ জন্ম হৈছে, তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৩-১৪ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নয়নৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিলোঁ। কিন্তু সময় তথা অৰ্থৰ অভাৱত সেয়া সম্পূৰ্ণৰূপে হোৱা নাই। তথাপিহে কম বাজেট আৰু সময়ৰ ভিতৰতে যথা সম্ভৱ কাম কৰিছোঁ। শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হৈছিল আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সমাজসেৱা আৰু ভেঞ্চন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন কাৰ্যসূচী তথা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ নিয়মীয়াকৈ চলাই নিয়াত সহায় কৰা তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক মাননীয় আতোৱাৰ ৰহমান আৰু বিষ্ণুৰাম তালুকদাৰ ছাৰলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত প্ৰতিটো কাৰ্যসূচী সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াত সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা দাদা চুলতান, মহিদুল ইছলাম, ছফিউৰ ৰহমান, আফছাৰুল ইছলাম, জেছমিনা, মমতাজ, আঞ্জু, মেৰিনা, জেচমিনা, শ্বাহিদা, শ্বাহিবুৰ, আজাদ, আমিনুললৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে-
চুলতান মমিনুল ইছলাম (মমিন)
সম্পাদকঃ সমাজ সেৱা বিভাগ

RESOURCE OF B.P. CHALIHA COLLEGE

HOLISTIC ENDEAVOUR

To attract the stakeholders of the institution, the mangement, Principal and Faculties of College have adopted a model of participatory management where each one is involved in the all round development of the College. For that a good number of societies, forums and centres have been setup to promote integrated growth and development of the students They are :

Internal Quality Assurance Cell

Planning Board

Library Advisory Board

Examination Board

Inter Departmental Consortium

Research Committee

Grienvances & Redressal Cell

Media Cell.

Alumni Association

Students and Teachers Recreation Centre

Extension Education Centre

Carreer Guidance & Information Centre

Health care centre

Science Forum

Women Empowerment Cell

Sahitya Kanan

N.S.S.

Scouts & Guide

Sports Club

Eco Club

Debate Club

Literary Club

Music Club
 Biotech Hub
 Botanical Hobby
 Departmental Forums
 DBT Star College under DST, Govt. of India
 English Literary Forum
 Study Centre along with Examination Centre in PG Course under
 IDOL, Gauhati University Study Centre along with Examination Centre in UG
 Courses under KKHSOU.
 Two Girls' Hostel with seat capacity 60 (Sixty) students. Another
 girls' hostel for SC girls' student is under construction.
 Digital Class room
 Digital Library
 Language Laboratory
 Well equipped Seminar Hall.

COURSE OF STUDY

1. a) Two years Higher Secondary Course in Arts and Science
 stream under Assam Higher Secondary Education Council, Offering
 following subjects:

i) Arts Stream:

English, Assamese, Arabic, History, Political Science, Education
 Sociology, Economics Statistics Mathematics, Geography
 Computer Science.

ii) Science Stream:

English, Assamese, Economics, Statistics, Mathematics, Computer
 Science, Geography, Physics, Chemistry, Biology (Botany &
 Zoology).

1.(b) Three years Degree Course for the Semester System in Arts
 and Science stream under Gauhati University offering subjects.

(i) T.D.C. (Arts)/ B.A :

English, Assamese, Arabic History, Political Science, Education,
 Economics, Mathematics, Statistics, Geography.

ii) T.D.C.(Science)/B.sc. :

English, Economics, Mathematics, Statistics, Computer Science,
 Geography, Physics, Chemistry, Botany and Zoology.

Major Course :

In T.D.C. Course one can opt for major in both B.A. and B.sc. Courses in all the subjects mentioned above in 1(b) and 1 b (ii). **COURSE OFFERED BY IDOL(G.U)**

1. Master Degree Course (Arts and Science Stream):

- a) M.A. in Assamese, English, History, Economics, Political Science.
- b) M.sc.in Mathematics.

2. P.G. Diploma : Journalism

3. Course under K.K. Handique State Open University:

- i) B. P. P., ii) B.A., iii) B.sc., iv) B.com.

SELF FINANCE (CERTIFICATE) COURSE

Certificate Cours Available

- 1. Computer Application (O-level) , 2. Spoken English , 3. Human Rights.
- 2. Proposed Coures(to be introduced from next academic session):
  - a) Tailoring
  - b) Food Processing
  - c) Mobile Phone Repairing
  - d) Fishery
  - e) Journalism
  - f) Disaster Management
  - g) Automobile Repairing
  - h) Mushroom Cultivation
  - i) Jute Products Manufacturing

Note: Details regarding the courses and fees for the above are available in the College Office.

*****

LIST OF FACULTY MEMBERS

Principal

Dr. Bibhuti Bhusan Panda, M.A, M.Phil, Ph.D.

Vice-Principal

Vacant

Department of Arabic:

Mr. Korban Ali Ahmed, M.A.(HOD), Associate Professor

Mr. Abdus Salam, M.A. Associate Professor (on leave from Aug' 15)

Mr. Jalilur Rahman Shaikh, M.A., M.Phil. Assistant Professor

Department of Assamese:

Ms. Diptirekha Pathak Mazumdar, M.A., M.Phil.(HOD), Associate Professor

Mr. Nagendra Narayan Dewan, M.A., M.Phil., Associate Professor

Mr. Shyama Charan Thakuria, M.A., Associate Professor

Mr. Sahazamal Mollah, M.A., B.T., Associate Professor

Mr. Alias Hasan Sahabul Islam., Assistant Professor.(Contractual)

Department Of Botany:

Dr. Surya Kalita, M.Sc, M.Phil, Ph.D. (HOD), Associate Professor

Mr. Nur Alam Haque, M.Sc, M.Phil., Associate Professor

Dr. Ranendra Kumar Das, M.Sc, Ph.D., Associate Professor

Mr. Sabebaro Namo Das, M.Sc, M.Phil, B.Ed., Assistant Professor (on FIP leave)

Dr. Pranaba Nanda Bhattacharya, M.Sc., Ph.D., Assistant Professor (against FIP leave)

Department of Chemistry:

Dr. Dhires Chakravarty, M.Sc, Ph.D., (HOD), Associate Professor

Mr. Biplab Nag, M.Sc., Associate Professor

Dr. Abdul Bashir, M.Sc, M.Phil, Ph.D., Associate Professor

Dr. Dinesh Chandra Kalita, M.Sc., B.Ed., M.Phil., Ph.D., Associate Professor

Department of Economics:

Mr. Nirmal Chandra Kalita, M.A., (HOD), Associate Professor

Ms. Firoza Ahmed, M.A., Associate Professor

Mr. Anshuman Saikia, M.A., M.Phil., Assistant Professor

Ms. Alaka Hujuri, M.A., Assistant Professor

Mr. Trailokya Deka, M.A., M.Phil., Assistant Professor

Department of Education:

Mr. Amzad Hussain, M.A., (HOD), Associate Professor
 Dr. Gadhuli Thakuria, M.A., Ph.D., Associate Professor
 Dr. Bibhuti Bhusan Panda, M.A., M. Phil, Ph.D., Associate Professor (on lien)
 Ms. Bhumija Barman Kalita, M.A., M. Phil., Assistant Professor
 Mr. Binay Krishna Medhi, M.A., Assistant Professor

Department of English:

Mr. Hrushikesh Singh, M.A., M. Phil, (HOD), Associate Professor
 Mr. Nirmal Chandra Bhoi, M.A., M. Phil., Associate Professor
 Mr. Abdul Jubbar, M.A., M. Phil., Assistant Professor
 Mr. Arun Kumar Sarkar, M.A., M. Phil, B. Ed., Assistant Professor
 Mr. Raghu Deb Das, M.A., M. Phil., Assistant Professor

Department of Geography:

Dr. Bharat Kalita, M.A. Ph.D. (HOD), Associate Professor
 Dr. Neel Kamal Bordoloi M.sc. M. Phil, Ph. D, Associate Professor
 Mr. Dulal Debnath, M.sc. Associate Professor
 Ms. Anita Keot, M.A., Associate Professor
 Bishnu Ram Talukdar, M.A. Associate Professor
 Ganesh Chandra Das, M.A., Assistant Professor

Department of History:

Mr. Kushal Dutta, M.A. (HOD), Associate Professor
 Mr. Bipul Sarma Barpujari, M.A., Associate Professor
 Mr. Basanta Kalita, M.A. M. Phil, Assistant Professor
 Mr. Binay Kalita, M.A. Assistant Professor (contractual)

Department of Mathematics:

Mr. Nipul Chandra Saikia, M.Sc, M. Phil, (HOD), Associate Professor
 Mr. Tiken Chandra Patowary, M.Sc. Associate Professor
 Mr. Atowar Rahman, M.Sc. Assistant Professor
 Mr. Bhabesh Das, M.Sc. Assistant Professor

Department of Physics:

Mr. Abu Bakkar Siddique, M.Sc, (HOD), Associate Professor
 Mr. Birendra Kumar Borah, M.Sc, Associate Professor
 Mr. Sukumar Dewan, M.Sc. Associate Professor
 Mr. Abdul Kasher Ali Ahmed, M.Sc, Associate Professor

Department of Political Science :

Mr. Abdul Hakim M.A., (HOD), Associate Professor
Mr. Noor Alam, M.A., B.Ed., Associate Professor
Mr. Upen Kumar Saha, M.A., M.Phil, Assistant Professor
Dr. Anjan Jyoti Borah, M.A., Ph.D. Assistant Professor
Mr. Diganta Kalita M.A. Assistant Professor (contractual)

Department of Statistics :

Mr. Jatindra Nath Talukdar, M.Sc., (HOD), Associate Professor
Mr. Prabhat Chakraborty, M.Sc., Associate Professor

Department of Zoology :

Mr. Hemen Kumar Patowary, M.Sc., (HOD), Associate Professor
Ms. Nabanita Pathak, M.Sc. Assistant Professor
Ms. Chitralekha Devi, M.Sc. Associate Professor
Dr. Tapan Kumar Goswami, M.Sc., B.Ed., Ph.D, Associate Professor

Department of Computer Science :

Ms. Karabi Das (Contractual)
Mr. Dharma Das, Lab. Assistant.(Technician)

Biotech Hub:

Mr. Sanjib Kumar Das, M.Sc., Jr. Research Fellow
Farijul Hoque, Lab. Assistant.

Library Staff :

Mr. Dhiren Chandra Talukdar, B.A. B.Lib.Sc. Librarian
Mr. Sailendra Pathak, B.A., B.Lib. Sc. Assistant. Librarian
Mr. Jogeswar Goswami, Library Assistant.
Ms. Latika Medhi, Bearer
Mr. Rintu Kalita, Bearer

Laboratory Staff :

Mr. Jagannath Thakuria, Lab, Assistant.
Mr. Brajen Kalita, Lab, bearer
Mr. Khairul Islam, Lab, Bearer
Mr. Prafulla Kalita, Lab, Bearer
Mr. Sidananda Das, Lab, Bearer
Mr. Tirtha Narayan Pathak, Lab, Bearer
Mr. Mahendra Kalita, Lab, Bearer

Mr. Rabin Kalita, Lab, Bearer
Mr. Kumud Kalita, Lab, Bearer
Mr. Deepak Kalita, Lab, Bearer
Mr. Dwijen Kalita, Lab, Bearer
Mr. Dwijen Pathak, Lab, Bearer
Mr. Kargadhar Pathak, Lab, Bearer

Office Staff :

Mr. Nripendra Chandra Kalita, B.A., UDA
Mr. Basanta Thakuria UDA
Mr. Satyajit Kalita, B. A. LDA
Mr. Nripendra Pathak, LDA
Ms. Kuladevi Kakati Barua, LDA
Mr. Rajib Kalita, LDA
Mr. Amarendra Das. Bearer
Mr. Kalicharan Pathak, Bearer
Mr. Samsul Hoque, Bearer
Mr. Nitul Kalita, Bearer
Mr. Sudhana Ram Pathak, Chowkidar,
Mr. Sadhan Munda, Day Chowkidar
Mr. Bijay Kalita, Night Chowkidar
Mr. Basanta Kalita, Night Chowkidar
Mr. Jayanta Das, Mali

***

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL CORE COMMITTEE

B.P. Chaliha College, Nagarbera

- Chairman** : Dr. B.B. Panda
Principal & Secretary
- Vice- Chairman** : Dr. B. Kalita
Associate Professor & HOD, Dept. of Geography
Abdul Hakim
Associate Professor & HOD, Dept. of Political Science
- Co-ordinator** : S.C. Thakuria
Associate Professor, Dept. of Assamese
- Joint Co-ordinator** : Dr. D. Chakravarty
Associate Professor & HOD, Dept. of Chemistry
S. Z. Mollah
Associate Professor, Dept. of Assamese
- Members** : B. S. Barpujari
Associate Professor, Dept. of History
Abdus Salam
Associate Professor, Dept. of Arabic
T. C. Patowary
Associate Professor, Dept. of Mathematics
N. C. Kalita
Associate Professor & HOD, Dept. of Economic
Mr. S.M.J. Chisti
Circle Officer, Nagarbera Revenue Circle
Dr. Kartik Patowary
Sr. Medical & Health Officer, Nagarbera PHC
Mr. H.M. Kalita
G. B. Representative

College Governing Body

B.P. Chaliha College, Nagarbera

(Memo No. G (B) 9/2004/24 dated Kahilipara. the 22.2.10)

Chairman

Sri Uday Talukdar

Secretary

Dr. B.B.Panda, Principal

Members:

Prof. M.M. Goswami, GU

Dr. P.K. Choudhury, GU

Nizamuddin Bhuyan

Sri Hari Mohan Kalita

Ms.Swapna Dey

Special Invitee Member:

Sri Gopinath Das, MLA

Representative, Teaching Staff:

Prof. Abdul Hakim

Dr. D. Chakravarty

Representative, Non-Teaching Staff:

Sri Nripendra Ch. Kalita

Results of Different Competitions of the College week Session : 2013-14

Athletics

High Jump (Boys)

1st -	Nipen das
2nd -	Hafizur Rahman Khan
3rd -	Rofiqul Islam

B A

T.D.C. 4th Sem.
T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

Long Jump (Boys)

1st -	Nipen Das
2nd -	Hafizur Rahman Khsn
3rd -	Arif Hussain

T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

Shortput Throw (Boys)

1st -	Nekmol Alom
2nd -	Aminul Islam
3rd -	Abdul Jalil

B.Sc. 4th Sem.
B.Sc. 2nd Sem.
B.Sc. 2nd Sem.

Discuss Throw (Boys)

1st -	Arif Hussain
2nd -	Nipen das
3rd -	Jahidul Islam

T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

Javlin Throw (Boys)

1st -	Jahangir Alom
2nd -	Nekmol Alom
3rd -	Arif Hussain

T.D.C. 2nd Sem.
B.Sc. 4th Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

100 Mtr. Race (Boys)

1st -	Nipen das
2nd -	Kashem ali
3rd -	Rofiqul Islam

T.D.C. 4th. Sem.
H.S. 2nd Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

200 Mtrs Race (Boys)

1st -	Nipen das
2nd -	Mritunjoy Kalita
3rd -	Saddam Hussain

T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 2nd Sem.
T.D.C. 2nd Sem.

400 Mtrs Race (Boys)

1st - Nipen das
2nd - Kashem ali
3rd - Saddam Hussain

T.D.C. 4th. Sem.
H.S. 2nd Yr.
T.D.C. 2nd Sem.

Shortput Throw (Girls)

1st - Rashida Parbin
2nd - Rubia Ahmed
3rd - Eslima Akhtar

T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 6th. Sem.
H.S. 1st Sem.

Discuss Throw (Girls)

1st - Azima Wahid
2nd - Rubia Ahmed
3rd - Rashida Parbin

B.Sc. 1st. Sem.
T.D.C. 6th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

Javlin Throw (Girls)

1st - Rubia Ahmed
2nd - Nirupama Ahmed
3rd - Narzina Khatun

T.D.C. 6th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem.

Long Jump (Girls)

1st - Rashida Parbin
2nd - Rubia Ahmed
3rd - Jupi Das

T.D.C. 4th. Sem
T.D.C. 6th. Sem.
H.S. 1st Yr.

High Jump (Girls)

1st - Rashida Parbin
2nd - Armina Begum
3rd - Rubia Ahmed

T.D.C. 4th. Sem
H.S. 1st Yr.
T.D.C. 6th. Sem.

100 Mtrs Race (Girls)

1st - Jhorna Rani Das
2nd - Najma Parbin
3rd - Rashida Parbin

T.D.C. 2nd Sem.
H.S. 1st Sem.
T.D.C. 4th. Sem

200 Mtrs Race (Girls)

1st - Rashida Parbin
2nd - Jhorna Rani Das
3rd - Najma Parbin

T.D.C. 4th. Sem
T.D.C. 2nd Sem.
H.S. 1st Yr.

400 Mtrs Race (Girls)

1st - Nirmali Malakar
2nd - Rashida Parbin
3rd - BoroKha Talukdar

T.D.C. 4th. Sem.
T.D.C. 4th. Sem
H.S. 1st Yr.

Social Service Competition

1st-	Baharul Islam	TDC 4th. Sem
2nd -	Sabina Yesmin	TDC 4th. Sem
	Monower Hussain	TDC 4th. Sem
3rd -	Janapria Ahmed	TDC 4th. Sem
	Niropama Ahmed	TDC 4th. Sem

Go-as-you-like

1st-	Kankana kalita	TDC 4th. Sem
	Bubul Kalita	TDC 4th. Sem.
2nd -	Abul Kalam Azad	TDC 6th. Sem.
	Mijanur Rahman	TDC 4th. Sem.
3rd.-	Aminul Hoque	
	Alija Wahid	
	Anjuma Mondal	

Ludo (Single)

1st -	Jyotismita Das	T.D.C. 2nd Sem.
2nd -	Rashida Parbin	T.D.C. 4th. Sem.

Ludo (Double)

1st -	Afruja Ahmed & Alija Wahid	B.Sc. 2nd Sem.& H.S. 2nd Yr.
2nd -	Rashida Parbin & Anjuma Mondal	

Carrom (Single)

1st -	Aliza Wahid	H.S. 2nd Yr.
2nd -	Afruja Ahmed	B.S.C.2nd Sem.

Carrom (Double)

1st -	Afruja Ahmed & Alija Wahid	B.Sc. 2nd Sem.& H.S. 2nd Yr.
2nd -	Eslima Akhtar & Sonia Pathak	H.S. 1st Year.

Rope Pulling

1st -	Afruja Ahmed & his group	
-------	--------------------------	--

Music Chair

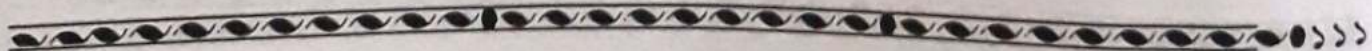
1st -	Janapria Ahmed	2nd Sem.
2nd -	Afruja Ahmed	B.Sc. 2nd Sem.

Memory Test

1st.-	Alija Wahid	H.S. 2nd Yr..
2nd -	Anjuma Mondal	B.Sc. 2nd Sem.

Memory Test (Double)

1st.-	Dhiramoni Patowari	
2nd -	Rubia Ahmed	

Spoon & Marble Play

1st -	Janapria Ahmed	4th. Sem.
2nd -	Rashida Parbin	4th. Sem.

Inserting thread in the needle

1st -	Dhiramoni Patowari	B.A. 2nd sem.
2nd -	Janapria Ahmed	4th. Sem.

Pond and Bank game

1st -	Rashida Parbin	4th. Sem.
2nd -	Liona Pathak	2nd Sem.
3rd -	Tapasi Das	4th. Sem.

Flower Decoration

1st -	Liona Pathak	T.D.C. 2nd Sem.
2nd -	Mamoni kalita	T.D.C. 2nd Sem.

Bride Competition

1st -	Daiji kalita	T.D.C. 4th Sem.
2nd -	Himsikha das	T.D.C. 2nd Sem.

Handkerchief Wearing

1st -	Quin Devi	B.S.C.2nd. Sem.
2nd -	Rubia Ahmed	T.D.C. 6th. Sem.
3rd -	Dubari Das	2nd Sem.

Carrom Competition(Single)

1st -	Injamul Hoque	T.D.C. 4th. Sem.
2nd -	Shahadul Islam	T.D.C. 2nd Sem.

Carrom Competition(Double)

1st -	Injamul Hoque	T.D.C. 4th. Sem.
	Rofikul Islam	T.D.C. 4th. Sem.
2nd -	Nekmol Alom	T.D.C. 4th. Sem.
	Mijanur Rahman	B.S.C.4th. Sem.

Arm Wrestling Competition

1st -	Usop Ali	T.D.C. 6th. Sem.(Arts)
2nd -	Abdul Karim	T.D.C. 6th. Sem.(Ass)
3rd -	Atifur rahman	4th Sem. (Ass)

Chess Competition

1st -	Baharul Islam	T.D.C. 6th. Sem.(Geo)
2nd -	Sikder Rakibul Hassan	T.D.C. 4th. Sem. (Psc)

Memory Test Competition

1st -	Sikder Rakibul Hassan	T.D.C. 4th. Sem. (Psc)
2nd -	Jahidul islam	H.S. 2nd Yr.
3rd -	Abul Kalam Ajad	B.A. 6th. Sem.

Assamese Poetry recitation Competition

1st -	Bubul Kalita	T.D.C. 4th. Sem.
2nd -	Sabina Yasmin	T.D.C. 4th. Sem.
3rd -	Kankana Kalita	T.D.C. 4th. Sem.

English poem recitation Competition

1st -	Kankana Kalita	T.D.C. 4th. Sem.
2nd -	Abul Kalam Ajad	T.D.C. 6th. Sem.
3rd -	Sabina Yasmin	T.D.C. 4th. Sem.

On the spot short story writing Competition

1st -	Monisha Das	H.S. 2nd yr.
2nd -	Chayanika Talukdar	H.S. 1st yr.
3rd	Atifur Rahman	T.D.C. 4th. Sem.

On the spot Assamese poem writing Competition

1st -	Sabina Yasmin	T.D.C. 4th. Sem.
2nd -	Monisha Das	H.S. 2nd yr.
3rd -	Aminul Islam	T.D.C. 2nd. Sem.
	Liona Pathak	T.D.C. 3rd. Sem.

Bedminton Single (Boys)

1st -	Mijanur Rahman	T.D.C. 4th. Sem.
2nd -	Banjit Das	H.S. 1st Yr.

Bedminton Single (Girls)

1st -	Elija Wahid	H.S. 2nd Yr..
2nd -	Arifa Aktar	H.S. 1st Yr.

Bedminton Double (Boys)

1st -	Mijanur Rahman & Nekmol Alom	T.D.C. 4th. Sem. 4th Sem.
2nd -	Banjit Das & Manab Kalita	H.S. 1st Yr. H.S. 1st Yr.

Bedminton Double (Girls)

1st -	Elija Wahid & Afruja Ahmed	H.S. 1st Yr. 2nd Sem.
2nd -	Elima Aktar & Elija & Arifa Aktar	H.S. 1st Yr. H.S. 1st Yr. H.S. 1st Yr.

Vollyball

1st - H.S. 2nd Year.
2nd - H.S. 1st year.

Kabbadi (Girls)

1st - H.S. 1st Year.
2nd - T.D.C. 4th Sem.

Debate

1st -	Sabina Yasmin	B.A. 4th Sem.
2nd -	Faijur Rahman	B.A. 6th Sem.
3rd -	Aminul Islam	B.Sc.2nd Sem.

Quize Competition :

1st -	Group	F (Captain Mirhussain)
2nd -	Group	C (Captain Faijur Rahman)
3rd -	Group	H (Muktadir Khan)

Extempore Speech :

1st -	Sabina Yasmin	B.A. 4th Sem.
2nd -	Abul KalamAjad	B.A. 6th Sem.
3rd -	Moinul Hoque	B.A. 6th Sem.

News Reading :

1st -	Kankana Kalita	B.A. 4th Sem.
2nd -	Sabina Yasmin	B.A. 4th Sem.
3rd -	Abul KalamAjad	B.A. 6th Sem.

Major Games :

Football	Champion	T.D.C. 1st Sem.
	Runners up	H.S. 1st yr.

Cricket	Champion	T.D.C.6th. Sem.
	Runners up	T.D.C. 1st Sem.

****

Results of the B.P. Chaliha College

Faculty of Arts : H.S. Final Examination

Year	Appeared In Arts	1st Division	2nd Division	3rd Division	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	Council %
2011	193	24	59	88	171	88.60	73.14
2012	170	10	48	75	133	78.23	70.23
2013	165	12	29	58	99	60	70.11
2014	195	05	41	71	117	60	73.91
2015	242	14	71	71	109	194	74.07

Faculty of Science : H.S. Final Examination

Year	Appeared In Arts	1st Division	2nd Division	3rd Division	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	Council %
2011	83	16	46	07	69	83.13	87.32
2012	70	30	30	03	63	88.73	85.85
2013	78	07	41	07	55	70.51	83.82
2014	136	56	67	02	125	91.9	85.31
2015	120	43	39	01	83	69.16	86.76

Faculty of Arts : T.D.C. Final Examination

Year	Appeared In Arts	1st Division	2nd Division	3rd Division	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	Council %
2011	109	06	56	31	93	85.32	74.33
2012	122	10	44	55	109	89.34	72.79
2013	157	17	75	26	118	75.15	76.77
2014	193	73	52	58	183	94.8	91
2015	192	67	75	40	182	90.95	89.49

Faculty of Science : T.D.C. Final Examination

Year	Appeared In Arts	1st Division	2nd Division	3rd Division	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	Council %
2011	06	---	02	03	05	83.33	82.35
2012	08	03	01	04	08	100	83.88
2013	16	---	02	12	14	87.50	81.28
2014	27	10	09	05	24	88	91
2015	27	12	05	09	26	92.72	86.52

A Glimpse of our Activities

Flag Hoisting of College Week, 2014

Plantation programme on College Campus.

Mr. Uday Talukdar, President G.B. giving away prizes to Meritorious Students.

Hand-written Magazine 'Pratiti' inauguration by Sahitya Kanan B.P. Chaliha College.

Guardians and Teachers Meet 2013

Hands on Training
Biotech Hub, B.P. C.C.

Celebration of College Foundation Day 2013

One-Day Workshop by Women Empowerment Cell,

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰকাশিত আলোচনী সমূহ

প্ৰথম সংখ্যা ১৯৭৭-৮০ বৰ্ষ
সম্পাদক : দেৱপ্ৰসাদ শইকীয়া
তত্ত্বাবধায়ক : বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস

দ্বিতীয় সংখ্যা ১৯৭৮-৭৯ বৰ্ষ
সম্পাদক : কহল অমিন
তত্ত্বাবধায়ক : এম. ইবিন ক্ৰিয়া

তৃতীয় সংখ্যা ১৯৮০-৮১ বৰ্ষ
সম্পাদক : বীণেশ পাঠ, ৰত্নকল ঘোষ
তত্ত্বাবধায়ক : বীণেশ পাঠ

চতুৰ্থ সংখ্যা ১৯৮৭-৮৮ বৰ্ষ
সম্পাদক : কুসুম কলিতা, ৰত্নকল ঘোষ
তত্ত্বাবধায়ক : কুসুম কলিতা

পঞ্চম সংখ্যা ১৯৯০-৯১ বৰ্ষ
সম্পাদক : বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস
তত্ত্বাবধায়ক : এম. ইবিন ক্ৰিয়া

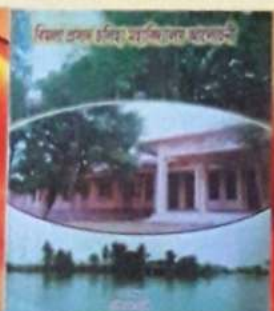
ষষ্ঠ সংখ্যা ১৯৯২-৯৩ বৰ্ষ
সম্পাদক : এম. আইনাল হক
তত্ত্বাবধায়ক : ড. আব্দুল বাবাব

সপ্তম সংখ্যা ১৯৯৭-৯৮ বৰ্ষ
সম্পাদক : জিহাদ কলিতা
তত্ত্বাবধায়ক : নিৰোদ বৰণ দাস

অষ্টম সংখ্যা ২০০০-২০০১ বৰ্ষ
সম্পাদক : জৈমল শইকীয়া
তত্ত্বাবধায়ক : নিৰোদ বৰণ দাস

নবম সংখ্যা ২০০২-২০০৩ বৰ্ষ
সম্পাদক : নিৰোদ বৰণ দাস
তত্ত্বাবধায়ক : নিৰোদ বৰণ দাস

দশম সংখ্যা ২০০৪-২০০৫ চন
সম্পাদক : ৰাজেশ মেধি
তত্ত্বাবধায়ক : বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰা

একাদশ সংখ্যা ২০০৬-২০০৭ বৰ্ষ
সম্পাদক : অমিত কলিতা
তত্ত্বাবধায়ক : বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস

দ্বাদশ সংখ্যা ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষ
সম্পাদক : অৰূপ সাহা
তত্ত্বাবধায়ক : নিৰ্মল চক্ৰ ভৌম

ত্ৰয়োদশ সংখ্যা ২০১০-২০১১ বৰ্ষ
সম্পাদক : ৰত্নকল ঘোষ
তত্ত্বাবধায়ক : অৰূপ সাহা

চতুৰ্দশ সংখ্যা ২০১১-২০১২ বৰ্ষ
সম্পাদক : ৰত্নকল ঘোষ
তত্ত্বাবধায়ক : অৰূপ সাহা